

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIII — Nr. 648

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărti, 16 octombrie 2001

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina	
LEGI ȘI DECRETE				
506.	— Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2001 privind soluționarea contestațiilor împotriva măsurilor dispuse prin actele de control sau de impunere întocmite de organele Ministerului Finanțelor Publice	1-2		
734.	— Decret privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2001 privind soluționarea contestațiilor împotriva măsurilor dispuse prin actele de control sau de impunere întocmite de organele Ministerului Finanțelor Publice	2		
★				
514.	— Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 25/2000 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 55/1999 privind executarea silită a creanțelor bancare neperformante preluate la datoria publică internă		3	
		742.	— Decret pentru promulgarea Legii privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 25/2000 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 55/1999 privind executarea silită a creanțelor bancare neperformante preluate la datoria publică internă	3
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI				
		965.	— Hotărâre privind aprobarea Politicii industriale a României și a Planului de acțiune	4-47

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

**pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2001
privind soluționarea contestațiilor împotriva măsurilor dispuse prin actele de control
sau de impunere întocmite de organele Ministerului Finanțelor Publice**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13 din 26 ianuarie 2001 privind soluționarea contestațiilor împotriva măsurilor dispuse prin actele de control sau de impunere întocmite de organele Ministerului Finanțelor Publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 62 din 6 februarie 2001, cu următoarele modificări și completări:

1. La articolul 3 alineatul (1), litera c) va avea următorul cuprins:

„c) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația.“

2. La articolul 5, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Contestațiile care au ca obiect sume al căror cuantum este de 500 milioane lei sau mai mare, cele formulate

împotriva actelor întocmite de organele de control din cadrul aparatului central al Ministerului Finanțelor Publice, indiferent de sumă, se soluționează de organele specializate din cadrul Ministerului Finanțelor Publice.“

3. La articolul 10, după alineatul (1) se introduce alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Decizia de suspendare poate fi atacată la instanța de contencios administrativ competentă. Judecata se face în regim de urgență, cu participarea reprezentantului Ministerului Public. Soluția instanței este definitivă și irevocabilă.“

4. La articolul 11, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Decizia emisă ca urmare a soluționării contestației este definitivă în sistemul căilor administrative de atac.“

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 24 mai 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
DORU IOAN TĂRĂCILĂ

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 6 septembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

București, 4 octombrie 2001.
Nr. 506.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind promulgarea Legii pentru aprobarea
Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2001
privind soluționarea contestațiilor împotriva măsurilor
dispuse prin actele de control sau de impunere
întocmite de organele Ministerului Finanțelor Publice**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2001 privind soluționarea contestațiilor împotriva măsurilor dispuse prin actele de control sau de impunere întocmite de organele Ministerului Finanțelor Publice și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 3 octombrie 2001.
Nr. 734.

★

*) Potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 251/2001, *direcțiile generale ale finanțelor publice și controlului financiar de stat județene, respectiv a municipiului București*, și-au schimbat denumirea în *direcțiile generale ale finanțelor publice județene, respectiv a municipiului București*.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 25/2000
pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 55/1999
privind executarea silită a creanțelor bancare neperformante preluate la datoria publică internă**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se respinge Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25 din 30 martie 2000 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 55/1999 privind executarea silită a creanțelor bancare neperformante preluate la datoria publică internă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 141 din 3 aprilie 2000.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 10 mai 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VĂCĂROIU

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 10 septembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
OVIDIU CAMELIU PETRESCU

București, 9 octombrie 2001.
Nr. 514.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**pentru promulgarea Legii privind respingerea
Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 25/2000
pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului
nr. 55/1999 privind executarea silită a creanțelor bancare
neperformante preluate la datoria publică internă**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 25/2000 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 55/1999 privind executarea silită a creanțelor bancare neperformante preluate la datoria publică internă și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 8 octombrie 2001.
Nr. 742.

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI**GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRĂRE****privind aprobarea Politicii industriale a României și a Planului de acțiune**

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Politica industrială a Industriei și Resurselor, prevăzute în anexa*) care face României și Planul de acțiune, elaborate de Ministerul parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:

Ministrul industriei și resurselor,
Dan Ioan Popescu

Ministrul dezvoltării și prognozei,
Gheorghe Romeo Leonard Cazan

Ministrul integrării europene,
Hildegard Carola Puwak

Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu

București, 27 septembrie 2001.
Nr. 965.

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

ANEXĂ

CUPRINS**POLITICA INDUSTRIALĂ A ROMÂNIEI**

	<u>Pagina</u>
1. Introducere	7
2. Poziția actuală a industriei românești	8
2.1. Mediul intern	8
2.2. Mediul extern	9
2.3. Evoluții comparative ale industriei românești	10
2.4. Evoluții în industria prelucrătoare în perioada 1990—1999	10
2.5. Puncte de plecare în relansarea activității industriale	11
3. Obiectivul general și obiectivele derivate ale politicii industriale a României	12
3.1. Obiectivele dezvoltării economice a României pe termen mediu (2001—2004)	12
3.2. Obiectivul general al politicii industriale	13
3.3. Obiectivele derivate ale politicii industriale. Priorități pe termen scurt	13
4. Elemente de susținere a dezvoltării industriei în perioada 2001—2004	14
4.1. Susținerea dezvoltării unui mediu de afaceri viabil și deschis	14
4.2. Dezvoltarea pieței libere și concurențiale	15
4.3. Promovarea investițiilor intangibile	15
4.4. Dezvoltarea cooperării industriale	16
4.5. Susținerea dezvoltării IMM	16
4.6. Modernizarea rolului autorității publice	17
4.7. Promovarea coeziunii sociale	17

4.8. Inițiative în restructurare și privatizare	17
4.8.1. Alte inițiative de restructurare și privatizare	18
4.9. Dezvoltarea cadrului stimulativ pentru investiții	19
4.10. Dezvoltarea pieței interne de produse industriale	19
4.11. Asigurarea compatibilității cu mediul înconjurător	20
4.12. Corelarea cu Programul de Dezvoltare Regională a României	20
5. Evoluții posibile în structura industriei prelucrătoare	21
6. Sectorul energetic	22
6.1. Industria energiei electrice și termice	22
6.2. Extracția de țiței și gaze naturale	22
6.3. Extracția de cărbune	23
7. Evaluări în abordarea sectorială	23
7.1. Industria metalurgică	23
7.1.1. Industria siderurgică	23
7.1.2. Metalurgia neferoasă	24
7.2. Industria construcțiilor de mașini	25
7.2.1. Industria construcțiilor metalice și produselor din metal	25
7.2.2. Industria de mașini și echipamente	25
7.2.3. Industria mijloacelor de transport	26
7.3. Industria electrotehnică și electronică	27
7.3.1. Industria de echipamente electrice și optice	27
7.3.2. Tehnologia informației	27
7.4. Industria chimică și petrochimică	28
7.4.1. Industria de prelucrare a țițeiului	28
7.4.2. Industria chimică, a fibrelor și firelor sintetice și artificiale	29
7.4.3. Industria prelucrării cauciucului și maselor plastice	29
7.5. Industria de textile—confecții și industria pielăriei—încălțăminte	30
7.5.1. Sectorul textile—confecții	30
7.5.2. Sectorul pielărie—încălțăminte	31
7.6. Industria lemnului	32
7.6.1. Industria de exploatare și prelucrare a lemnului (exclusiv producția de mobilă)	32
7.6.2. Industria mobilei și a altor produse din lemn	32
7.6.3. Industria de celuloză și hârtie	33
7.7. Industria materialelor de construcții, a sticlei și a ceramicii de uz gospodăresc	33
7.7.1. Industria materialelor de construcții	33
7.7.2. Industria sticlei și a ceramicii de uz gospodăresc	33
7.8. Industria de apărare	34
7.9. Industria alimentară	35
8. Implementarea prevederilor politicii industriale	35

**PLAN DE ACȚIUNE
PENTRU IMPLEMENTAREA
POLITICII INDUSTRIALE A ROMÂNIEI**

Introducere

1. Susținerea dezvoltării unui mediu de afaceri viabil, deschis și predictibil	36
1.1. Eliminarea barierelor administrative și birocratice	
1.2. Asigurarea unui cadru legislativ stabil, simplu și coerent	
1.3. Eliminarea barierelor la ieșirea de pe piață prin îmbunătățirea procedurilor de faliment	
1.4. Îmbunătățirea sistemului contabil și de audit	
1.5. Crearea de condiții favorabile activităților industriale	
1.6. Stimularea dezvoltării investițiilor	
2. Dezvoltarea pieței libere și concurențiale	38
2.1. Prevenirea practicilor anticoncurențiale	
2.2. Aplicarea regulilor privind acordarea sprijinului de stat stabilit prin Legea nr. 143/1999 (legea ajutorului de stat)	
2.3. Clarificarea obiectivului și limitelor reglementării de către stat a activităților în diferite sectoare economice	
2.4. Asigurarea competiției libere în obținerea de contracte privind achizițiile publice	
3. Accelerarea restructurării și privatizării	39
3.1. Continuarea realizării prevederilor programului PSAL I cu Banca Mondială	
3.2. Accelerarea procesului de privatizare în industrie	
3.3. Adâncirea restructurării societăților comerciale din industrie	

4. Promovarea investițiilor intangibile	40
4.1. Utilizarea eficientă a resurselor umane și dezvoltarea instruirii vocaționale	
4.2. Stimularea inițiativelor de C&D și inovare și a implementării acestora	
4.3. Promovarea unei politici active de dezvoltare a infrastructurii calității	
4.4. Realizarea compatibilității instituționale și legislative cu UE privind infrastructura calității și evaluarea conformității	
4.5. Mediatizarea exemplelor de succes în promovarea investițiilor intangibile	
4.6. Utilizarea eficientă a datelor prelucrate și gestionate de sistemele informaționale naționale și internaționale și diseminarea acestora către operatorii economici	
4.7. Întărirea capacității instituționale și administrative și creșterea eficienței aplicării legislației în domeniul dreptului de autor și a proprietății intelectuale și industriale	
4.8. Susținerea extinderii aplicării în activitatea industrială a tehnologiei informației	
5. Dezvoltarea cooperării industriale	42
5.1. Asigurarea unui cadru legislativ favorabil cooperării industriale	
5.2. Dezvoltarea instrumentelor de cooperare industrială	
5.3. Facilitarea informării asupra posibilităților de cooperare	
5.4. Elaborarea de noi soluții de cooperare	
5.5. Sprijinirea extinderii ofertei de servicii specializate de consultanță și de instruire în domeniul comerțului exterior	
5.6. Sprijinirea cunoașterii instrumentelor moderne de marketing	
5.7. Stimularea dezvoltării cooperării tehnologice între industrie, centrele de cercetare și universități prin mese rotunde și conferințe	
5.8. Extinderea înțelegerilor bilaterale cu alte țări privind protecția investițiilor	
5.9. Creșterea eficienței activității compartimentelor comerciale ale ambasadelor în vederea extinderii comerțului, vizând cu prioritate cooperarea industrială	
6. Susținerea dezvoltării IMM	43
6.1. Asigurarea unui mediu de afaceri favorabil și stimulat pentru investiții în sectorul IMM	
6.2. Satisfacerea unor nevoi specifice ale IMM pentru îmbunătățirea capacității de participare pe piață	
6.3. Promovarea IMM în zonele defavorizate	
6.4. Sprijinirea extinderii folosirii tehnologiei informației în activitatea industrială a IMM și în serviciile suport pentru acestea și a transferului de tehnologie către IMM	
7. Corelarea cu Programul de dezvoltare regională a României	45
7.1. Reducerea discrepanțelor între nivelurile de dezvoltare în interiorul regiunilor, între județe, orașe și comune, conform Programului de dezvoltare regională a României	
8. Promovarea coeziunii sociale	45
8.1. Atragerea partenerilor sociali și a altor factori implicați în activitatea industrială în procesul de elaborare a politicilor și în participarea la decizie	
8.2. Susținerea întreprinderilor în realizarea creșterii coeziunii sociale	
9. Dezvoltarea capacității de protecție a mediului înconjurător	46
9.1. Întărirea capacității instituționale pentru protecția mediului înconjurător	
9.2. Consolidarea cadrului legislativ	
9.3. Prevenirea și reducerea poluării industriale	
9.4. Distrugerea deșeurilor nereciclabile	
10. Modernizarea rolului autorității publice centrale în domeniul industriei	46

1. INTRODUCERE

- Transformarea economiei românești și orientarea ei spre o dezvoltare durabilă, în concordanță cu interesele naționale, având ca obiectiv integrarea în Uniunea Europeană, necesită, datorită implicării profunde a industriei în acest proces, **elaborarea unui document distinct și global de politică industrială**. Aceasta, deoarece pentru realizarea și menținerea unui ritm înalt de creștere economică în România, **industria are o contribuție majoră și va rămâne unul din principalele sectoare ale economiei naționale**.
- Prin realizarea acestui document, **Guvernul României dorește să semnaleze că este hotărât și angajat în vederea îndeplinirii în cel mai scurt timp a criteriilor adoptate de Consiliul European la Summitul de la Copenhaga** pentru țările care aspiră la calitatea de membru al Uniunii Europene și anume:
  - crearea unei economii de piață viabile și funcționale, capabilă să facă față presiunilor concurențiale ale pieței unice europene;
  - capacitatea de asumare a obligațiilor care rezultă din calitatea de membru, inclusiv acceptarea obiectivelor uniunii economice.

Documentul de Politică Industrială are în vedere orientările și angajarea României pentru crearea unui mediu propice dezvoltării unei industrii românești competitive, care să nu afecteze activitatea structurilor industriale existente în statele membre ale UE, printr-o concurență neeloială pe piață. Ca rezultat, pe termen mediu se urmărește **reducerea decalajului existent între România și țările membre ale Uniunii Europene și pregătirea economiei românești pentru integrarea în UE**.

- Documentul de politică industrială elaborat ține seama atât de prevederile Directivei Consiliului 96/413/EC adoptată la 25 iunie 1996, privind întărirea competitivității industriale comunitare cât și de cele cuprinse în Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă a României (2000- 2020), în Strategia Națională de Dezvoltare Economică a României pe Termen Mediu (2001 -2004), care a fost înaintată în martie 2000 la Comisia Europeană, în Programul Național de Aderare a României la Uniunea Europeană, Programul de guvernare pe perioada 2001-2004 precum și în Programul Național de Dezvoltare Regională a țării.
- **Ținta finală a politicii industriale o constituie creșterea competitivității și în general a performanțelor industriei românești** în vederea întăririi capacității de adaptare a economiei țării la cerințele pieței internaționale, în condițiile globalizării economiei mondiale.
Atingerea obiectivelor politicii industriale depinde de satisfacerea condițiilor esențiale pentru obținerea unei creșteri economice durabile: stabilizarea macroeconomică, crearea și funcționarea mecanismelor pieței, crearea unui mediu de afaceri deschis și viabil, adâncirea și consolidarea mediului concurențial.
- **Definirea clară a politicii economice** de către Guvernul României, face posibilă identificarea celor mai potrivite măsuri și acțiuni prin care să se realizeze **adaptarea permanentă a economiei românești la economia mondială**, în condițiile globalizării acesteia. O puternică bază de sprijin o constituie și faptul că **forțele politice din România, partenerii sociali și ceilalți factori cu influență în activitatea economico-productivă și-au exprimat voința și au ajuns la un consens cu privire la necesitatea integrării țării în structurile europene și euro-atlantice, în corelare cu particularitățile și prioritățile naționale de dezvoltare**.
- **Creșterea competitivității industriei românești**, ca obiectiv general al politicii industriale se bazează pe un ansamblu de măsuri care se referă în principal la:
  - **cultivarea și stabilizarea unui mediu de afaceri viabil și deschis**
  - **dezvoltarea pieței libere și concurențiale**
  - **adâncirea și accelerarea ajustării structurale (restructurare și privatizare)**
  - **promovarea investițiilor intangibile** (flexibilizarea și utilizarea eficientă a resurselor umane, promovarea C&D și inovării, politici active în domeniul calității, armonizarea standardizării etc.)
  - **asigurarea compatibilității cu mediul înconjurător**
  - **întărirea cooperării industriale**
  - **susținerea dezvoltării IMM**
  - **promovarea coeziunii sociale**
  - **modernizarea rolului autorității publice centrale în domeniul industriei**

De asemenea, pentru realizarea acestui scop se pune un accent deosebit, pe **creșterea productivității muncii, promovarea produselor și tehnologiilor „curate”, economisirea de energie, extinderea utilizării de materii prime locale în cantități mai mari și în condiții de eficiență sporită, întărirea alocării resurselor de către forțele pieței, precum și dezvoltarea unei infrastructuri regionale eficiente**.
- România promovează **politici industriale ofensive**, menite să **asigure o adaptabilitate cât mai mare la exigențele impuse de piață**, evitându-se astfel o politică protecționistă considerată ca fiind neproductivă, în contextul realităților internaționale. Neutralitatea stimulentei este compatibilă cu concurența, generând competitivitate, iar mecanismele concurențiale sunt la rândul lor generate de piață. De aceea Guvernul are în vedere

întărirea capacității agenților economici de a face față competiției pe piața internațională și disfuncționalităților economiei, cheia problemei, în condițiile dinamismului și globalizării economiei mondiale fiind **adaptabilitatea**. În acest context, principala inițiativă și responsabilitate privind ajustarea structurală aparține operatorilor economici, autorităților publice revenindu-le rolul de a stimula, a asista și a accelera procesele prin crearea, dezvoltarea și perfecționarea unui cadru legislativ și instituțional adecvat.

Guvernul României acordă o atenție sporită **menținerii deschiderii României către investițiile străine și asigurarea unui flux continuu de intrare** a acestora, ca fiind o componentă importantă care contribuie la valorificarea eficientă a resurselor și capacităților de producție existente.

Un alt element esențial avut în vedere de către Guvern și care se constituie în primul **rând ca o provocare și în al doilea rând ca o oportunitate pentru industrie** îl reprezintă realizarea unui **înalt nivel al protecției mediului înconjurător**. Compatibilitatea cu mediul înconjurător a proceselor, tehnologiilor și produselor industriale constituie o componentă importantă a competitivității acestora.

Maximizarea randamentului politicilor orientate spre C&D și inovare, asistate eficient la nivel național, constituie de asemenea un element important al procesului de dezvoltare durabilă a industriei.

Nu în ultimul rând, sunt avute în vedere **politici efective de valorificare și dezvoltare a resurselor umane**, în special pentru însușirea de noi abilități, perfecționare și specializare în muncă pentru că aceste politici se constituie ca o necesitate în perioada de tranziție, în care ajustările structurale sunt profunde.

- Guvernul României considera că nu poate lăsa procesul de tranziție să se petreacă la întâmplare și de aceea este preocupat permanent de clarificarea și orientarea bine concepută a proceselor necesare și benefice. Astfel, în contextul declanșării pe plan mondial a procesului de trecere de la **societatea industrială spre societatea informațională** (bazată pe cunoaștere, informație, inovare, educație, management, pregătirea oamenilor, etc.) este avută în vedere și în industria românească trecerea de la producția de masă, bazată în principal pe criteriile cantitative, de cost și fiabilitate, spre producția cu grad ridicat de personalizare, bazată pe calitate, ca măsura a satisfacerii necesităților umane socio-culturale. Acest proces presupune modificări majore pe multiple planuri: filozofic, politic și economic, determină **construirea noului parteneriat social (patronat - sindicate - stat)** în care toate părțile câștigă, necesită o **restructurare a sistemului instituțional al societății, a actorilor sociali și a tipului de resurse care generează schimbarea**, și necesită **accelerarea investițiilor în capitalul uman, vizând înalta educație și pregătire a oamenilor**.
- Guvernul României susține și aplică **promovarea coeziunii sociale**, în acest caz prin asigurarea unui larg consens în adoptarea și aprobarea documentului de Politică Industrială, în spiritul extinderii practicii vizând participarea societății civile la deciziile majore din societatea românească. Astfel, dezbaterea conținutului documentului de Politică industrială a implicat partenerii de dialog social (sindicate și patronate) și principalii factori de influență a activităților industriale (asociații profesionale, organizații neguvernamentale, diferite autorități și instituții publice, etc).

2. POZIȚIA ACTUALĂ A INDUSTRIEI ROMANEȘTI

- Industria joacă un rol important în economia României, fapt reflectat de principalele realizări de-a lungul anilor, inclusiv din anul 2000, când a avut o pondere de 27,6% în PIB, o contribuție de 97,4% în exportul României, și o capacitate ridicată de a asigura locuri de muncă (la sfârșitul aceluiași an, în industrie lucrau 42,1% din numărul total al salariaților din economie).

2.1 Mediul intern

- Industria prelucrătoare românească s-a bazat într-o bună măsură în perioada 1970-1980 pe preluarea de licențe și know-how de la firme de prestigiu pe plan internațional, precum și pe dotări cu echipamente, mașini, utilaje și instalații achiziționate din țările industrializate.
- În aceeași perioadă, dezvoltarea excesivă a capacităților de producție a avut în vedere, pe lângă asigurarea necesarului intern, satisfacerea cerințelor piețelor internaționale, din care o pondere majoră o constituia piața CAER, care între timp a dispărut.
- După anul 1989 industria prelucrătoare prezintă în continuare unele **puncte tari** care îi conferă oportunități reale pentru relansare și care se referă în principal la următoarele:
  - **Deține un important potențial productiv**, incomplet utilizat și uzat parțial fizic și moral;
  - **Utilizează forță de muncă bine calificată și cu costuri reduse**;
  - se adresează unei **piețe interne cu o capacitate potențială ridicată de absorbție**, a doua ca mărime în Europa Centrală și de Est, după Polonia;
  - **folosește** într-o proporție însemnată **resurse materiale interne** (țitei, gaze naturale, lemn, piei, lână, minereuri metalifere și nemetalifere, etc.);
  - funcționează într-o **zona geo-strategică favorabilă dezvoltării fluxurilor comerciale și de prelucrare**, între Europa de Vest și regiunea Mării Negre-Orientul Mijlociu-Asia Centrală și de Est.

- În România, după zece ani de tranziție, sunt instituite **regulile de bază ale competiției, bazate pe piață și pe libera inițiativă**. Pentru asigurarea unui mediu de afaceri viabil și deschis, Guvernul României a trecut la o acțiune susținută de realizare a **reformei reglementărilor** (revizuirea legislației), concomitent cu **completarea sistemului legislativ** și cu asigurarea unui **cadru instituțional adecvat și operațional**, armonizate cu cele existente în Uniunea Europeană. Astfel s-a accelerat substanțial procesul de adoptare a acquis-ului comunitar, se acționează pentru reducerea birocrăției, inclusiv pentru inițierea sau dezvoltarea activității întreprinderilor mici și mijlocii și se are în vedere ca scop final asigurarea stabilității și predictibilității cadrului legislativ.
- Pentru completarea resurselor financiare necesare realizării rapide și în condiții de viabilitate economică a procesului de restructurare și de privatizare, Guvernul României acționează pentru asigurarea **condițiilor atractive de participare a investitorilor străini, simultan și nediscriminatoriu cu cei autohtoni**, care pot contribui la creșterea performanțelor și competitivității industriei și la integrarea economiei României în economia europeană și în cea mondială.
  - Prin creșterea volumului de investiții este așteptată o mărire a **productivității muncii**, și pe această cale a **competitivității produselor**, pe baza următoarelor acțiuni:
    - **Accelerarea modernizării și re tehnologizării**, care va contribui și la ameliorarea protecției mediului înconjurător. Facilitățile tarifare convenite prin Acordurile de liber schimb negociate de România pe plan internațional și participarea la liberalizarea comerțului internațional prin negocieri comerciale multilaterale în cadrul Organizației Mondiale de Comerț, au un rol important în realizarea acestui obiectiv.
    - **Creșterea gradului de adaptabilitate a forței de muncă existente**, care calitativ dispune de o pregătire corespunzătoare, **la ajustările structurale și la noile tehnologii prin instruire continuă și dobândirea de noi abilități**.
    - **Creșterea gradului de utilizare a tehnologiei informației**.
- Rezultatul implementării efective a regulilor economiei de piață au determinat schimbări în economia României, în special prin **creșterea continuă a rolului inițiativei private**. Sectorul privat a devenit o sursă de creștere economică și a contribuit la crearea de structuri economice competitive. Guvernul României continuă procesele de **restructurare/privatizare a întreprinderilor cu capital majoritar de stat, cu prioritate din zona actualelor monopoluri și de identificare de soluții pentru funcționarea acestora pe principii de competitivitate**.
- În situația actuală a României, încadrarea în unele exigențe dure macro și microeconomice, constituie singurul mijloc de a păși către o creștere economică durabilă. Printre **constrângerile** cele mai importante, pe care Guvernul României le are în vedere se **numără reducerea drastică a inflației** prin încadrarea cheltuielilor în resurse, **mărirea salariilor numai în corelare cu creșterea productivității muncii, eliminarea activităților cu pierderi etc.**, toate subordonate obiectivelor stabilite în strategia de dezvoltare economică pe termen mediu.
- **Consolidarea dezvoltării activității industriale și a economiei**, care a început să se manifeste din anul 2000 și care s-a accentuat în primele 6 luni ale anului 2001, are la bază acțiuni hotărâte și corelate cu celelalte politici sectoriale ale economiei naționale, acțiuni care vor continua în special pentru **diminuarea influenței nefavorabile a unor factori majori care vizează întărirea disciplinei financiare, eliminarea evaziunii fiscale, reducerea corupției și a economiei subterane, implicarea mai puternică a sectorului bancar în restructurare etc.**

2.2 Mediul extern

- România a încheiat **Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană** și acționează atât în scopul adoptării **acquis-ului comunitar** cât și pentru **creșterea competitivității** industriei românești, în vederea asigurării unei economii de piață viabile și funcționale și pentru a putea face față concurenței și presiunii forțelor pieței unice a Uniunii Europene în momentul integrării. De remarcat este faptul ca până în prezent Acordul European de Asociere la UE a funcționat fără probleme, aceasta fiind o dovadă a pregătirii României de a face față angajamentelor asumate.
- România este **un participant activ la procesele de integrare regională și subregională în Europa**, fiind membru CEFTA și semnatar al unor acorduri de comerț liber (cu AELS, cu Turcia, Republica Moldova, Israel). De asemenea, sunt în curs de negociere și alte acorduri de liber schimb cu alți parteneri comerciali ai României.
- România este **membru originar al Organizației Mondiale de Comerț**, calitate în care a aderat la toate acordurile și înțelegerile negociate sub egida OMC, fiind astfel implicată în procesul de liberalizare a comerțului internațional. În aceste condiții economia românească, inclusiv industria, este tot mai mult conectată la realitățile și practicile din economia mondială. De altfel, ultima examinare a politicii comerciale a României în cadrul OMC a avut loc în octombrie 1999 când s-a constatat, de către țările membre, compatibilitatea acestei politici cu mecanismele internaționale.
- Toate aceste acorduri încheiate de România se constituie atât **ca o provocare cât și ca o oportunitate pentru industria națională**, societățile comerciale trebuind să opereze în condiții de competiție crescută, atât pe piața internă cât și pe cele internaționale, prin accesul liber pe piața Uniunii Europene și pe cea mondială.
- Dezvoltarea economiei românești și implicit a industriei este **legată puternic în primul rând de piața Uniunii Europene**, având în vedere că în comerțul exterior au fost realizate cu țările membre ale Uniunii Europene în anul 2000, 63,8% din exporturi și 56,6% din importuri, evoluție continuată în primele 5 luni ale anului 2001 când au

fost realizate 69,2% din exporturi și 55,3% din importuri. Un alt element important este **continuarea dezvoltării unor relații strânse și cu alte piețe extra-europene.**

- Economia României și producția industrială, în perioada de tranziție, au fost **afectate în dezvoltarea lor de evenimentele și șocurile externe recente**, cum sunt: războiul din Golf și cel din Kosovo, criza economică din Rusia și din Asia de sud-est, șocul petrolier (escaladarea prețului țițeiului pe piața internațională), devalorizarea „euro” față de dolar etc.

2.3 Evoluții comparative ale industriei românești

- **PIB/locuitor calculat pe baza parității puterii de cumpărare** în România a fost în anul 1993 de 3643 \$/locuitor, a ajuns la un nivel de 6595 \$/locuitor în 1996, apoi a scăzut la 6153 \$/locuitor în 1998 și la 5928 \$/locuitor în anul 2000. În anul 1993 cele mai puțin dezvoltate țări din UE, respectiv Grecia și Portugalia, înregistrau valori ale aceluiși PIB de peste 8000 \$/locuitor, iar în anul 1998 a ajuns la mai mult de 13900\$/locuitor. În ceea ce privește celelalte state candidate la aderare s-au înregistrat evoluții asemănătoare: în Republica Cehă de la 7700 \$/locuitor în 1993 la 12197 \$/locuitor în 1998, în Polonia de la 5010 \$/locuitor în 1993 la 7543 \$/locuitor în 1998, în Ungaria de la 6260 \$/locuitor în 1993 la 9832 \$/locuitor în 1998.
- **Ponderea industriei românești** (industria extractivă, prelucrătoare și energia electrică și termică, gaze și apă) în PIB s-a stabilizat în ultimii trei ani (27,8% în 1998, 27,1% în 1999 și 27,6% în 2000) și este apropiată de nivelul existent în alte țări ale UE (Germania 23,9%, Spania 21%, Portugalia 25,7% în 1998), dar valoarea adăugată brută pe locuitor realizată în industrie este în România inferioară mediei țărilor din comunitatea europeană.
- **Populația ocupată în industrie** (industria extractivă, prelucrătoare și energia electrică și termică, gaze și apă) din total populație ocupată în anul 1998 a fost de 26,3% și a scăzut la 24,4% în 1999, ceea ce reprezintă un procent apropiat de cel al unor țări din UE (Franța 20% în 1994, Germania 25,2% în 1997) sau de cel al Poloniei (25,3% în 1997).
- **Ponderea cheltuielilor totale de cercetare - dezvoltare în PIB** a scăzut de la 0,58% în 1997, la 0,5% în 1998 și la 0,4% în 1999, valori relativ apropiate de cele alocate de Polonia și Spania (0,8%), dar mult mai mici față de alte state membre UE în care ponderea este de 2-2,7% din PIB. În România proporția în care cheltuielile de C&D sunt alocate de la bugetul de stat (1999) este de 46%, mai mare decât în majoritatea statelor membre ale UE, unde procentul este de 35-45%.
- **Indicele de creștere a productivității muncii** în România în perioada 1996-1999 a fost de 109,1 % (1995=100%), în timp ce în aceeași perioadă în unele țări candidate precum Polonia a fost de 142,1%, în Ungaria de 152,7 %, în Cehia de 120,0 %, iar în UE, în perioada 1990-1996, a fost în medie de 131%.
- Echilibrul sau surplusul balanței comerciale este un alt factor care poate arăta competitivitatea industriei. În aproape toate țările UE **gradul de acoperire a importurilor prin exporturi** depășea 105 % în anul 1997, excepție făcând Grecia (65,4%) Portugalia (72,2%) și Marea Britanie (98,4%). În ceea ce privește România, aceasta a înregistrat un grad de acoperire a importurilor prin exporturi de 81% în 1997 (o situație puțin mai bună decât Grecia și Portugalia), ajungând în anul 2000 la 86%, fără însă ca aceste cifre să fie mulțumitoare, motiv pentru care se întreprind în continuare acțiuni pentru creșterea exporturilor.

2.4 Evoluții în industria prelucrătoare în perioada 1990-1999

Schimbările structurale care au avut loc după anul 1989, datorate trecerii economiei românești de la economia centralizată la cea de piață, au avut un impact major asupra evoluției industriei. În această perioadă industria prelucrătoare, care are în totalul industriei o pondere de 75-85 % în producția industrială și de peste 95 % din export, a înregistrat un declin destul de accentuat determinat în primul rând de modificarea substanțială a structurii piețelor externe de desfacere și de asigurare cu materii prime (desființarea CAER) și a scăderii puterii de absorbție a pieței interne, atât la bunuri de capital cât și la bunuri de consum.

- **Ponderea industriei în PIB** a cunoscut o reducere accentuată de la 40,5% în 1990 la 27,1 % în 1999, apropiindu-se astfel de cea a altor țări europene;
- Industria prelucrătoare a avut o scădere accentuată a volumului **producției** în perioada 1990-1992, apoi a înregistrat o creștere a cărui vârf a fost anul 1996, urmată de o nouă scădere până în 1999 inclusiv, datorată în special transformărilor structurale lente care au avut loc și eforturilor de a face față condițiilor concurențiale puternice pe piața în această perioadă.
- **Numărul de angajați** din industria prelucrătoare s-a redus la mai mult de jumătate : de la 3452 mii salariați în 1990 la 1660 salariați în 1999.
- A avut loc de asemenea o schimbare în **structura producției industriale pe ansamblul industriei** înregistrându-se o scădere a ponderii industriei prelucrătoare (de la 85.8% în anul 1990 la 74.4% în anul 1999).
- **Exportul industriei** a înregistrat o scădere în primii doi ani după 1990 (de la o valoare apropiată de 5500 mil. dolari în 1990 la aproximativ 4000 mil. dolari în 1992), urmată de o creștere accentuată, până la o valoare de 8095

mil. dolari în 1999 perioadă în care s-a manifestat tendința de deplasare a ponderii exportului spre produse cu un grad înalt de prelucrare, cu valoare adăugată incorporată mare.

- **Structura întreprinderilor după numărul de salariați** s-a modificat crescând numărul de întreprinderi mici și mijlocii atât ca urmare a divizării marilor întreprinderi de stat cât și înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii de către sectorul privat. Astfel s-a ajuns ca în anul 1999 în industrie să funcționeze un număr de 1510 întreprinderi mari (peste 250 de salariați) și respectiv 40030 întreprinderi mijlocii și mici (sub 250 salariați), ceea ce a determinat creșterea flexibilității industriei prelucrătoare.

Cifra de afaceri realizată în întreprinderile mici și mijlocii din industrie reprezintă 24 % din totalul cifrei de afaceri realizată în industrie în anul 1999, iar în cele mari s-a realizat 76%.

Valoarea adăugată brută la costul factorilor a fost obținută în anul 1999 în proporție de numai 30,5% în întreprinderile mici și mijlocii și de 69,5% în întreprinderile mari.

În ceea ce privește **investițiile din industrie** realizate în anul 1999, în întreprinderile mici și mijlocii ponderea investițiilor a fost relativ redusă (28%), ponderea cea mai mare deținând-o întreprinderile mari (aproximativ 72%).

- Implementarea efectivă a regulilor pieței s-a bazat și pe **creșterea rolului inițiativei private**. Sectorul privat a devenit o sursă de creștere economică și a avut ca rezultat crearea de structuri competitive (în anul 1999 în sectorul privat erau angajați 49% din total angajați în economie și realiza 63,3 % în PIB).

Ponderea sectorului privat în valoarea adăugată brută din industrie a cunoscut o evoluție ascendentă de la 5,7% în 1990, la 38,5 % în 1996 la 48,7% în 1999. Cea mai mare parte a agenților privați din industrie în 1998 au aparținut industriei prelucrătoare, în principal în industria alimentară și băuturi (circa 27%) în industria ușoară (21%), în prelucrarea lemnului (exclusiv mobilă) (11,6%), în industria construcțiilor metalice și a produselor din metal (7,8%), în industria de mobilier și alte activități neclasificate (7,2%). Din punct de vedere al numărului de întreprinderi în industria prelucrătoare în anul 1998 au fost 38803 din care 97,4 % cu capital majoritar privat iar 2% cu capital integral străin .

- În ceea ce privește **productivitatea muncii** în România s-a înregistrat o creștere a productivității muncii (114,1% în anul 1999 față de 1990) nu numai pe baza reducerii numărului de personal ci și ca urmare a unei mai bune organizări a muncii și schimbării tehnologiilor.
- Prin închiderea unor întreprinderi energo-intensive și dotare cu utilaje și tehnologii noi în întreprinderile viabile a avut loc o reducere a **consumului energetic** în industria prelucrătoare de la aproximativ 19000 mii tcc. în anul 1992 la 11500 mii tcc. în anul 1999.

2.5 Puncte de plecare în relansarea activității industriale

- **Produsul intern brut** a înregistrat în anul 2000 o creștere în termeni reali de +1,6% față de anul precedent, urmare mării volumului de activitate și în consecință a creșterii valorii adăugate brute în industrie (+6,1%) și construcții (+6,3%) . Evoluția pozitivă a continuat și în primul trimestru al anului 2001 când s-a înregistrat o creștere a PIB cu +4,8% față de primul trimestru al anului 2000 (urmare creșterii valorii adăugate brute în industrie cu +11,8% și în construcții cu +7,0%), cifră care confirmă posibilitatea realizării prognozei Guvernului României de creștere a PIB în anul 2001 cu +4,1% față de anul 2000.
- **Producția industrială** (industria extractivă, industria prelucrătoare, energia electrică, termică, gaze și apă) a cunoscut o creștere în anul 2000 cu +8,2% față de anul 1999, iar în structura macroindustrială creșterile au fost în industria extractivă cu +7%, industria prelucrătoare cu +8,2%, iar energia electrică și termică, gaze și apă cu +9,4%, iar în primele cinci luni ale anului 2001 s-a realizat o creștere a producției industriale față de perioada similară a anului trecut cu + 11,6 %, iar în structura macroindustrială creșterile au fost înregistrate în industria extractivă cu +3,9%, industria prelucrătoare cu +14,2%, iar la energia electrică și termică, gaze și apă s-a înregistrat o scădere de -2,1%
- **Produsele industriei prelucrătoare** au reprezentat 99,2% din totalul exporturilor industriei în anul 2000. Cele mai importante creșteri la export, față de perioada similară a anului 1999 au fost înregistrate de:
  - Produsele industriei chimice (+46,8%) din care cele mai importante creșteri au înregistrat: produsele chimice organice (+73,4%), îngrășăminte (+75,4%), produsele chimice anorganice (+49,7%) produsele farmaceutice (+82,3%).
  - Produse minerale (+63,7%) din care produsele petroliere –benzine, motorine, uleiuri –au reprezentat 90,0% din total;
  - Mașini și dispozitive mecanice, mașini, aparate și echipamente electrice (+49,9%);
  - Produsele metalurgice(+26,5%);
  - Materiile textile și articole din acestea (+14,0%);
  - Încălțăminte, pălării și umbrele și alte articole de larg consum(+15,6%);

În primele 5 luni ale anului 2001, s-a menținut ponderea industriei prelucrătoare în exporturile industriei, care a fost de 99,1%, perioadă în care s-au realizat creșteri importante ale produselor industriei chimice (+10,1), produse minerale (+7,1%), mașini și dispozitive mecanice , mașini, aparate și echipamente electrice (+55,6%), materiile textile și articole din acestea (+21,5%), încălțăminte, pălării și umbrele și alte articole de larg consum(+33,2%);

- În anul 2000, **principalii parteneri comerciali ai României în derularea exporturilor către UE au fost:** Italia (22,4% din total exporturi), Germania (15,7%), Franța (7,0%), Marea Britanie (5,3%). și în primele 5 luni ale anului 2001 s-au înregistrat aceleași tendințe în ceea ce privește principalii parteneri comerciali ai României: Italia (24,8% din total exporturi), Germania (15,7%), Franța (8,2%), Marea Britanie (5,0%).
- **Importurile CIF** (pe total economie) au înregistrat o creștere cu +25,6% în 2000 față de anul precedent. În structura importurilor, creșteri importante s-au înregistrat în sectoarele industriale: mașini, aparate și echipamente electrice (+41%), mașini și dispozitive mecanice (+58,1%), țigeti (+6,3%), produse chimice (+10,5%), fier, fontă sau oțel și produse din acestea (+30,0%), materiale plastice și articole din acestea (+21,8%). Trendul ascendent al importurilor s-a păstrat și în primele 5 luni ale anului 2001 când s-a înregistrat o creștere de +34,7% față de perioada similară a anului 2000. Creșteri importante s-au înregistrat în următoarele sectoare: mașini, aparate și echipamente electrice (+34,0%), țigeti (+33,1%), produse chimice (+16,7%), materiale plastice și articole din acestea (+36,9%). **Ponderea** importantă a importurilor de mașini, aparate și echipamente electrice este rezultatul politicii orientate spre modernizarea producției sectoarelor viabile ale industriei românești.
- **Importurile realizate din țările UE** au înregistrat, la sfârșitul anului 2000, o pondere de 56,6 % în totalul importurilor României și au cunoscut o creștere cu +17,7%, comparativ cu anul 1999. Pe primele 5 luni ale anului 2001 față de aceeași perioadă a anului 2000, s-a înregistrat o creștere cu +29,8% a importurilor din UE.
- **Rata inflației** la sfârșitul anului 2000 a fost 40,7 %. Rata medie lunară în anul 2000 a fost de 2,9% față de 3,7% în anul 1999. Scăderea inflației medii a continuat în primele 5 luni ale anului 2001, înregistrându-se o rata medie lunară a inflației de 2,5%.
- **Rata șomajului** a înregistrat la sfârșitul anului 2000 un nivel de 10,5%, în scădere față de sfârșitul anului 1999 când a fost de 11,8%, iar la sfârșitul lunii mai 2001 s-a înregistrat o scădere a ratei șomajului la 9,1%.

3. OBIECTIVUL GENERAL ȘI OBIECTIVELE DERIVATE ALE POLITICII INDUSTRIALE A ROMÂNIEI

3.1 Obiectivele dezvoltării economice a României pe termen mediu (2001-2004)

- „*Strategia Națională de Dezvoltare Economică a României pe termen mediu*” (2001-2004) document care a primit acordul tuturor partidelor politice, a sindicatelor și a patronatelor și care a fost înaintat Comisiei Europene la Bruxelles în martie 2000, prevede ca obiectiv fundamental **crearea unei economii de piață viabilă și funcțională.**
- Pe această bază unul din obiectivele majore ale României atât în perioada 2001-2004 cât și în continuare este **relansarea economiei naționale**, ceea ce implică îndeplinirea următoarelor deziderate :
  - **Asigurarea creșterii economice**, susținută de sporirea ratei investițiilor prin participarea semnificativă a capitalului național și prin atragerea resurselor externe, mai ales sub forma de investiții directe. Pe perioada 2001-2004 se estimează că se va asigura un ritm mediu anual de creștere a produsului intern brut de 5,4%.
  - **Realizarea unei macrostabilități consolidate** prin asigurarea unor progrese semnificative în cadrul reformei structurale și în domeniul disciplinei financiare, atingerea unor deficite bugetare încadrate în anumite limite rezonabile, dezvoltarea pieței interne, stimularea producției autohtone, accelerarea procesului de privatizare, s.a. Se urmărește reducerea treptată a inflației astfel ca la nivelul anului 2004 aceasta să poată fi exprimată printr-o singură cifră.
  - **Îmbunătățirea substanțială a mediului de afaceri**, în principal pe baza asigurării unui cadru legislativ stimulat, simplu, transparent și stabil.
  - **Promovarea unor politici coerente**, compatibile cu mecanismele UE vizând **restructurarea selectivă a economiei, dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice, științifice și sociale**, revitalizarea industriilor cu potențial competitiv, dezvoltarea agriculturii bazată pe exploatați de dimensiuni optime, sprijinirea activităților bazate pe tehnologia informațiilor, dezvoltarea turismului și a serviciilor, etc.
- **Transformarea economiei românești într-un sistem de piață structurat, viabil și funcțional**, este una din problemele fundamentale ale strategiei naționale a cărei soluționare vizează adoptarea și implementarea unor politici sectoriale macroeconomice (financiare, monetare, agricole, comerciale, etc.) cât și **politici de ajustare structurală și de dezvoltare a economiei.**
- **Realizarea condițiilor pentru creșterea economică**, ca prioritate a Programului de Guvernare are în vedere în principal **restrângerea rolului statului, reducerea birocrăției, combaterea corupției și a criminalității, combaterea sărăciei și șomajului, continuarea și accelerarea procesului de integrare în NATO și UE**, etc.
- Succesul implementării politicilor economice se va evidenția în creșterea reală și durabilă a Produsului Intern Brut și îmbunătățirea semnificativă și generalizată a standardului de viață.
- Pe termen scurt, **pentru anul 2001** Guvernul României vizează atingerea unor obiective care să conducă la realizarea unei creșteri economice durabile, bazată în principal pe următoarele :
  - a) Asigurarea unei creșteri în termeni reali a PIB cu 4,1%, susținută prin promovarea unei politici macroeconomice și monetare dinamice și prudente;
  - b) Menținerea unei rate anuale a inflației până la nivelul de 27%;
  - c) Controlul riguros al deficitului bugetar astfel încât să nu depășească 3,7% din PIB;

- d) Stimularea dezvoltării sectorului IMM, inclusiv prin măsuri fiscale compatibile cu menținerea echilibrului bugetar, pentru dinamizarea pieței interne și crearea de noi locuri de muncă.
- e) Întărirea disciplinei financiare;
- f) Susținerea activităților orientate spre export și care conțin o valoare adăugată cât mai ridicată;
- g) Încurajarea investițiilor directe de capital și de portofoliu, atât din surse interne cât și din surse internaționale, pe baza asigurării unui cadru legislativ și reglementativ stabil, transparent și predictibil.
- h) Limitarea ratei șomajului la un nivel de maxim 9,9%.

3.2 Obiectivul general al politicii industriale

- În concordanță cu principiile și prioritățile prezentate în Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă a României (2000- 2020), politica industrială a României pe termen mediu are drept **obiectiv general creșterea competitivității industriei românești**.

Îndeplinirea acestui obiectiv va determina o creștere a capacității întreprinderilor de a deveni competitive din punct de vedere al prețului și calității, atât pe piața internă cât și pe cea internațională.

- Prin atingerea acestui obiectiv **industria va avea în continuare un rol important și o pondere semnificativă în structura economiei românești și va constitui unul dintre principalii factori ai dezvoltării economice durabile**.

3.3 Obiectivele derivate ale politicii industriale. Priorități pe termen scurt

- Principalele elemente cu influență majoră în realizarea obiectivului general al politicii industriale sunt:
  - **Consolidarea unui mediu de afaceri viabil și deschis**, bazat pe principiile liberei concurențe, pe asigurarea de condiții egale tuturor agenților economici, pe un cadru instituțional și legislativ corespunzător, armonizate cu cele din UE.
  - **Dezvoltarea pieței libere și concurențiale**
  - **Accelerarea restructurării și privatizării**
  - **Valorificarea avantajului comparativ și competitiv** determinat de existența unor resurse interne naturale și a unui nivel apreciabil de calificare, experiență și tradiție a forței de muncă din majoritatea sectoarelor industriale și **folosirea eficientă a acestora**.
  - **Dezvoltarea resurselor umane** în scopul utilizării eficiente a acestora, sporirea mobilității, dezvoltarea de noi cunoștințe și aptitudini, cultivarea spiritului de întreprinzător s.a.
  - **Promovarea susținută a programelor de C&D**, naționale și sectoriale, care sprijină:
    - ◆ modernizarea, creșterea nivelului tehnic și a calității tehnologiilor produselor și serviciilor românești, în scopul îmbunătățirii competitivității și asigurării accesului lor atât pe piața internă cât și pe cea internațională;
    - ◆ dezvoltarea proiectelor C&D și inovare și a colaborării tehnologice între institutele de cercetare și dezvoltare, agenții economici și universități concomitent cu creșterea capacității de a disemina și utiliza eficient rezultatele cercetării și inovării
  - **Creșterea abilității de a atrage capital străin**, de a se realiza investiții străine directe în România
  - **Dezvoltarea cooperării industriale**
  - **Susținerea dezvoltării IMM**
  - **Desfășurarea tuturor activităților industriale în condiții de compatibilitate cu mediul înconjurător**, prin asigurarea unui cadru organizatoric și legislativ care să conducă la eliminarea efectelor negative asupra acestuia. **Sporirea rolului asociațiilor profesionale**, a întreprinzătorilor privați și a IMM-urilor în **dezvoltarea regiunilor defavorizate și în consolidarea economică a comunităților locale**;
  - **Modernizarea rolului autorității publice centrale în domeniul industriei**, prin creșterea capacității de elaborare și implementare a politicii industriale;
  - **Promovarea coeziunii sociale** ca factor de succes al ajustării structurale și de limitare a costurilor și efectelor negative ale reformei.
- **Consolidarea stabilității macro-economice și asigurarea condițiilor favorabile dezvoltării economice durabile** reprezintă o **primă prioritate** pentru economia românească. În acest scop, preocuparea majoră imediată a Guvernului este **perfecționarea mecanismelor specifice economiei de piață în România**, în principal prin asigurarea unui mediu de afaceri prielnic și pe baza accelerării ajustării structurale .

În acest sens, **pe termen scurt**, acțiunile vizând implementarea prevederilor Politicii Industriale se vor concentra către două direcții majore, care devin astfel prioritățile acestei etape:

- ◆ **Accelerarea ajustării structurale** prin :
  - **continuarea restructurării sectorului de stat**, inclusiv prin închideri de capacități neviabile;

- **schimbări în structura de proprietate** prin creșterea ponderii proprietății private, capabile să susțină practicarea unui management modern, în scopul creșterii eficienței activității, productivității, competitivității și adaptabilității la cerințele pieței interne și externe ;
- **schimbări în structura producției** prin creșterea ponderii produselor cu valoare adăugată mare;
- **creșterea ponderii întreprinderilor mici și mijlocii în ansamblul economiei**, ca factor activ al creșterii economice, principal sector generator de locuri de muncă și posesor al uneia dintre cele mai importante calități în condițiile globalizării competiției care este adaptabilitatea.
- **creșterea ponderii exporturilor românești de produse industriale** în comerțul mondial și găsirea a cât mai multe segmente sau nișe de piață pentru acestea, în special pentru produsele cu grad avansat de prelucrare.

◆ **Îmbunătățirea permanentă a mediului de afaceri**, ca factor stimulatив pentru dezvoltarea economiei .

4. ELEMENTE DE SUSȚINERE A DEZVOLTĂRII INDUSTRIEI ÎN PERIOADA 2001-2004

- Conceptul actual de restructurare a industriei abordează acest proces în termeni de viabilitate economică și nu de producție, urmărind, în mod deosebit, **asigurarea eficienței activităților industriale ale căror produse sau servicii au desfacere pe piață.**
- În acest context, **dezvoltarea sectorului privat**, ca element de susținere al dezvoltării industriale, s-a realizat în multe sectoare și subsectoare ale sale într-un ritm mai susținut decât în alte ramuri ale economiei naționale. Investitorii s-au orientat în principal spre domeniile industriale cele mai atractive și cu potențial ridicat al cererii pietii.
În momentul de față, **sectorul privat este majoritar în fabricația de cosmetice, sticlărie de menaj, îngreșăminte, panificație, detergenți, anvelope, confecții textile, încălțăminte, ceramica de menaj, preparate din carne, industria cimentului, autoturisme de oras, metalurgia neferoasă etc.**
Sunt și subsectoare industriale în care **ponderea sectorului privat înregistrează o situație bună**, respectiv în industria prelucrării lemnului, a medicamentelor, a prelucrării țifeiului etc., dar există și unele sectoare industriale unde **sectorul privat are o pondere scăzută**, respectiv în industria siderurgică, industria de mașini și echipamente, industria de celuloză și hârtie, industria extractivă etc.
Măsurile avute în vedere de Guvernul României pentru accelerarea și adâncirea procesului de restructurare – privatizare vor conduce la creșterea ponderii sectorului privat pe ansamblul industriei, respectiv al economiei, pentru că managementul microeconomic performant este realizat în sectorul privat, ceea ce va contribui și la dezvoltarea sectorului privat terțiar (servicii) a cărui participare la realizarea PIB va crește în viitor, apropiindu-se astfel de nivelul din țările dezvoltate.
- Identificarea și aplicarea măsurilor de **AJUSTARE STRUCTURALĂ** în strânsă legatură cu **protejarea mediului înconjurător** și cu **creșterea productivității muncii** vor conduce la realizarea prevederilor politicii industriale în ceea ce privește creșterea competitivității industriale.
Condițiile esențiale care sunt avute în vedere pentru ajustarea structurală și în general pentru dezvoltarea industrială se referă la următoarele componente majore:

4.1 Susținerea dezvoltării unui mediu de afaceri viabil și deschis

- **Dezvoltarea unei economii de piață viabilă și funcțională bazată pe competiție** constituie o prioritate pentru Guvernul României în asigurarea condițiilor de dezvoltare economică durabilă și **se bazează pe consolidarea unui cadru legislativ stabil, simplu și coerent**, precum și pe un **cadru instituțional adecvat**, armonizate cu cele existente în UE.
În același timp Guvernul este preocupat să asigure condițiile de dezvoltare a serviciilor suport pentru afaceri, pentru promovarea cerințelor de reglementare în domeniile calității și protecției mediului, cu influență în creșterea performanțelor managementului industrial.
Realizarea unui mediu de afaceri favorabil dezvoltării industriale va avea un impact direct asupra creșterii competitivității industriale, prin **efectele pozitive** determinate prin realizarea acestui deziderat:
  - **calmarea treptată dar continuă a inflației și reducerea costului creditului** prin practicarea unor dobânzi și rate de schimb valutar corelate cu reducerea inflației;
  - **revizuirea și simplificarea sistemului de impozite** în vederea stimulării muncii, economisirii și investițiilor;
  - **fluidizarea fluxurilor financiare** prin întărirea disciplinei financiare a operatorilor economici;
  - **stimularea creșterii fluxurilor de capital străin și autohton ;**
  - **dezvoltarea capacității de absorbție a inovării în mediul economic** prin creșterea eficienței aplicării legislației în domeniul dreptului de autor și a proprietății intelectuale și industriale;
  - **reducerea birocrăției și combaterea infraționalității economico-financiare.**

4.2 Dezvoltarea pieței libere și concurențiale

- **Dezvoltarea pieței libere și concurențiale** este una din condițiile esențiale pentru ca o economie de piață să fie operațională, dar și una din preocupările permanente și majore ale Guvernului României, în condițiile globalizării pietelor, intrucât **promovarea și dezvoltarea unui mediu concurențial normal contribuie la ameliorarea competitivității industriale și la întărirea pieței interne naționale.**

În vederea dezvoltării mediului de afaceri și a mecanismelor de piață, Guvernul României **aplică în mod riguros regulile privind acordarea ajutoarelor de stat**, instituite prin Legea nr. 143/1999 și **va întări capacitatea instituțiilor abilitate să administreze regulile referitoare la concurență stabilite prin Legea concurenței nr.21/1996**, astfel încât operatorii economici să fie în măsură să facă față forțelor pieței și presiunilor concurențiale în momentul aderării României la Uniunea Europeană.

În vederea aplicării riguroase a regulilor concurenței, cu sprijinul Consiliului Concurenței și Oficiului Concurenței, Guvernul are în vedere **perfecționarea reglementărilor privind controlul concentrărilor, controlul riguros al susținerilor financiare de către autoritățile publice (ajutoarele de stat)** - în sensul transparenței acordării acestora pe baza unor criterii riguroase, vizând însănătoșirea activităților industriale și **aplicarea de politici fiscale** care să aibă ca efect creșterea capacității operatorilor economici de a investi, realizând astfel o ajustare favorabilă a condițiilor de piață.

De asemenea se va acționa pentru reducerea sferei de acțiune a monopolurilor de stat și pentru continuarea procesului de liberalizare a prețurilor în domeniile în care acestea au rămas în supravegherea autorităților de reglementare.

- În condițiile internaționalizării producției, pentru întărirea competiției pe piață, Guvernul României are în vedere de asemenea **încurajarea alianțelor strategice pe baze tehnologice și industriale, economice sau financiare**, urmărindu-se încadrarea lor în prevederile legislative, interne și internaționale.

4.3. Promovarea investițiilor intangibile

- Guvernul este preocupat să accentueze **acțiunile din domeniul C&D și inovării printr-o abordare interdisciplinară și multisectorială**, având în vedere necesitățile pieței, cu care industria trebuie să fie în permanentă legatură. Autoritățile publice au ca primă responsabilitate **promovarea de programe eficiente de C&D**, orientate către cerințele pieței și în stransă legatură cu operatorii economici interesați, care să conducă la beneficii maxime.
- Un alt element important avut în vedere pentru dezvoltarea investițiilor intangibile îl constituie **stimularea și dezvoltarea capacității de absorbție și difuzare a rezultatelor C&D în mediul economic, prin:**
- susținerea dezvoltării activităților și infrastructurilor specializate pentru asistență și informare în domeniul tehnologic, precum și pentru transfer tehnologic, la nivel național și regional;
- stimularea dezvoltării parcurilor tehnologice;
- asigurarea unui cadru legislativ favorabil pentru protecția rezultatelor activității de C&D, incluzând și cadrul propice pentru proprietatea industrială și intelectuală, cu prioritate în domeniul patentelor, mărcilor, designului, desemnarea originii, etc.
- Guvernul României este preocupat pentru realizarea unui important pas spre ameliorarea competitivității produselor și serviciilor industriale și prin susținerea unei **politici active în domeniul calității**, axată pe dezvoltarea și optimizarea infrastructurii calității, precum și pe stimularea **implementării** de către operatorii economici a **sistemului de management al calității (ISO 9000)**. În acest context a fost elaborată și promovată spre aprobare **legea privind evaluarea conformității produselor**. Această lege reprezintă cadrul pentru preluarea armonizată a directivelor bazate pe principiul Noii Abordări și introduce procedurile europene pentru evaluarea conformității produselor. Aplicarea acestei legi și a reglementărilor tehnice derivate conduce la reducerea cheltuielilor pentru produsele românești referitoare la atestarea îndeplinirii cerințelor de securitate aplicabile acestora în piața unică europeană.
- Un alt element important avut în vedere de Guvernul României și care acționează ca un **catalizator pentru susținerea ajustării structurale** și ameliorarea competitivității industriale este **standardizarea** care a devenit o necesitate prioritară. Standardizarea elimină barierele tehnice din calea comercializării produselor, devine un punct cheie în ceea ce privește competitivitatea și o normă după care sunt judecați competitorii pe piață, asigurând credibilitate. De aceea este important ca standardele să fie la un nivel ridicat, în acest fel produsele câștigând aprobarea utilizatorilor. Succesul standardizării este determinat de succesul implementării sale, deci trebuie să existe proceduri clare de certificare, inspecție și testare.
- **Investiția în capitalul uman** este în atenția prioritară a Guvernului României, fiind una din componentele importante în promovarea investițiilor intangibile, simultan cu o **mai bună utilizare a resurselor umane**. Aceasta este concretizată prin realizarea unei mai bune **flexibilități a forței de muncă** și prin mărirea gradului de mobilitate (recalificare) și de perfecționare/ specializare a acesteia, astfel încât să se poată asigura o echilibrare a cererii și ofertei pe piața forței de muncă, precum și dezvoltarea know-how-ului și training-ului vocațional și al managementului resurselor umane.

- În cadrul promovării investițiilor intangibile Guvernul României mai are în vedere **dezvoltarea și susținerea piețelor în continuă expansiune** (cultura, știința, protecția mediului, biotehnologie, sănătate, etc.).
- Nu în ultimul rând ca importanță și ținând cont de evoluția spre societatea informațională, Guvernul României pune un accent deosebit pe **extinderea utilizării tehnologiei informației și pe folosirea eficientă a datelor prelucrate și gestionate de sistemele informaționale naționale și internaționale.**

4.4 Dezvoltarea cooperării industriale

- Sprijinirea dezvoltării cooperării industriale presupune **măsuri de identificare și eliminare a obstacolelor financiare și fiscale excesive, simultan cu dezvoltarea instrumentelor specifice și cu susținerea inițiativelor industriale, în scopul creșterii piețelor, cu prioritate pentru micile afaceri.** Responsabilitatea majoră în dezvoltarea unor scheme de cooperare industrială aparține în principal firmelor și oamenilor de afaceri, dar o contribuție substanțială este adusă și de autoritățile publice prin identificarea și implementarea unor măsuri și acțiuni specifice destinate acestui scop.
- În acest sens, Guvernul României are în vedere **extinderea utilizării sistemului de subcontractare**, atât pentru producția destinată pieței interne cât și pentru piața externă, prin care întreprinderile mici și mijlocii devin subfurnizori pentru marile companii industriale, asigurându-se astfel un bun suport în dezvoltarea cooperării industriale și a schimburilor comerciale.
- Alte măsuri avute în vedere de Guvernul României pentru susținerea dezvoltării cooperării industriale pe piața internă și internațională se referă la următoarele aspecte:
  - **întărirea climatului investițional și de cooperare industrială**, pe baza unui cadru legislativ adecvat și a înțelegerilor bilaterale între țări privind protejarea investițiilor;
  - **identificarea de oportunități și scheme de cooperare industrială**, găsirea de parteneri și diseminarea de informații asupra pieții și/sau potențialilor parteneri;
  - **organizarea de întâlniri, mese rotunde, susținerea unor inițiative potențial viabile și asistență în deschiderea și dezvoltarea interesului unor parteneri străini în cooperarea industrială.**
- Guvernul României are în vedere extinderea acțiunilor orientate către **stimularea cooperării industriale și atragerea unui volum mai mare de investiții directe străine**, în special din țările UE, pentru subsectoarele industriale, produsele sau componentele de produse care prezintă avantaje comparative și interes prioritar pentru România, cum sunt: tractoare și mașini agricole, locomotive și material rulant, autocamioane, construcții aeronautice, metalurgia feroasă și neferoasă, tehnica de calcul, mașini și echipamente electrice, industria alimentară, etc.
- În scopul dezvoltării cooperării industriale Guvernul urmărește identificarea de noi soluții de **promovare a unor proiecte de „engineering” financiar** în domeniile de interes major (protecția mediului, eficiența utilizării energiei, etc.) inclusiv prin utilizarea aranjamentului de „off-set”, care este o formă contractuală avantajoasă și care obligă un ofertant străin să investească în țara care achiziționează echipamentul.
- Pentru întărirea potențialului industrial regional și pentru dezvoltarea cooperării economice, Guvernul are în vedere și **promovarea principiului specializării internaționale, pe baza complementarității industriale cu țările UE, Central și Est Europene sau din alte zone apropiate.**

4.5 Susținerea dezvoltării IMM

- Sectorul IMM constituie o pârghie importantă în dezvoltarea economică durabilă a țării și în acest scop Guvernul României are în vedere o serie de măsuri pentru sprijinirea creșterii ponderii și dezvoltării activității acestuia.
- Modalitățile de intervenție avute în vedere de Guvernul României pentru sprijinirea dezvoltării sectorului IMM se concretizează în două direcții principale: îmbunătățirea mediului de afaceri și stimularea demarării afacerilor și sprijinirea dezvoltării de IMM viabile prin pârghii directe, precum facilitarea accesului la sursele de finanțare și la oferta de servicii de asistență/consultanță și de informații, cu scopul valorificării calităților acestor întreprinderi: **flexibilitate în producție și capacitate ridicată de adaptare rapidă la cerințele pieții și vizează în principal următoarele:**
  - Orientarea politicii de sprijinire a dezvoltării IMM-urilor spre **simplificarea reglementărilor ce guvernează domeniul**, respectiv spre **elaborarea unor reglementări specifice, limitate la un minim rezonabil, pentru înființarea și funcționarea IMM**, astfel încât să se simplifice procedurile de înregistrare, autorizare și licențiere a firmelor. În vederea îmbunătățirii mediului de afaceri, simplificarea procedurilor de înregistrare și autorizare a firmelor a fost pusă deja în practică prin aplicarea prevederilor OUG 76/2001, prin instituirea unei proceduri unice, simplificate și înființarea biroului unic, a cărui activitate accelerează procedura înregistrării și funcționării comercianților și diminuează costurile aferente .
  - Aplicarea unei politici dinamice, astfel încât să se **asigure un mediu economic stimulativ pentru IMM**, să se **faciliteze accesul lor pe piețe** și să se perfecționeze **condițiile de cooperare dintre IMM și marile companii industriale.**

- **Promovarea spiritului antreprenorial și încurajarea inițiativei individuale, îmbunătățirea pregătirii manageriale** (inclusiv prin inițieri în cadrul învățământului liceal și universitar), **încurajarea colaborării cu instituțiile de învățământ superior**.
- Încurajarea extinderii sistemului de subcontractare, de către întreprinderi mici și mijlocii, a furniturii de piese și subsansamble pentru livrarea acestora marilor companii industriale.
- **Îmbunătățirea ofertei de servicii pentru IMM prin dezvoltarea de rețele de consultanță, de sisteme de instruire** în domeniile de interes, de **sprijinire prin cofinanțare** a serviciilor de consultanță, prin **crearea unei baze de date** care să ofere acces nediscriminatoriu la informații de piață și servicii de management, marketing și financiare.
- **Asigurarea și susținerea accesului la activele disponibile ale operatorilor economici de stat**, dezvoltarea parteneriatului de afaceri între sectorul public și cel privat, utilizând parcurile tehnologice, centrele de inovare și incubatoarele de afaceri.
- **Sprijinirea activității de C&D și inovare tehnologica** și de implementare a rezultatelor acestora.
- **Încurajarea activităților care contribuie la lărgirea piețelor IMM și cu prioritate la dezvoltarea exportului** prin susținerea participării la expoziții, târguri, simpozioane, misiuni comerciale, acces la publicații și training.
- Acordarea de sprijin pentru **accesul la baza de date privind legislația UE** și acordarea de asistență IMM în **implementarea managementului industrial modern și competitiv**, bazat pe componentele de calitate (ISO 9000), de mediu (ISO 14000) și marketing.
- **Îmbunătățirea accesului IMM la finanțare** cu scopul revitalizării bazei antreprenoriale, al asigurării unei durate mai mari de viață IMM-urilor și al sprijinirii dezvoltării activității firmelor cu potențial de dezvoltare, prin programe de finanțare cu sprijin extern sau de la bugetul de stat: microcredite, scheme de creditare, asistență pentru dezvoltarea sistemelor moderne de finanțare, granturi pentru promovarea antreprenoriatului și înființarea de întreprinderi, precum și pentru proiecte/ activități specifice (protecția mediului, C&D, inovare, transfer de tehnologie, introducerea standardelor de calitate, subcontractare).
- Dezvoltarea de proiecte și acțiuni specifice pentru **accesul IMM la sursele de finanțare accesibile**, pe baza liniilor de creditare cu dobânda bonificată, sistem de garantare și co-garantare etc., pentru pornirea sau dezvoltarea de afaceri.
- **Susținerea accesului IMM la programe comunitare și internaționale**
- **Asigurarea accesului la achizițiile publice**, pentru procurări de materiale, lucrări și servicii.

4.6 Modernizarea rolului autorității publice

- **Modernizarea rolului autorității publice** constă, în viziunea Guvernului României în **întărirea capacității autorității publice din domeniul industriei (Ministerul Industriei și Resurselor) de elaborare și implementare a politicii industriale și de gestionare a procesului de reformă economică din industrie (restructurarea și privatizarea societăților comerciale aflate în coordonarea și subordinea sa)**.
- Pentru perfecționarea activității autorității publice din domeniu, se are în vedere **dezvoltarea cooperării cu operatorii economici** în vederea creșterii performanței industriale, prin îmbunătățirea sistemului de **diseminare a informațiilor** referitoare la tehnologie, la tendințele pieței, sau la alți diverși factori care influențează performanță industrială.
- O alta latură importantă a acestui proces, pe care o practică autoritatea publică în domeniu, o constituie **întărirea colaborării cu celelalte instituții și autorități publice de stat**, precum și **extinderea consultărilor cu partenerii sociali** în problemele legate de politica industrială, de reformă economică și restructurare industrială, privatizare, perfecționarea cadrului legislativ și instituțional, compatibilitatea cu mediul înconjurător, etc.

4.7 Promovarea coeziunii sociale

- **Coeziunea socială** constituie un **factor determinant în realizarea cu succes a ajustării structurale și în limitarea costurilor reformei economice**. Guvernul are permanent în vedere implementarea și dezvoltarea în principal a următoarelor practici:
  - atragerea partenerilor sociali și a altor factori implicați în activitatea industrială, în procesul de elaborare și implementare a politicilor;
  - permanentizarea procedurilor de consultare a operatorilor economici și a partenerilor de dialog social cât și a procedurilor de diseminare a informațiilor utile;
  - obținerea sprijinului partenerilor sociali în realizarea ajustărilor structurale.
  - susținerea asigurării unui sistem cât mai eficient de protecție socială pasivă și mai ales activă.

4.8 Inițiative în restructurare și privatizare

- **Accelerarea și adâncirea ajustării structurale în industrie** este calea principală care conduce la creșterea competitivității și la asigurarea condițiilor optime pentru operatorii economici de a face față concurenței puternice și presiunii forțelor pieței.

Un element important pentru realizarea **ajustării structurale** îl reprezintă pentru Guvernul României **restructurarea societăților comerciale cu capital majoritar de stat**, prin măsuri și acțiuni care vizează :

- închideri de capacități neviabile (neperformante);
  - modernizarea, re tehnologizarea și optimizarea fluxurilor tehnologice din unități industriale cu potențial de competitivitate ;
  - reorganizarea activităților indirect productive și nespecifice activității principale desfășurate în cadrul societăților comerciale (externalizări);
  - modificarea structurii organizatorice;
  - corelarea numărului de personal cu volumul de activitate;
- Acțiunile care vizează restructurarea iau în considerare atât **conjunctura și perspectiva economică internă cât și cea internațională**, caracterizată prin globalizarea piețelor, concentrarea capitalului în anumite activități, schimbări ale structurii de produse industriale datorate procesului tehnologic, impactul informației, integrarea României în structurile economice ale UE etc.
  - De asemenea, **Guvernul României are ca prioritate accelerarea procesului de privatizare** și deplasarea accentului de pe aspectul cantitativ al procesului pe cel calitativ. **Privatizarea nu trebuie văzută ca un scop în sine ci ca un proces prin care transferul de proprietate să se concretizeze în recapitalizare, modernizare, investiții, management superior, care să conducă la eficiența economică în activitate.**
  - Procesul de privatizare trebuie să se realizeze , în concepția Guvernului României printr-un un **proces corect și transparent** și prin utilizarea unui complex de metode de privatizare, cu accent deosebit pe **privatizarea prin piața de capital**. În acest scop se intenționează elaborarea unor contracte de privatizare cu clauze clare, care să asigure modernizarea și eficientizarea activității societății respective. Se va urmări realizarea de majorări de capital în societățile comerciale de importanță deosebită, urmând ca ponderea sectorului de stat în aceste societăți să se reducă în timp, prin programe complexe de privatizare, cu asistență financiară internațională.
  - O problemă aparte o constituie siderurgia românească care are ca are ca **obiectiv atât asigurarea în cea mai mare măsură a necesarului de oțel pentru piața internă a României**, oferind astfel premisele susținerii dezvoltării unor importante sectoare și subsectoare ale industriei prelucrătoare, cât și **creșterea ofertei pentru export.**
  - În vederea realizării acestui obiectiv Guvernul României are în vedere **restructurarea siderurgiei** în conformitate cu exigențele Uniunii Europene, care, în „Decizia Consiliului U.E. 1999/582/CE privind principiile, prioritățile, obiectivele intermediare și condițiile de parteneriat pentru aderarea României” de la sfârșitul anului 1999, a subliniat **necesitatea adoptării și implementării unui plan de restructurare a siderurgiei românești.**
  - În acest scop și în corelare cu Strategia Economică pe Termen Mediu a României și a Programului de Guvernare 2001-2004, Ministerul Industriei și Resurselor a elaborat o **Strategie de restructurare a industriei siderurgice** care va fi supusă aprobării de către Guvernul României.
  - Strategia este structurată pe trei capitole, care vizează în principal modernizarea industriei siderurgice, restructurarea financiară și restructurarea socială.

4.8.1 Alte inițiative de restructurare și privatizare

Derularea procesului de restructurare a operatorilor economici cu capital majoritar de stat din România urmarește în principal asigurarea eficienței activității economice, dar și încetarea activității și lichidarea operatorilor economici neperformanți și care nu pot prezenta planuri concrete și viabile de rentabilizare a activității.

- **În perioada decembrie 1992 – 31 mai 2001 în domeniul industriei au fost privatizate 1.881 întreprinderi industriale astfel: 1.787 în industria prelucrătoare, 59 în industria extractivă și 35 în energie electrică, gaze, apă.**

În prezent, în portofoliul APAPS se mai află 556 întreprinderi industriale din care 512 în industria prelucrătoare, 29 în ramura energie electrică și termică, gaze, apă și 15 din industria extractivă (în aceste cifre sunt incluse și societățile comerciale aflate în lichidare voluntară, reorganizare judiciară sau faliment și cele 63 societăți comerciale din cadrul programului PSAL I, negociat cu Banca Mondială).

- Guvernul României are în vedere continuarea acțiunilor hotărâte în cadrul **Programului PSAL I** cu Banca Mondială pentru cele 63 de societăți comerciale. Pentru privatizarea acestora au fost angajate servicii de consultanță din partea unor bănci de investiții internaționale / agenți de privatizare, și au fost deja întreprinse următoarele principale acțiuni, pe componentele programului:
  - „privatizarea caz cu caz a 5 mari societăți comerciale cu capital majoritar de stat prin intermediul băncilor internaționale de investiții”, pentru care au fost deja aprobate strategiile de privatizare pentru patru dintre ele, iar pentru cea de a cincea societate și pentru societățile comerciale rezultate prin divizarea acesteia a fost selectat prin licitație un nou consultant . Au fost scoase la vânzare trei dintre aceste societăți comerciale.
  - „ privatizarea a 50 societăți comerciale cu capital majoritar de stat grupate în pachete” pentru care au fost aprobate prin Hotărâre de Guvern strategiile de privatizare pentru 44 dintre ele.
  - „restructurare/lichidare a 5 societăți comerciale mari” pentru care au fost aprobate prin Hotărâre de Guvern strategiile de restructurare / privatizare /lichidare pentru toate cele cinci societăți comerciale.

- În cadrul negocierilor Programului PSAL II dintre Guvernul României cu Banca Mondială se are în vedere introducerea unui nou lot de 20 societăți comerciale, în doua componente: de privatizare și restructurare, cu asistența băncilor de investiții și a firmelor de consultanță internaționale, astfel:
  - pentru componenta de privatizare 10 societăți grupate în 3 pachete
  - pentru componenta de restructurare 10 societăți grupate în 4 pachete și oferirea spre privatizare și la privatizare / restructurare a 7 societăți comerciale din fiecare componentă, până la sfârșitul anului 2002.
- Un element important pentru realizarea ajustării structurale îl constituie intensificarea procesului de restructurare. În realizarea acestui obiectiv un rol important l-a avut **Programul de restructurare a întreprinderilor și de reconversie profesională (RICOP-PHARE RO 9904)** în care au fost incluse 69 întreprinderi cu capital majoritar de stat, 60 aflate la acea dată în portofoliul Fondului Proprietății de Stat și 9 în portofoliul Ministerului Industriei și Resurselor (9 filiale și sucursale ROMARM). Dintre acestea, pentru 55 obiectivul RICOP este privatizarea iar pentru 14 obiectivul RICOP este restructurare/lichidare. Până la această dată, ca urmare a aplicării măsurilor stabilite în Planul de restructurare, 18 întreprinderi au fost privatizate iar 28 aplică programele de restructurare, având prevăzute și măsuri de corelare a numărului de salariați cu volumul producției.

4.9 Dezvoltarea cadrului stimulativ pentru investiții

- Pentru asigurarea condițiilor propice de dezvoltare economică, Guvernul României are în vedere **creșterea semnificativă a volumului de investiții străine în România**, prin asigurarea unui climat investițional, stimulativ și predictibil.

În acest scop Guvernul României a inițiat perfecționarea cadrului legislativ vizând asigurarea **tratamentului egal și nediscriminatoriu între investitorii străini și români**. În iunie 2001 a fost adoptată Legea privind promovarea investițiilor directe cu impact semnificativ în economie prin care se introduc reglementări noi pentru investițiile cu o valoare care depășește echivalentul a un milion de dolari. Noua lege stabilește un regim juridic favorabil investițiilor străine directe în ce privește garantarea investițiilor și transferarea în străinătate a profiturilor. Acelasi act normativ oferă investitorilor și unele facilități cum sunt: exceptarea de la plata taxelor vamale a utilajelor, instalațiilor și echipamentelor tehnologice, amânarea plății taxei pe valoare adăugată pentru bunurile noi achiziționate, amortizarea accelerată. Legea crează de asemenea un cadru instituțional pentru acest domeniu, stabilind că Ministerul Dezvoltării și Prognozei, în colaborare cu Departamentele pentru Relația cu Investitorii Străini să asigure cordonarea aplicării uniforme a politicii Guvernului la nivel central și local în ceea ce privește stimularea și promovarea investițiilor directe.

Pentru creșterea volumului investițiilor Guvernul României a inițiat de asemenea acțiuni concrete pentru **înlăturarea obstacolelor întâmpinate de investitorii străini în România**, și care constau în simplificarea procedurilor de înregistrare și autorizare a firmelor, stabilității legislației, eficienței serviciilor bancare etc., unele dintre ele fiind deja realizate.

Un alt element important pentru susținerea acestui obiectiv este **promovarea României ca destinație pentru investitorii străini prin asigurarea unei informări pozitive, complete și corecte asupra oportunităților de investiții din România**, la nivel de regiune și de ramură economică, prin oferirea de servicii pentru investitori: de asistență de specialitate, de informare, de interfață cu alte instituții, prin **proceduri clare, adaptate practicilor internaționale**.

Pentru dezvoltarea procesului investițional Guvernul României a inițiat **organizarea activității de promovare a investițiilor străine**, prin elaborarea de materiale promoționale și de informare, inclusiv prin INTERNET, pentru sporirea interesului investitorilor pentru zonele defavorizate, zone libere, parcuri tehnologice, dezvoltare regională. De asemenea Guvernul a **înființat un oficiu în subordinea directă a Primului ministru care permite accesul facil al investitorilor importanți la structurile de decizie guvernamentală**.

4.10. Dezvoltarea pieței interne de produse industriale

- Dezvoltarea industrială presupune **ajustarea ofertei de produse la nivelul cererii pieței**. Previțiunile de evoluție a cererii pot constitui elemente care să favorizeze ajustarea producției fiecărei întreprinderi. În prezent, piața internă de produse industriale are un nivel scăzut al cererii din partea populației și agenților economici.

Creșterea cererii interne de produse industriale este în atenția Guvernului României, deoarece aceasta poate facilita **dezvoltarea economiilor de scară**, dinamica cererii interne oferind oportunități pentru **adâncirea specializării producției și apariția de noi producători**, ceea ce va conduce la menținerea caracterului concurențial al pieței.

În acest context Guvernul României se preocupă de găsirea modalităților de creștere a puterii de cumpărare a populației și de realizare a solvabilității pieței interne. Acestea vor conduce la **creșterea exigențelor privind calitatea produselor**, cu efect direct asupra întreprinderilor care vor face eforturi de a produce competitiv, rezultatul final urmărit fiind dispariția decalajului dintre produsele pentru piața internă și cea externă definit de sintagma "produse de export".

- Un element important de susținere a ajustării structurale a întreprinderilor industriale prin dezvoltarea pieței interne îl constituie **orientarea de perspectivă a achizițiilor publice**. În România, aplicarea prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului 60/2001, privind achizițiile publice va contribui la stimularea cererii pieței interne.

Domeniul selectiv limitat, dar nerestrictiv al achizițiilor publice poate avea efecte pozitive asupra sectoarelor producătoare de echipament energetic, materiale de construcții, material rulant de cale ferată, telecomunicații, electrocasnice, calculatoare și birotică, precum și asupra sectoarelor industriale producătoare de materii prime și materiale pentru acestea.

4.11 Asigurarea compatibilității cu mediul înconjurător

- Necesitatea unui nivel înalt de protecție a mediului este strâns legată în concepția Guvernului României de dezvoltarea durabilă și creșterea standardului și a calității vieții. Protecția mediului este susținută printr-un **sistem legislativ complex, parțial armonizat cu cel al UE**.
- **Mediul înconjurător** este văzut de Guvernul României ca o **resursă naturală pentru a cărei folosire firmele trebuie să fie pregătite să plătească**. Autoritățile publice evaluează prețul pentru această ofertă de resurse de mediu și au grijă ca ea să nu fie suprafolosită. Piața în continuă creștere pentru folosirea resurselor de mediu conduce la dezvoltarea de noi instrumente, cum ar fi permisele de mediu și licențe și se bazează pe principiul conform căruia poluatorul plătește. Este clar că acest lucru va afecta toate segmentele pieței și că este necesar ca protecția mediului și acceptarea unui înalt nivel al standardelor de protecție a mediului pot reprezenta inițial o constrângere și apoi un avantaj competitiv demn de luat în seamă.
În acest sens, Guvernul se implică în acordarea asistenței necesare pentru ca firmele, atât cele mari cât și cele mici, să-și dezvolte **strategii de protecție a mediului și să-și integreze concepția de proiectare, producție și marketing pornind de la tehnologii și produse “curate”**.
- În cazurile în care alinierea la standardele de mediu este dificilă la nivelul întreprinderii sau în zone geografice cu probleme grave de poluare, **Guvernul va interveni, în condițiile legii, fie prin ajutor direct, fie prin reduceri de taxe și impozite sau alte măsuri cu efect echivalent**, cu obligativitatea ca fondurile rezultate din acestea să fie utilizate în conformitate cu prevederile legislative armonizate vizând ajutorul de stat, pentru diminuarea și, în măsura posibilului, pentru eliminarea poluării.
- Respectarea reglementărilor în **domeniul protecției mediului înconjurător și promovarea largă a tehnologiilor și produselor „curate”**, în condițiile eficiente de costuri/beneficii, precum și de crearea de noi modele de producție și consum, simultan cu creșterea performanței în domeniul protecției mediului și prin **susținerea implementării sistemului de management de mediu (ISO 14000)** constituie o importantă preocupare a Guvernului și este materializată prin armonizarea legislativă din acquis-ul comunitar de mediu privind controlul poluării industriale și managementul riscului necesar, prin inițierea și implementarea de programe pentru reducerea impactului activităților industriale asupra mediului, concomitent cu refacerea ecologică a zonelor afectate de acestea.
- Guvernul României are în vedere ca aceleași instrumente să aibă efect atât asupra eficienței economice generale cât și asupra reducerii poluării și utilizării eficiente a resurselor. **Creșterea eficienței utilizării energiei electrice, cu toate că va presupune costuri mari de modernizare a echipamentelor, va avea efecte pozitive atât asupra eficienței economice a întreprinderilor cât și asupra protecției mediului prin limitarea sau reducerea emisiilor poluante.**

4.12 Corelarea cu Programul de Dezvoltarea Regională a României

- Economia românească, trece printr-o serie de ajustări structurale fundamentale care se manifestă și în plan teritorial, în principal sub aspectul dezechilibrului dezvoltării regionale, ceea ce a necesitat elaborarea unui Plan Național de Dezvoltare Regională.
- În procesul de constituire a regiunilor de dezvoltare, prin asociere voluntară de județe, se constată unele discrepanțe între nivelurile lor de dezvoltare, dar și disparități în interiorul regiunilor, între județe, orașe, comune. Zonele cu probleme economice și sociale sunt clasificate în trei categorii :
  - **zone tradițional subdezvoltate** caracterizate printr-o combinație de rate înalte ale șomajului structural și ponderi mari ale forței de muncă ocupate în agricultură. Sunt de asemenea caracterizate de o subdezvoltare a infrastructurii de bază și de un nivel redus de investiții.
  - **zone care trec printr-un declin industrial sever**, zone care în perioada de tranziție au fost afectate de șomaj masiv, în special în industria extractivă și prelucrătoare. Aceste zone au perspective de dezvoltare, deoarece nivelul infrastructurii este relativ satisfăcător, iar mecanismele economiei de piață au început să funcționeze.
  - **zone cu o structură economică fragilă** sunt zonele în care o pondere mare a forței de muncă este încă ocupată în industria grea, generatoare de pierderi (chimică, metalurgică, minieră) și sunt dependente în special de un singur sector industrial sau de o singură întreprindere și sunt caracterizate de existența unui număr mic de IMM.

- Politica industrială ține cont de aceste elemente în cadrul corelării politicilor sectoriale cu cele regionale. Guvernul are în vedere măsuri care să stimuleze dezvoltarea echilibrată a regiunilor, să revitalizeze zonele defavorizate și să preîntâmpine producerea de noi dezechilibre. În acest sens, există și se aplică prevederile legale privind regimul zonelor defavorizate, în care sunt acordate o serie de avantaje oamenilor de afaceri care investesc în aceste zone.
- Un element important al Planului Național de Dezvoltare Regională îl reprezintă **necesitatea realizării unui sistem de comunicații și transport modern și performant**, care va determina revigorarea întreprinderilor industriale producătoare de utilaje și echipamente destinate realizării acestuia.
- Guvernul României acordă o importanță deosebită, în cadrul Planului Național de Dezvoltare Regională, pentru **sprijinirea dezvoltării tehnologice și a inovării, creșterea eficienței utilizării resurselor umane și a instruirii acestora, îmbunătățirea calității mediului**, care sunt priorități și ale Politicii industriale, fiind factori de influență majoră asupra creșterii competitivității industriei.

5. EVOLUȚII POSIBILE ÎN STRUCTURA INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE

- Ținând seama de limitările naturale de creștere în perspectivă a industriei extractive și de necesitatea reducerii intensității energetice în toate domeniile de activitate ale economiei naționale, astfel încât să nu determine creșterea semnificativă a producției de energie electrică și termică decât în corelare cu cererea, rezultă că **rolul principal în evoluția viitoare a producției industriale va fi jucat de industria prelucrătoare.**
- **Estimarea evoluției pe termen mediu a sectoarelor industriale** a avut în vedere prevederile studiilor de analiză și evaluare, în care se identifică punctele tari și cele slabe, oportunitățile și amenințările, evaluarea unor indicatori de competitivitate, și care iau în considerare următoarele aspecte principale:
  - **deținerea unor avantaje comparative și competitive** legate de tradiție, de existența de know-how de producție sau licențe preluate de la firme de prestigiu, de utilizarea forței de muncă bine calificată și cu costuri reduse, precum și de existența și folosirea de resurse materiale interne.
  - **rezultate favorabile înregistrate în activitate** datorita competitivității și poziției avantajoase de pe piața internă și/sau internațională.
  - **contribuție semnificativă în susținerea reabilitării și modernizării altor domenii din economia națională** (agricultura, infrastructura, etc.).
  - **dezvoltarea activităților de înaltă tehnologie și a informaticii** (în principal software).
- În acest context **pe termen mediu** se estimează, pentru evoluția activității industriale, înregistrarea de modificări ale ponderii unor sectoare industriale în totalul industriei, determinate de perspectivele evoluției probabil diferențiate atât între acestea cât și în structura lor, dintre care cele mai semnificative au în vedere:
  - **Dezvoltări posibile de activități în:** industria confecțiilor de îmbrăcăminte, fabricația de încălțăminte, producția de mobilier, prelucrarea lemnului, prelucrarea țiteiului, industria de mașini și echipamente, industria metalurgică, industria sticlei, ceramicii și materialelor de construcții, tractoare și mașini agricole, industria mijloacelor de transport, informatică și electronică, industria alimentară și a băuturilor.
  - **Menținerea unui nivel relativ constant în:** industria chimică, industria celulozei, hârtiei și cartonului, prelucrarea cauciucului și a maselor plastice, industria de mașini și aparate electrice.
 Aceste evoluții se preconizează a fi diferențiate în cadrul sectoarelor industriale, **în concordanță cu nivelul de influență a următorilor factori principali:**
  - **Ritmul și gradul de ajustare structurală** realizat în scopul asigurării competitivității și productivității muncii;
  - **Potențialul de adaptare la cerințele și exigențele pieței interne și externe**, în condiții de eficiență ridicată;
  - **Capacitatea de adaptare la restricțiile și constrângerile economice** interne și internaționale;
  - **Nivelul de înzestrare cu factori de producție** și capacitatea de a asigura sursele financiare destinate investițiilor pentru modernizările tehnologice;
  - **Menținerea sau creșterea gradului de atractivitate pentru investițiile străine și autohtone**, pe baza avantajelor comparative și competitive;
  - **Utilizarea eficientă a forței de munca, orientarea către piață și spre nevoile operatorilor economici a C&D și inovării și dezvoltarea serviciilor aferente activităților industriale** (marketing, informatică, service, consulting etc.);
  - **Asigurarea unui management industrial microeconomic eficient și îmbinat cu managementul calității și al protecției mediului.**
- Referitor la industria prelucrătoare se estimează o creștere într-un ritm mediu anual de **6,5%** pentru perioada 2001 – 2004, superior celui preconizat de 5,8% pentru ansamblul industriei .
- Accelerarea și aprofundarea procesului de restructurare în industrie se preconizează că va conduce la o **diminuare a numărului mediu de personal**, ceea ce va asigura o mai bună corelare a volumului de activitate cu numărul de salariați și o situație îmbunătățită pentru productivitatea muncii. Se scontează pe revenirea în anul 2004 la numărul mediu de salariați în industrie din anul 1999, estimând creșterea productivității muncii într-un ritm mediu anual de 4,7%, pe termen mediu.

6. Sectorul energetic

- Industria prelucrătoare românească este susținută de un sector energetic dezvoltat și funcțional în care resursele interne de agenți purtători de energie asigură cea mai mare parte a consumului, iar importurile de completare constau din gaze naturale (cca. 25-30% din total consum) și păcură.

6.1. Industria energiei electrice și termice

- **Producția de energie electrică și termică** a României se realizează în cea mai mare parte în termocentrale (60%). Ponderea energiei realizată în hidrocentrale este mai redusă (cca.30%) iar cea bazată pe combustibil nuclear este de cca.10%.
- Industria energiei electrice și termice a cunoscut în cei 11 ani de tranziție schimbări profunde atât în ceea ce privește cadrul instituțional cât și cel al legislației specifice.

Optând pentru continuarea **demonopolizării și creării unui mediu concurențial** în sector, în anul 2000 prin reorganizarea fostei Companii Naționale de Electricitate (CONEL) au fost înființate două societăți comerciale de producție a energiei electrice, una în domeniul termoelectric și alta în domeniul hidroenergetic, o companie națională pentru transport și o societate comercială pentru distribuția și furnizarea energiei electrice.

- În vederea asigurării unui cadru normativ-legislativ modern transparent și **stimulativ a fost elaborată și adoptată legislația în domeniul energiei electrice și termice**. În ultimii ani a început elaborarea și aplicarea legislației secundare în domeniul energiei electrice și termice și a fost adoptată legea pentru utilizarea rațională a energiei.

Pentru supravegherea și reglementarea pieței de energie electrică a fost înființată **Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei**, iar în perspectiva creării unei burse a energiei a fost înființat sub forma unei societăți comerciale, **Operatorul de Piață**. Prin hotărâre de guvern, piața de energie electrică din România a fost deschisă inițial cu 10%, extinzându-se ulterior la 15%.

Cadrul legislativ pentru subsectorul energiei nucleare este bine pus la punct și operațional ca urmare a cerințelor impuse de Agenția Internațională pentru Energie Atomică de la Viena, la care România este membru .

- Direcțiile strategice de evoluție ale sectorului energiei electrice și termice au fost stabilite prin finalizarea în trimestrul II al anului 2001 a strategiei energetice a României pe termen mediu (2001-2004). În cuprinsul acesteia se evidențiază faptul că România **va deveni o țară membră a UE care și-a însușit și pus în aplicare acquis-ul comunitar în domeniu , iar piața românească va fi o parte a mării piețe a UE**. Politica energetică a României va fi sincronizată cu politica comunitară punându-se accent pe siguranță, eficiență, protecția mediului, drepturile consumatorului, prin mecanisme concurențiale și o reglementare eficientă și echilibrată.
- **Referitor la privatizare** atât strategia de dezvoltare economică pe termen mediu a României cât și strategia energetică prevede inițierea încă din anul 2001 a procedurilor vizând privatizarea distribuției și producției.
- În vederea **interconectării** în cadrul UCTE, sunt în curs de desfășurare operațiunile și procedurile tehnice necesare inclusiv probele, urmând ca interconectarea propriu-zisă să aiba loc în anul 2002, oferind astfel premisele creșterii cantității de energie exportată.

6.2. Extracția de țiței și gaze naturale

- **Explorarea și exploatarea zăcămintelor de petrol** din România face obiectul de activitate al Societății Naționale de Petrol PETROM SA, care este o societate integrată, în cadrul ei funcționând două rafinării și două complexe petrochimice.

Domeniul petrolier mai cuprinde opt rafinării din care șapte sunt privatizate astfel încât piața produselor petroliere din România poate fi considerată o piață deschisă, funcționând în regim concurențial.

- Activitatea în domeniul petrolier este reglementată prin **Legea Petrolului**.
- **Domeniul distribuției produselor petroliere** este la un nivel puternic concurențial, în continuă dezvoltare și cuprinde atât rețeaua de stat a SNP Petrom, cât și o multitudine de alte rețele aparținând unor cunoscute companii străine sau autohtone private (SHELL, MOL, LUKOIL, OMEGA, OMV, AGIP, NOVA etc.) .
- Este de așteptat că în viitorii ani producția de țiței să rămână cel puțin relativ constantă prin punerea în exploatare a noi rezerve de țiței pe platforma continentală a Mării Negre, care compensează parțial declinul altor zone, cât și prin rețehologizarea și modernizarea utilajelor de extracție.
- **În sectorul de gaze naturale** după restructurarea acestuia, funcționează o societate națională de exploatare, producție, furnizare și depozitare, o societate națională de transport și două societăți comerciale de distribuție. Activitate de extracție a gazelor naturale desfașoară și SNP Petrom. Restructurarea sectorului a fost făcută în scopul continuării demonopolizării și pentru crearea unui mediu concurențial real în domeniu.
- Pentru perfecționarea cadrului instituțional în vederea reglementării și supravegherii pieței interne de gaze a fost creată **Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Gazelor Naturale**. De asemenea, pentru completarea cadrului juridic necesar a fost elaborată, în armonizare cu prevederile europene, legislația care reglementează activitățile în sectorul gazelor naturale (OG 60/1999). În vederea dezvoltării pieței de gaze naturale s-a creat Operatorul de Piață. În prezent piața de gaze naturale a fost deschisă în proporție de 10%.
- Continuarea reformei sectorului de gaze naturale se va face și prin inițierea procesului de privatizare. Programele guvernamentale elaborate prevăd într-o primă fază privatizarea în domeniul distribuției.

- O **opțiune strategică** pentru acest sector o constituie **diversificarea surselor de aprovizionare cu gaze naturale a României** care va fi realizată prin interconectarea sistemului de transport național cu cel din Ungaria și Bulgaria, prin creșterea capacității de tranzit gaze precum și prin construirea unui terminal de gaze lichefiate la Marea Neagră.
- Se preconizează pentru următorii ani o ușoară creștere a producției de gaze naturale și de asemenea dublarea capacității de înmagazinare . Se va intensifica activitatea de exploatare , prin utilizarea inclusiv a cotei de dezvoltare și a taxei de exploatare prevăzute în Legea Petrolului. În același sens se va continua realizarea „ Programului minimal de explorare” prevăzut în „Actul de dare în administrare” a perimetrelor.

6.3. *Extracția de cărbune*

- **Extracția de cărbune** în România se realizează în cadrul Companiei Naționale a Lignitului Târgu Jiu, Companiei Naționale a Huilei Petroșani și Societății Naționale a Cărbunelui Ploiești.
- Pentru desfășurarea activității de restructurare a sectorului a fost creat cadrul legislativ necesar, respectiv Legea minelor și cadrul instituțional adecvat: ANRM (Agenția Națională de Resurse Minerale), pentru supravegherea și reglementarea pieței de cărbune, o agenție națională pentru implementarea programelor de reconstrucție a zonelor miniere și un organism care să coordoneze închiderea minelor neviabile.
- Pentru reducerea pierderilor din exploatare a fost elaborat un program care prevede închiderea etapizată a 230 de mine. Până în prezent au fost închise 32 de mine, în anul 2001 fiind prevăzută finalizarea acțiunii pentru încă 37 de mine.
- În urma opririi activității minelor cu pierderi numărul personalului din sector s-a redus substanțial, fiind disponibilizați cca. 91.000 de salariați, reprezentând o diminuare cu 55% a personalului.
- Pentru reducerea efortului financiar al statului a fost elaborat un program de reducere a subvențiilor. Acest program este în curs de aplicare, pâna în prezent reușindu-se eliminarea lor în extracția de lignit.
- Din punct de vedere al producției, se preconizează pentru următorii ani menținerea acesteia aproximativ constantă sau într-o ușoară creștere, în special din punct de vedere al ponderii sortimentelor valoroase de huilă în total huilă netă. Se va continua concentrarea exploatării în carierele lignit și exploatările subterane cu productivitate ridicată. Se efectuează la acest moment studii de oportunitate privind realizarea unor sisteme integrate între producătorii de cărbune și energie .

7. **Evaluări în abordarea sectorială**

Industria prelucrătoare din România se bazează pe un potențial important și diversificat de resurse naturale industrializabile, evidențiat în principal de minereurile metalifere (cupru, argint, aur), minereuri nemetalifere (sare, calcar, argile, etc.), țiței și gaze naturale, masă lemnoasă, resurse vegetale și animale, ape minerale, etc. Structura relativ complexă a industriei prelucrătoare românească este în general corelată și orientată în raport cu valorificarea acestor resurse naturale indigene în care unele subsectoare au potențial real de viabilitate, căutând să realizeze o prelucrare cât mai avansată a acestor resurse.

7.1. **Industria metalurgică**

7.1.1. *Industria siderurgică*

- Siderurgia a cunoscut o dezvoltare puternică în cadrul economiei românești, deși materiile prime necesare (minereuri de fier, cărbune cocsificabil s.a.) sunt în majoritate din import. Dezvoltarea industriei siderurgice a avut în vedere și existența unor surse de materii indigene (fier vechi, calcar etc.), precum și aprovizionarea cu minereuri de fier din fosta Uniune Sovietică.
- Începând cu anul 1990 datorită scăderii cererii interne de metal și pierderii unor piețe tradiționale, de la o producție de oțel de cca. 13,4 milioane tone în anul 1989, s-a ajuns la 4,5 milioane tone oțel, în anul 2000 .
- Prin oprirea instalațiilor Siemens-Martin și a altora uzate fizic și moral, **capacitatea totală a siderurgiei s-a redus la 8-9 milioane tone oțel pe an**. Capacitățile de laminare au fost și ele reduse, în principal prin oprirea și conservarea unor instalații. În prezent **capacitatea de laminare a sectorului este de cca. 10 milioane tone pe an**.
- În siderurgia funcționează în prezent 33 de întreprinderi, din care: 7 mari combinate integrate; 4 întreprinderi de țevi laminate și 3 întreprinderi de țevi sudate. Restul societăților din sector produc profile laminate și sârmă (inclusiv oțel beton). Numărul întreprinderilor privatizate era la începutul anului 2000 de 19 (58% din total), din care 2 mari combinate siderurgice, restul au capital majoritar de stat și sunt avute în vedere în procesul de privatizare. **Numărul personalului din siderurgia la începutul anului 2000 era de cca. 79.000 salariați**, reprezentând 38% față de numărul salariaților din anul 1989.
- **Ponderea subsectorului** în valoarea totală a producției industriale a fost în anul 2000 de cca. 15%. **Exportul în anul 2000 s-a ridicat la 1,66 miliarde USD**, reprezentând cca. 16% din totalul exportului României iar **importul a fost de cca. 619 milioane USD** și a constat în principal din: minereuri de fier, cărbune cocsificabil și feroaliaje.
- Ținând seama de ponderea și de importanța industriei siderurgice în economia românească și în producția și pe piața europeană, experții Uniunii Europene au apreciat că **restructurarea și atingerea nivelurilor de calitate în realizarea unor performanțe financiare la nivelul exigențelor vest-europene** constituie o necesitate de prim ordin pentru integrarea României în rândul țărilor Uniunii Europene. În anul 1993 a fost semnat „Protocolul nr.2

CECO”, adiacent Acordului de Asociere, document referitor la evoluția relațiilor dintre siderurgia românească și cea a țărilor Uniunii Europene și la etapele ce trebuiau parcurse pentru atingerea țintelor de integrare. La sfârșitul anului 1999, „Decizia Consiliului U.E. din 6 decembrie 1999/582/CE privind principiile, prioritățile, obiectivele intermediare și condițiile de parteneriat pentru aderarea României, prevede la capitolul obiective pentru anul 2000, „**adoptarea unui plan de restructurare a siderurgiei românești în conformitate cu exigențele Uniunii Europene**” și, la capitolul obiective pe termen mediu, „**implementarea programului de restructurare a siderurgiei românești**”.

- În acest scop în luna iulie 2000, a fost finalizată lucrarea „**Asistența tehnică pentru restructurarea industriei siderurgice românești**”. Aceasta a fost realizată de către experții UE, din Franța-USINOR Consultanță și Spania – IDOM, în colaborare cu specialiștii români și coordonată de către un Comitet Director, din care au făcut parte reprezentanți ai principalelor instituții implicate în restructurarea siderurgiei românești. La elaborarea lucrării au participat în mod activ și reprezentanți ai direcțiilor de specialitate din Consiliul Uniunii Europene (D.G. Enterprise, D.G. Competition). Lucrarea fundamentează **necesitatea restructurării în ansamblu a sectorului siderurgic prin eliminarea capacităților de producție învechite și modernizarea celorlalte** pentru a satisface cerințele pieței în condiții de eficiență. Aceasta **presupune specializarea întreprinderilor funcție de echipamentele și instalațiile competitive, restructurarea financiară și acompaniamentul social** pentru fiecare întreprindere, **conform regulilor prin care se ating performanțele de viabilitate impuse de exigențele pieței Uniunii Europene**.
- Având ca suport lucrarea de asistență tehnică menționată, specialiștii români au elaborat “**Studiul de Restructurare a Siderurgiei din România**” care fundamentează strategia pe termen mediu și lung, precum și politicile acestui sector, studiu care se va prezenta pentru aprobare Guvernului României în perioada imediat următoare și apoi Comisiei Europene.
- Sunt numeroase **oportunități** pentru dezvoltarea siderurgiei având în vedere piața externă deja existentă (Italia și Germania, țările Nord-Africane și Orientul Mijlociu) dar și posibilitatea extinderii acesteia. Se așteaptă de asemenea creșterea cererii pieței interne prin implementarea marilor proiecte de infrastructură (modernizarea căilor ferate) și dezvoltării sectorului de construcții de mașini și de utilaje pentru agricultura. **Problemele majore ale sectorului** constau în costurile mari pentru modernizare și re tehnologizare și în faptul că produsele siderurgice românești sunt axate pe ponderea de produse cu o redusă valoare adăugată, impunându-se reorientarea producției.
- **Politica industrială sectorială**, pe baza căreia se vor atinge obiectivele strategice ale siderurgiei, are ca **obiectiv general, consolidarea și modernizarea întreprinderilor care dețin un important avantaj comparativ și competitiv, astfel încât prin producția realizată, să se asigure satisfacerea cererii interne de produse siderurgice și realizarea unui volum de export în măsură să susțină importul de minereuri de fier și alte materii prime și materiale**.
- Atingerea obiectivului general al sectorului este posibilă prin:
  - **restructurarea selectivă a sectorului prin eliminarea proceselor și produselor necompetitive și promovarea tehnologiilor performante și a produselor cu valoare adăugată mare** (oțeluri înalt aliate și inoxidabile, produse acoperite, table electrotehnice etc) și cu caracteristici la nivelul standardelor și normelor Uniunii Europene;
  - **optimizarea capacităților de producție plecând de la structura cererii interne și externe de produse siderurgice;**
  - **modernizarea tehnologiilor și instalațiilor existente** în vederea reducerii consumurilor materiale și energetice, a tuturor categoriilor de costuri, a îmbunătățirii calității produselor, a reducerii nivelurilor de poluare s.a.;
  - **fundamentarea unor programe speciale și implementarea de măsuri de reducere a poluării și de reconstrucție ecologică**, conform normelor Uniunii Europene;
  - **restructurarea complexă** (economică, financiară, comercială, managerială, etc) **a societăților cu capital majoritar de stat**, în scopul creșterii atractivității acestora pentru investitori puternici, cu mare potențial tehnico-economic;
  - **externalizarea unor activități auxiliare din întreprinderile siderurgice;**
  - **elaborarea de programe speciale privind dezvoltarea și orientarea resurselor umane, creșterea flexibilității și mobilității forței de muncă.**

7.1.2. Metalurgia neferoasă

- Acest subsector s-a dezvoltat în România pentru a pune în valoare resursele de minereuri neferoase indigene și pentru a satisface cerințele economiei naționale de metale și produse neferoase.
- În ultimii ani, datorită declinului economiei românești, metalurgia neferoasă a avut o evoluție descendentă. Producția la principalele produse a înregistrat scăderi importante, ajungând la următoarele niveluri față de 1989: la alumina calcinată (60%); la aluminiu primar (67%); la laminate din aluminiu (61%); la cupru (42%); la plumb (69%); la zinc (69%).
- În producția subsectorului se remarcă o **evoluție mai dinamică față de industria siderurgică**, explicabilă prin ritmul mai mare de creștere a cererii de neferoase și prin viteza mai mare de restructurare și de adaptare a unor întreprinderi din acest sector. Acest sector are **oportunități de dezvoltare** datorită faptului că există materii prime în România dar și resurse alternative în zone apropiate ca: Bosnia și Polonia. De asemenea există un puternic

sector privat și întreprinderile producătoare de aluminiu și aliaje de aluminiu care aparțin încă sectorului de stat, au fost modernizate și restructurate.

- În cadrul domeniului metalurgiei neferoase funcționează 111 întreprinderi, din care: 4 combinate metalurgice neferoase, 5 întreprinderi de prelucrare și 2 întreprinderi producătoare de alumină și cca. 100 IMM înființate după anul 1990. IMM-urile desfășoară diferite activități între care: turnarea de metale neferoase, reciclarea metalelor și a aliajelor neferoase etc. și au o pondere de cca.3-4% în producția industrială a subsectorului. Din cele 11 societăți înființate înainte de 1990, 7 sunt privatizate și 4 au în continuare capital majoritar de stat. Numărul de salariați din acest subsector s-a menținut practic constant, cifrându-se în prezent la cca. 25.000 persoane.
- Cererea internă de produse neferoase și prognoza acesteia, corelată cu ritmurile de dezvoltare preconizate pentru diferitele sectoare industriale, precum și evoluția cererii externe conduc la **estimări favorabile privind perspectiva industriei metalurgice neferoase**. În acest context, tendințele de evoluție estimate prevăd ritmuri relativ mari de creștere a producției de cupru, zinc, aluminiu și laminate din aluminiu. Întreprinderile privatizate preconizează creșteri de capacitate și de producție, iar celelalte întreprinderi își propun o activitate rentabilă.
- **Strategia** subsectorului a fost fundamentată pe cererea internă - previzionată a crește - și pe piața externă - foarte globalizată și influențată de oscilațiile prețurilor de cotație înregistrate la London Metal Exchange - LME.
- **Politica industrială** a subsectorului are ca **obiectiv general: consolidarea și dezvoltarea competitivității întreprinderilor, creșterea flexibilității și adaptabilitatea acestora** pentru a corespunde exigențelor tot mai mari ale pieței.
- Atingerea obiectivului are în vedere următoarele:
  - **modernizarea proceselor tehnologice și a instalațiilor** atât pentru creșterea calității și competitivității produselor, cât și pentru reducerea poluării și îmbunătățirea condițiilor de muncă;
  - **fundamentarea unor programe speciale de Cercetare - Dezvoltare** care să conducă la implementarea de tehnologii performante, ecologice și realizarea de produse la standardele U.E. și internaționale;
  - **finalizarea programelor existente la fiecare întreprindere privind protecția mediului și reconstrucția ecologică**, fundamentarea de noi programe care să vizeze societățile și zonele cu niveluri ridicate de poluare;

7.2. Industria construcțiilor de mașini

7.2.1. Industria construcțiilor metalice și produselor din metal (confecții metalice, cazane, generatoare de abur etc.) are în componența un număr de circa 1800 societăți comerciale.

- Din punct de vedere al concepției și al documentației, **fabricația de construcții metalice** este aliniată la prevederile normelor și standardelor internaționale, dar cu un nivel calitativ deficitar. Acest subsector se va menține la un anumit nivel în economie, având în vedere că majoritatea sectoarelor din industria construcțiilor de mașini sunt consumatoare de construcții metalice.
Pentru asigurarea nivelului necesar de competitivitate se estimează că **va continua restructurarea subsectorului având drept obiectiv principal modernizarea și eficientizarea producției**.
Având în vedere piața în creștere atât pentru intern cât și la export, se apreciază că în cadrul subsectorului există posibilitatea apariției în continuare a unor întreprinderi mici competitive, având în vedere că acesta este subsectorul cu cel mai mare număr de societăți private din industria construcțiilor de mașini.
- În domeniul **producției de cazane și de generatoare de abur și apă fierbinte** se realizează echipamente pentru întreaga gama de combustibili, la un nivel tehnologic și de performanță medie, proiectele fiind unele de concepție proprie și altele sub licență. Având în vedere că în domeniu concurența este puternică iar fără rețehnologizare nu există șanse de reușită, **operatorii economici sunt orientați către modernizarea produselor, prin îmbunătățirea performanțelor tehnice și de calitate, precum și spre asimilarea de produse noi solicitate de piața** (cazane cu circulație controlată, cazane recuperatoare).

7.2.2. Industria de mașini și echipamente, cuprinde numeroase subsectoare industriale, dintre care conform priorităților din Programul de Guvernare, sunt **de interes major** următoarele:

- fabricația de tractoare și mașini agricole, pentru înzestrarea agriculturii;
- fabricația de rulmenți datorită ponderii deosebite la exportul țării;
- fabricația de pompe industriale, pentru susținerea programului de irigații.

Subsectoarele importante pentru economia națională sunt:

- fabricația de utilaj petrolier și metalurgic, determinat de ponderea mare a exportului;
- fabricația de turbine hidraulice și turbine cu abur, pentru susținerea programului de reabilitare a sistemului energetic.

Pentru aceste subsectoare, **evoluția în perspectiva imediată se va axa pe restructurare și continuarea privatizării**.

Celelalte subsectoare ale industriei de mașini și echipamente sunt :

- **Fabricația de motoare cu combustie internă**, se realizează cu capacități de producție integrate în companiile producătoare de autovehicole și tractoare, iar fabricația de motoare pentru propulsie feroviară și navală, se execută de către un singur agent economic.

- **Fabricația de turbine** . În acest sector se realizează atât **turbine hidraulice**, sub licență proprie și cu un nivel tehnic competitiv cât și **turbine cu abur** apropiate ca nivel de cele mai bune realizări internaționale ca randament, durată și consum de metal și beneficiind de un nivel tehnologic ridicat.
- **Fabricația de compresoare**, este realizată pe capacități integrate pe platforme industriale complexe; produsele sunt de un nivel tehnic mediu, având în vedere că se utilizează tehnologii cu productivități reduse.
- **Pompele industriale**, au un nivel tehnic competitiv, fiind produse pe capacități cu nivel tehnologic în general ridicat (ex: pompele rotative din fonta și oțel, inclusiv pompele elicoidale).
- **Fabricația de armături industriale**, are un nivel tehnic satisfăcător realizând produse aliniate la standardele internaționale; dotările tehnologice în sectoarele calde sunt însă vechi, cu consumuri energetice ridicate și productivitate redusă, ceea ce determină o competitivitate redusă. Prin privatizarea principalelor trei societăți comerciale producătoare de armături și prin restructurarea avută în vedere de ceilalți agenți economici se va ajunge la creșterea performanțelor tehnice ale produselor din acest subsector.
- **Fabricația de rulmenți**, este localizată în trei societăți comerciale privatizate cu investitori străini și în trei societăți comerciale cu capital majoritar de stat, înregistrează o pondere de 85% din producție care este destinată exportului, fiind produse competitive pe plan internațional.
- **Fabricația de poduri și macarale portuare**, cuprinde toate gamele de poduri electrice rulante inclusiv variantele acționate prin telecomandă, la un nivel tehnic mediu. Capacitățile depășesc cu mult cererea pieței și de aceea perspectiva este orientată spre reconversia fabricației.
- **Fabricația de utilaje tehnologice** pentru metalurgie, mine și petrochimie, nu are capacități distincte, fiind integrată în platforme complexe, cu dotări tehnologice uzate, cu randamente mici iar produsele finite nu sunt competitive. Principalele societăți comerciale sunt societăți cu capital majoritar de stat, care în perioada următoare își vor restructura activitatea, în sector mai există trei societăți comerciale cu capital privat.
- **Fabricația de mașini unelte** are un nivel tehnic necompetitiv datorită calității componentelor electronice și informatice. Este necesar importul de astfel de componente și de modernizarea tehnologiilor. Subsectorul are o importantă pondere a sectorului privat, suferind în ultimii 8 ani un amplu proces de restructurare și privatizare.
- **Fabricația de tractoare și mașini agricole** se orientează pentru încadrarea în programul național de dezvoltare a agriculturii, respectiv asigurarea necesarului de tractoare și mașini agricole așa cum rezultă din strategia Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor. În acest scop operatorii economici din domeniu urmăresc **accentuarea procesului de restructurare și în unele cazuri de privatizare**, pentru adaptarea la cerințele pieței și pentru creșterea competitivității produselor.

7.2.3. Industria mijloacelor de transport are următoarele componente:

- **Fabricația de autoturisme de oraș** este în totalitate privatizată, cu participarea unor firme internaționale de prestigiu: RENAULT și DAEWOO. Programele de investiții au ca rezultat produse aliniate standardelor internaționale realizate pe dotări moderne cu linii specializate în fabricația caroseriilor și motoarelor. **Creșterea producției de autoturisme de oraș va determina dezvoltarea unei puternice industrii orizontale (accesorii, piese de schimb).**
- **Fabricația de autoturisme de teren** necesită asocierea cu un producător extern pentru redresare.
- **Fabricația de autovehicole de transport marfă** se execută în principal pe baza licenței MAN din 1972, modernizată cu forțe proprii. Efortul specialiștilor au avut ca rezultat fabricația unui autocamion de 3,5 tone cu motorizare din producție proprie aliniată standardelor internaționale (EURO 2); începând cu semestrul II 2001 se vor produce și motoare EURO 2 pentru sarcini de 8 tone. Pentru sarcini mai mari se asigură motorizare performanța din import (Renault, Navistar, Caterpillar).
- **Fabricația de autovehicole de transport pasageri** are ca produs performant autobuzul de transport urban realizat în cooperare cu caroserul De Simon și echipat cu motorizare MAN-Voight (importuri de 65%). Există o **piață internă destul de mare pentru autobuze, microbuze și autovehicule speciale, dar este necesar un investitor puternic care să aducă tehnologie și eventual posibilitatea facilităților de vânzare în leasing către clienți.**
- **Producția de mijloace de transport feroviar** se execută în trei societăți private, o societate în curs de privatizare (vagoane transport marfă și automotoare) și o societate cu capital de stat (vagoane transport călători). Nivelul tehnic este mediu, dar beneficiind de programe de modernizare, produsele pot avea un nivel de competitivitate ridicat (pentru vagoane de călători –licența De Dietrich).
- **Construcțiile navale** se realizează în șase societăți comerciale private și două societăți comerciale cu capital majoritar de stat, având o producție preponderentă pentru export după proiectul clientului dar de cele mai multe ori fabricația limitându-se la execuția „coajei”. În majoritate șantierele navale au dotări și organizări ale fabricațiilor comparabile cu cele străine.

Sectorul are **multiple oportunități** datorate în primul rând puternicului sector privat, tradiției și forței de muncă specializate. Are o bună competitivitate la export din prisma raportului calitate – preț cât și așezarea geografică. Posibilitatea realizării în țară a unor părți componente (construcția metalică, ancore, motoare, echipament electric, etc) oferă posibilitatea dezvoltării unei industrii orizontale puternice. Unul dintre cele mai mari **dezavantaje** îl constituie productivitatea scăzută și dependența de împrumuturi bancare pe termen lung și cu dobândă mare.

Având în vedere concurența puternică de pe piață, perspectivele cererii pe piața internă și externă, precum și posibilitățile financiare limitate pentru reabilitarea sectorului, se estimează că subsectoarele care vor avea o evoluție ascendentă în viitor sunt: tractoare și mașini agricole; rulmenți; pompe industriale, utilaj petrolier, metalurgic și energetic, turbine hidraulice și cu abur, construcții metalice, autoturisme, iar cele care își vor menține nivelul actual sunt mijloacele de transport feroviar și motoarele.

7.3. Industria electrotehnică și electronică

7.3.1 Industria de echipamente electrice și optice

- Industria de echipamente electrice și optice are **un rol deosebit în modernizarea și introducerea progresului tehnic în toate ramurile economiei**. În prezent, în cadrul industriei de echipamente electrice și optice, numărul întreprinderilor active a depășit 3.500, ritmul de apariție și dezvoltare al întreprinderilor noi fiind mai accentuat în industria electronică, în special în domeniul software-ului și al serviciilor. La sfârșitul anului 1999 sectorul privat realiza 90% din cifra de afaceri a domeniului. Ponderele industriei de echipamente electrice și optice în cadrul industriei prelucrătoare românești este de cca 5% din producție, 5,1% din totalul personalului și peste 8% din export. Resursele pentru funcționarea, modernizarea și dezvoltarea sectorului au fost din ce în ce mai reduse, motiv pentru care multe întreprinderi din diferitele subsectoare s-au limitat la prestarea de servicii industriale.
- Analiza realizărilor pe anul 2000 indică o îmbunătățire a situației exportului acestui sector, care are tendința de a se consolida în perioada următoare. Conform unei aprecieri globale, **piața produselor și serviciilor din industria de echipamente electrice și optice este estimată la cca 1,5 miliarde EURO**, reprezentând cca 0,1% din volumul pieței mondiale. În cadrul acestei piețe, piața electronicii tinde să depășească 50% din total și înregistrează ritmuri mai accentuate de creștere. Piața mecanicii fine crește într-un ritm mai lent, iar piața electrotehnicii se restrânge. Pe ansamblu, piața industriei de echipamente electrice și optice din România a fost în ultimii ani staționară.
- Exportul reprezintă în prezent cca 30% din totalul producției sectorului. Ponderele cea mai mare în export o deține industria electrotehnică (45%), industria electronică înregistrând numai în ultima perioada un trend pozitiv.
- Datorită importanței sectorului, sunt previzibile ritmuri anuale de creștere, în industria de echipamente electrice și optice de cca 6-7% pentru producția industrială și de cca 10-15% pentru export. Pe subsectoare se prevede o evoluție cu ritmuri diferite, iar cea mai dinamică va fi industria electronică care se estimează că va avea o creștere anuală de cca. 8-9%. Pentru industria electrotehnică se preconizează o creștere de 2-3% anual, iar pentru industria de mecanică fină și aparate de uz casnic: 3-5%.
- În ceea ce privește **industria mașinilor și aparaturii de uz casnic**, o evoluție pozitivă a cunoscut-o producția de frigidere care, urmare privatizării a parcurs un program de re tehnologizare astfel încât acum prin produsele sale ecologice și care au certificări de calitate, a recâștigat un segment important din piața internă (cca. 60%) și a înregistrat o evoluție ascendentă a exportului. Vizând celelalte produse din domeniu (mașini de spălat, aspiratoare, fiare de călcat, alte aparate electrocasnice) producția este vulnerabilă pentru moment datorită competitivității scăzute, comparativ cu produsele similare ale pieței internaționale.
- Domeniul **calculatoarelor și a altor echipamente** specifice este acoperit de produse realizate prin asamblare de la marii producători sau importuri directe. Piața internă este în creștere, dar dinamica nu este suficient de accentuată din cauza puterii de cumpărare scăzute a cumpărătorului român.
- În **fabricația de mașini și aparate electrice** datorită existenței pieței și a unei bune competitivități sunt condiții pentru creșterea producției la: grupuri electrogene; motoare asincrone speciale; alternatoare; transformatoare electrice de putere; conductori și cabluri electrice; acumulatori electrice.
- În **producția de emițătoare de radio-televiziune, aparate telefonice și telegrafice**, numai subsectorul telecomunicațiilor prezintă o perspectivă viabilă de dezvoltare, datorită apariției unor investitori puternici precum ALCATEL la Timișoara sau INTRACOM și SIEMENS la București (INTRAROM și EMCOM) care au permis o dezvoltare importantă a telefoniei digitale în România, concurată în anul 2000 de politica Romtelecom de achiziții de echipamente din Grecia.
- În privința **producției de receptoare de televiziune** după un început bun și o producție semnificativă, la nivelul anului 2000 au apărut scăderi dramatice datorită importurilor, saturării pieței și scăderii puterii de cumpărare a populației, care preferă să cumpere produse second-hand. Există suficiente firme pe piață care trebuie să-și autoregleze producția mai ales că sunt rezultatul asamblării unor seturi aduse de la marii producători (Samsung, Daewoo, Sony, Thomson, LG, etc.)

7.3.2 Tehnologia informației

- Sectorul industriei de echipamente electrice și optice are o mare importanță în susținerea dezvoltării altor sectoare industriale, cu un aport deosebit prin promovarea și dezvoltarea **“tehnologiilor informaționale”**. Raportul Alianței Mondiale pentru Tehnologia Informațiilor și Servicii consideră că industria mondială a informațiilor și telecomunicațiilor este cea mai dinamică ramură economică mondială. Rata de creștere medie globală este 8%, în timp ce pentru zona Europei de Est ajunge la 15%. De asemenea apare o schimbare majoră în achizițiile de echipamente acestea fiind înlocuite în momentul de față cu achiziția de aplicații și pachete de soft. Cu toate acestea „digital divide” (frontiera digitală) care desparte lumea dezvoltată de lumea mai puțin dezvoltată se pare că nu se micșorează în mod semnificativ.

- Primele 10 țări informatizate din lume reprezintă 80% din piața mondială în timp ce ultimele țări din lista celor 55 (România aflându-se pe locul 48) reprezintă la un loc sub 1%. **Cheltuielile de software și de echipamente hardware** sunt reduse, necesitând creșteri apreciabile. Din punct de vedere al produsului intern brut România cheltuiește doar 1,8%. Din cele 400 milioane PC-uri instalate în întreaga lume în anul 1999, în România au fost instalate 290 mii (0,1%).
- Toate aceste cifre arată că în România dotarea cu calculatoare se afla la un nivel scăzut, dar și că **este o piață potențială în dezvoltare**. România ocupă o poziție bună, la mijlocul clasamentului primelor 55 țări, prin procentul de calculatoare legate în rețea (60,5%).
- În următorii ani se prevede dezvoltarea și în România a comerțului electronic și afacerilor electronice (e-Business), ca metodă de promovare rapidă a produselor și de largire a pieței de desfacere cu cheltuieli minime. Pentru aceasta este necesară dezvoltarea infrastructurii, creșterea pieței interne pentru IT și schimbarea mentalității.
- În acest sens vor fi încurajate organizațiile economice de a-și crea infrastructura pentru afaceri electronice prin :
  - Armonizarea legislativă cu Uniunea Europeană privind securitatea tranzacțiilor și semnătura electronică.
  - Dezvoltarea IMM-urilor prin beneficierea de facilitățile Legii 133/1999, cu modificările ulterioare.
  - Elaborarea unui program național cu sprijin internațional pentru construirea unei infrastructuri tip e-Business, crearea de organisme de infrastructura e-commerce, inclusiv protecția tranzacțiilor interne și educare e-commerce, asistența financiară pentru IMM-uri privind proiecte de e-commerce, asistența pentru firmele care dezvoltă aplicații e-commerce.
- Urmează a fi adoptate proiectele de legi privind semnătura electronică și comerțul electronic; din același pachet de legi mai face parte și proiectul de lege privind protecția datelor cu caracter personal în sectorul telecomunicațiilor.

7.4. Industria chimică și petrochimică

7.4.1 Industria de prelucrare a țițeiului

- Industria de prelucrare a țițeiului din România are o structură complexă, în cadrul sectorului desfășurându-se activitatea 5 complexe petrochimice, 5 rafinării, 3 institute de cercetare, întreprinderi de depozitare și transport pe conducte și o serie de societăți mici și mijlocii. În cadrul sectorului funcționează 47 de societăți comerciale, din care 33 sunt înființate după 1990. Din cele 14 societăți care erau înainte de 1990 cu capital integral de stat sunt privatizate în prezent 12. În anul 2000 valoarea producției industriale a acestui sector a reprezentat cca 9,4% din valoarea producției industriale totale. Valoarea exporturilor realizate cu produse rezultate din prelucrarea țițeiului a fost în anul 2000 de 695 mil.USD, ceea ce reprezintă cca 6,7% din totalul exporturilor realizate de industrie.
- Capacitatea actuală de prelucrare a țițeiului este la nivelul minim celui existent în țările din U.E., iar consumul actual de produse petroliere pe locuitor este în România de cca. 0,5 tone. Este de așteptat un ritm susținut de mărire a cantității de țiței supusă prelucrării prin creșterea importului în special din zona Mării Caspice.
- Prin **realizarea modernizării infrastructurii de producție** se așteaptă o diminuare a consumurilor proprii ale rafinăriilor, îmbunătățirea eficienței prelucrării și creșterea productivității muncii. Creșterea semnificativă a numărului de automobile și tendința creșterii ponderii transportului auto, împreună cu creșterea economică și a puterii de cumpărare va conduce la creșterea consumului intern de benzine și motorine, deci la creșterea volumului producției. Aceasta este cerută și de necesitatea de realizare a stocurilor minime de siguranță de produse petroliere și de țiței, stabilite în vederea alinierii la cerințele U.E. Pentru perioada 2001-2004 se estimează o creștere a activității sectorului cu un ritm mediu anual de cca 5,8% începând cu 2001, cantitatea de țiței prelucrat crescând în final la cca 14 mil.tone/an.
- Industria românească de prelucrare a țițeiului **are o bună înzestrare tehnică**, un nivel de complexitate foarte mare (comparabil cu cel al rafinăriilor americane, mai mare decât cel al rafinăriilor europene sau asiatice), **o mare flexibilitate** (cele mai noi rafinării, care reprezintă 80% au o construcție modulară). Rafinăriile mai mici, după re tehnologizare pot opera independent și își pot găsi nișe pe piața europeană.
- La îmbunătățirea activității în acest domeniu operatorii economici, în perioada următoare, vor ține seama de **necesitatea alinierii la cerințele impuse de acquis-ului comunitar în domeniul combustibililor lichizi**, ceea ce presupune:
  - alinierea calității produselor petroliere la normele UE prin fabricarea în rafinăriile românești a benzinelor fără plumb și a celor reformulate, a motorinelor și a uleiurilor de motor ecologic.
  - reducerea poluării și reconstrucția ecologică prin modernizarea tehnologiilor de fabricație existentă și implementarea de noi tehnologii specifice;
  - alinierea la directivele de mediu vizând de exemplu limitarea emisiilor compușilor organici volatili rezultați din depozitarea, transportul și distribuția benzinei de la terminale la stațiile de benzină
  - implementarea directivelor referitoare la stocurile de țiței și produse petroliere în vederea prevenirii dificultăților în aprovizionarea cu țiței; dar acestea vor crea probleme majore de finanțare. Rezolvarea lor

se va face odată cu promovarea unui act normativ de creare și de gestionare a stocurilor de urgență începând cu anul 2002.

7.4.2. Industria chimică, a fibrelor și firelor sintetice și artificiale

- Industria chimică, a fibrelor și firelor a cunoscut o dezvoltare importantă și **beneficiază în prezent de o piață internă relativ stabilă** în diferite sectoare ale economiei: agricultura (pentru îngrășăminte și pesticide); industria textilă (pentru fire și fibre), a materialelor de construcții s.a. (pentru vopsele, solvenți, sode, acizi, lianți etc.); sănătate (pentru medicamente, produse farmaceutice). Industria chimică utilizează importante surse de materii prime indigene: gaze naturale, materii prime petrochimice, sare etc.
- În cadrul subsectoarelor industriei chimice și a fibrelor și firelor sintetice și artificiale funcționează în prezent 1.953 societăți comerciale din care 79 sunt înființate înainte de 1990, iar 1.774 în ultimii 10 ani. Majoritatea întreprinderilor din cadrul acestor sectoare sunt **privatizate: 53% din întreprinderile existente înainte de 1990** (42 de întreprinderi) și toate unitățile nou înființate (1.774 societăți). La cele 27 de întreprinderi la care statul este acționar majoritar acțiunea de privatizare continuă.
- **Valoarea producției industriale** din industria chimică și a fibrelor și firelor sintetice și artificiale în anul 2000 reprezenta **6,7% din valoarea totală a producției industriale. Valoarea totală a exporturilor** realizate în anul 2000 în aceste subsectoare este de cca 620 mil.USD, reprezentând **6,4% din totalul exporturilor** realizate de industrie. Pentru asigurarea cererii interne **s-a importat în anul 2000**, un volum considerabil de produse specifice sectorului în valoare de: 1.237 mil.USD, reprezentând cca 10% din totalul importurilor realizate în industrie.
- În momentul de față se estimează că în perioada următoare operatorii economici din **domeniul petrochimiei**, (platforme integrate în general cu marile rafinării) își vor relansa fabricațiile de produse aromatice. Aceasta relansare este strâns legată de **obligațiile ce decurg din armonizarea cu legislația europeană în privința calității benzinelor și motorinelor** și care impun adâncirea gradului de rafinare. De asemenea prin relansarea fabricațiilor de produse petrochimice se vor revigora și alte sectoare ale industriei chimice, în special cel de fire și fibre sintetice.
- **În domeniul îngrășămintelor chimice** - domeniu privatizat în proporție de 80%- există un mare potențial de creștere a livrărilor atât pe piața internă cât și pe cea externă. O problemă a sectorului o **constituie vulnerabilitatea la prețul gazului metan**, trebuind să facă față pe piață cu concurenți care dispun de materie primă la prețuri foarte mici sau subvenționate.
- **În domeniul produselor anorganice**, care prin valoarea mare a exporturilor este un factor important în balanța de import-export a sectorului, prin efortul investițional pe care l-au realizat SC OLTCHIM SA Rm.Valcea și SC CHIMCOMPLEX SA Borzești, s-a ajuns la performanțe tehnologice de nivel mondial în domeniul electrolizei saramurii de sodiu. Retehnologizările făcute la instalațiile de electroliza saramurii de sodiu au redus consumul de energie electrică cu 30%, determinând astfel scăderea prețurilor de cost și creșterea productivității muncii.
- În **domeniul medicamentelor** o singură societate comercială a rămas neprivatizată și existând o bună piață de desfacere, a rezultat **un sector viabil**. Pentru ridicarea nivelului tehnologic și creșterea eficienței economice în acest sector cu grad înalt de prelucrare operatorii economici continuă să promoveze tehnologii noi, care pot fi realizate de investitori privați pe platformele existente sau pe platforme noi. Industria farmaceutică românească acoperă 50% din consumul intern și **are un mare potențial de dezvoltare**. Companiile au nevoie de investiții pentru a putea să satisfacă normele GMP (good manufacturing procedures) care să le permită creșterea producției și a exporturilor, în special către țările UE. **Există mari oportunități pentru producerea de produse farmaceutice din plante**, folosind tradiția locală și materiile prime existente.
- Restul domeniului de **chimie fină cuprinzând lacuri, vopsele, coloranți, pigmenți, detergenți, cosmetice** este aproape în întregime privat. În afara fostelor societăți comerciale cu capital de stat s-au înființat în ultimii ani foarte multe întreprinderi private mici și mijlocii. Consumul de vopsea industrială este scăzut; potențialul pieței este de 5-10 ori mai mare. De asemenea consumul intern de detergenți și cosmetice este încă scăzut, sub media pe țările Uniunii Europene, de unde rezultă o piață cu bune perspective de creștere. Există în acest sector un număr mare de IMM cu **un mare grad de flexibilitate și adaptabilitate la cerințele pieței**.
- În domeniul **firelor și fibrelor sintetice** procesul de privatizare este foarte întârziat, acest fapt punându-și amprenta asupra performanțelor acestui sector. Prin relansarea sectorului de petrochimie, furnizorul materiilor prime de bază pentru firele și fibrele sintetice, **se așteaptă la o revigorare a acestui sector dar numai în condițiile definitivării procesului de privatizare**.

7.4.3. Industria prelucrării cauciucului și maselor plastice

- **În industria de prelucrare a cauciucului și maselor plastice** funcționează în prezent 2.742 societăți comerciale, din care în prezent 32 sunt înființate înainte de 1990. Din cele 32 de întreprinderi existente înainte de 1990, au fost **privatizate 29 (90,6%)**, celelalte 3 neprivatizate având peste 40% capital de stat.
- Valoarea producției industriale pentru industria de prelucrare a cauciucului și maselor plastice în anul 2000 reprezintă **1,6% din valoarea producției industriale totale. Valoarea totală a exporturilor** subsectorului în anul 2000 este de 89,5 mil.USD, ceea ce reprezintă **sub 1% din totalul exporturilor pe industrie. Valoarea totală a importurilor** pentru același an este de 409 mil.USD, reprezentând **3,3% din totalul importurilor pe industrie**.

- Evoluția industriei de prelucrare a cauciucului și maselor plastice a prezentat un **trend descrescător**, producția la principalele produse reprezentând în anul 2000 față de anul 1989: **37% la anvelope ATA; 68% la articole tehnice din cauciuc; 34% la produse prelucrate din mase plastice.**
- Perspectivele subsectorului sunt legate de situațiile specifice din fiecare domeniu de activitate. **Domeniul prelucrării cauciucului** este privatizat în întregime. Având în vedere **piața internă limitată**, fără posibilități prea mari de extindere datorită dependenței de alte sectoare ale industriei care sunt și ele în stagnare sau chiar în regres, **este necesară creșterea exportului.** Pentru ca produsele să fie competitive pe piața internă, este **necesară asigurarea unei calități ridicate și costuri reduse.** Acestea se pot obține prin utilizarea de materii prime indigene și prin asigurarea de surse independente de alimentare cu energie termică tehnologică care au randamente mai mari și costuri mai scăzute, față de sursele de alimentare din conductele magistrale ale termocentralelor sau ale centralelor termice de zonă. În plus, prin relansarea industriei petrochimice vor fi obținute materiile prime necesare producției de prelucrate din cauciuc care în acest moment sunt deficitare și se aprovizionează în principal din import (cauciucuri sintetice, negru de fum, plastifianti).
- **Domeniul prelucrării maselor plastice** este aproape integral privatizat. Capacitățile existente în sector sunt subutilizate în proporție de 50%. Relansarea industriei petrochimice va asigura furnizarea unui volum ridicat de materii prime indigene. Sectorul are un mare potențial de dezvoltare, vizând cererea pieței interne de conducte pentru realizarea infrastructurii de transport țiței și gaze naturale, conducte de apă (trebuie înlocuite în foarte multe zone), produse pentru împachetat, cât și articole din cauciuc și mase plastice pentru industria de automobile.

7.5. Industria de textile – confecții și industria pielăriei - încălțămintei

7.5.1 Sectorul textile-confecții

- **Sectorul de textile-confecții** este unul dintre sectoarele dinamice ale industriei românești, cu prioritate cea de confecții, care a reușit să-și păstreze în mare măsură un grad înalt de competitivitate, ceea ce a făcut ca produsele românești să reprezinte 4,4% din importul Uniunii Europene (în principal în Germania și Italia). Exportul sectorului a reprezentat în anul 2000 aproximativ 25% din exportul total realizat pe economie iar importul 16,9% din total import, determinând o balanță pozitivă și deci posibilitatea sectorului de a-și susține importurile proprii. Producția ramurii textile-confecții realizată în anul 2000 a reprezentat 5,9% din producția industriei naționale. Numărului de angajați în acest sector reprezintă 17,5% din total personal angajat în industrie. Din punctul de vedere al structurii proprietății, 86% din totalul societăților comerciale din sector sunt privatizate, din care 83% în subsectorul textile și 98,5% în subsectorul confecții.
- În ceea ce privește **competitivitatea**, există diferențe între subsectoare. Produsele din domeniile confecții textile și ciorapi sunt competitive pe piața mondială și agreeate de UE, producția de tricotaje are cca. 75% din produse competitive, mai ales cele din bumbac, lână și mătase cu grad de complexitate mare de prelucrare, iar producția de țesături din lână și tricotaje din mătase pentru îmbrăcăminte are peste 80% din produse competitive. O competitivitate mai redusă o prezintă producția de țesături din bumbac (peste 40%) și țesăturile tip mătase pentru îmbrăcăminte (55%).
- **Obiectivul principal** al sectorului îl constituie **restructurarea și dezvoltarea în vederea creșterii competitivității, cu costuri materiale și sociale minime și eficiență maximă.** Principalele acțiuni care vor conduce la realizarea acestui obiectiv sunt:
  - **Restructurarea, modernizarea și redimensionarea capacităților** din filaturile de bumbac, lână, in și cânepă, a țesătoriilor și finisajelor textile și a capacităților de tricotare. Investițiile necesare pentru realizarea acestor obiective sunt importante și vor trebui să fie direcționate pentru a asigura un lanț optim de fabricație pe orizontală (filaturi-țesătorii-finisaje). Fondurile pentru investiții se vor obține în proporție de minim 10% din fonduri proprii, restul din surse atrase. Se va acționa de asemenea pentru reducerea capacităților de producție actuale și concentrarea pe cele potențial viabile, determinând astfel creșterea gradului de utilizare a capacităților de producție de la 36% în anul 2000 la 80% în 2004 pentru filaturi, și de la 41% în anul 2000 la 70% în 2004 pentru țesătorii și finisaje.
  - **Dezvoltarea capacităților de producție din confecții** datorită competitivității subsectorului. Aceasta se va realiza cu surse proprii ale societăților comerciale de profil, în majoritate private.
  - **Retehnologizarea fabricației și reducerea consumurilor materiale și energetice.**
  - **Continuarea privatizării.**
  - **Stimularea activității de cercetare-proiectare-creație uzinală.**
  - **Sprrijinirea IMM-urilor prin crearea unui sistem de ofertare flexibil și operațional și a unui sistem de informare tehnică și legislativă.**
- **Sectorul de textile-confecții** este o componenta a economiei naționale generatoare de aport valutar, de dezvoltare regională echilibrată, de stabilitate socială și un mediu propice afirmării inițiativei particulare. Se poate afirma că sectorul textile **confecții are capacitatea de a se dezvolta în continuare.** Subsectoarele de fabricație sunt potențial profitabile, existând o serie de avantaje competitive, din care se evidențiază :

- un potențial agricol ridicat care poate oferi o parte a materiei prime (lână și fibre liberiene) și un sector industrial destul de dezvoltat care oferă materii prime pentru industria textilă (fire și fibre sintetice);
- existența unor capacități de producție însemnate care pot fi modernizate cu un efort investițional redus;
- forța de muncă bine instruită și care se poate adapta ușor schimbărilor tehnologice prin intermediul unor cursuri de instruire, la un cost scăzut;
- tradiție îndelungată ca producător și furnizor de produse textile pe piețele externe, având în vedere și apropierea de marile piețe (Europa de vest și CSI);
- existența premiselor pentru o concurență reală întrucât nu există o situație de monopol pe piața textilelor .
- Dezvoltarea activității economice va fi diferențiată în perioada 2001-2004, pe subsectoarele componente ale sectorului astfel:
  - subsectoarele producătoare de confecții, tricotaje și ciorapi vor cunoaște ritmuri mai mare de creștere (8,1%) ;
  - subsectoarele producătoare de fire și țesături vor cunoaște ritmuri mai mici de creștere (3%) ca urmare a unor acțiuni de restructurare și redimensionare a capacităților la nivelul necesităților de consum.
- În ceea ce privește armonizarea legislativă cu cea a UE aceasta este deja realizată .

7.5.2 Sectorul pielărie -încălțăminte

- **Sectorul pielărie – încălțăminte** este un sector important ale industriei românești, care a reușit să-și păstreze în mare măsură un grad înalt de competitivitate. Exportul sectorului a reprezentat în anul 2000 aproximativ 9% din exportul total realizat pe economie și a fost îndreptat cu precădere către țările Uniunii Europene (88%), iar importul a reprezentat 5% din total import, determinând o balanță pozitivă și deci posibilitatea sectorului de a-și susține importurile proprii. Producția sectorului realizată în anul 2000 a reprezentat cca. 1% din producția industriei naționale. Numărului de angajați în acest sector reprezintă 3,9% din total personal angajat în industrie. Din punctul de vedere al structurii proprietății, 94,2% din totalul societăților comerciale din sector sunt privatizate.
- În ceea ce privește competitivitatea produselor realizate în sectorul pielărie- încălțăminte (sub raport calitate-preț), există diferențe între diferitele subsectoare. Produsele din domeniul prelucrării pieilor între 40 și 70%, tălpile din cauciuc, PVC și termoplastic au o gamă redusă de sortimente și culori și sunt relativ puțin competitive (25%), dar încălțăminte cu fețe din piele naturală este competitivă pe piața mondială și agreată de Uniunea Europeană, iar cea cu fețe de înlocuitori este competitivă ca execuție dar concurată puternic ca preț de produse similare din Asia de Sud-est. În ceea ce privește confecțiile din piele, blană și înlocuitori 50% din producție este de mare competitivitate și de bună calitate , la fel mănușile din piele și marochinăria din piele. Marochinăria din înlocuitori este competitivă în proporție de 50% dar este puternic concurată ca preț, design și diversitate de produsele similare din Asia de Sud-Est.
- Obiectivul principal al sectorului pielărie-încălțăminte îl constituie **restructurarea și dezvoltarea în vederea creșterii competitivității, cu costuri materiale și sociale minime și eficiență maximă**. Principalele acțiuni care vor conduce la realizarea acestui obiectiv sunt asemănătoare cu cele care vor trebui întreprinse în sectorul textil, existând însă și acțiuni specifice:
  - **Restructurarea, retehnologizarea și redimensionarea capacităților** din subsectoarele primare, tăbăcării, componente pentru încălțăminte, accesorii, înlocuitori de piele;
  - **Restructurarea, modernizarea și redimensionarea tăbăcărilor** pentru creșterea competitivității pieilor finite și pentru reducerea poluării solului, apelor și aerului.
  - **Reducerea capacităților de producție în tăbăcării** determinând astfel **creșterea gradului de utilizare** a capacităților de producție de la 46,5% în anul 2000 la 77% în 2004 ;
- Subsectoarele de fabricație din acest sector sunt potențial profitabile, existând avantaje competitive similare celor din sectorul textile-confecții din care cea mai importantă este existența unui potențial agricol ridicat, care poate oferi o mare parte a pieilor necesare sectorului .
- **Principalele direcții** pentru dezvoltarea sectorului sunt și ele similare celor din industria textilă, cu o atenție specială acordată protecției mediului prin retehnologizarea tăbăcărilor și închiderea acelor puternic poluante și fără perspective de viabilitate. **De asemenea este necesară reorientarea către obținerea de piei prelucrate de o calitate superioară**.
- Dezvoltarea activității economice în sector va fi diferențiată în perioada 2001-2004, pe subsectoarele componente astfel:
  - subsectoarele producătoare de încălțăminte, confecții piele și marochinărie vor cunoaște ritmuri mari de creștere (9%);
  - subsectorul primar producător de semifabricate și piei finite va cunoaște, ca urmare a unor acțiuni de restructurare și redimensionare a capacităților la nivelul necesităților de consum, ritmuri de creștere de 10-18%.

7.6. Industria lemnului

7.6.1 Industria de exploatare și prelucrare a lemnului (exclusiv producția de mobilă)

- Bazată pe importantul fond forestier al țării (6,3 milioane hectare de pădure), industria de exploatare și prelucrare a lemnului a cunoscut o dezvoltare importantă. După anul 1990, când exploatarea pădurilor din România s-a înscris în metodologia europeană de calcul a volumului maxim anual permis pentru recoltare, masa lemnoasă exploatarea s-a redus determinând declinul producției industriale a sectorului.
- Totuși în ultimii ani, o **evoluție ascendentă** au avut-o producțiile de **cherestea** (108% în anul 2000 față de de 1989) și **parchet** (109% în anul 2000 față de 1989). Au crescut exporturile la: bușteni; cherestea și panouri din lemn masiv. Creșterea exportului de bușteni și cherestea, produse cu valoare adăugată scăzută, a contribuit la scăderea eficienței exportului întreprinderilor din sector.
- În cadrul sectorului își desfășoară activitatea cca. 4012 întreprinderi, din care 70 înființate înainte de anul 1989. Sectorul este privatizat în proporție de 99,8% (numai 9 de societăți comerciale din cadrul sectorului mai dețin capital majoritar de stat). Numărul de salariați din cadrul sectorului, a scăzut la 67000 persoane în 2000, odată cu reducerea activităților de exploatare și de prelucrare a lemnului. Industria de prelucrare a lemnului are o pondere importantă în cadrul economiei naționale realizând în anul 2000 un nivel de 2,4% din volumul producției industriale și 5,7% din volumul total al exportului. În acest sector industrial lucrează 3,4% în numărul salariaților din industrie.
- Ținând seama de **importantele avantaje** pe care le dețin întreprinderile din acest sector industrial (resurse indigene de materii prime regenerabile; amplasarea pe întreg teritoriul țării; forța de muncă bine calificată etc.), precum și de evoluția prognozată a cererii interne și externe, se estimează că **industria de prelucrare a lemnului va continua să se dezvolte.**
- Sunt așteptate creșteri substanțiale de producție și importante creșteri ale exportului. (198,6% pentru placaj; 130% la panel; cca. 330% la PAL; 135% la PFL + MDF; 121,4 la parchet; 117% la panouri din lemn masiv).
- Dezvoltarea viitoare a sectorului va fi realizată printr-o politică sectorială care să pună în valoare avantajele competitive ale întreprinderilor. Se va urmări cu prioritate **valorificarea superioară a resurselor forestiere corelată cu protejarea mediului înconjurător.**

7.6.2 Industria mobilei și a altor produse din lemn

- Activitățile din acest sector sunt caracterizate prin ponderea de peste 90% care o reprezintă producția de mobilă, și alte produse finite din lemn: instrumente muzicale, articole de sport, jucării din lemn, creioane, chibrituri, s.a. s-au dezvoltat pe baza materiei prime indigene (diferite esențe de lemn) a forței de muncă calificate în acest domeniu și au fost susținute de cererea internă și externă.
- În anul 2000 producția de mobilă a reprezentat 90% din cea a anului 1989. Volumul exportului, în același an a fost de 441 milioane USD, reprezentând cca. 95% din realizările anului 1989. În cadrul sectorului își desfășoară activitatea un număr de 2679 întreprinderi din care 2565 sunt IMM, înființate în marea lor majoritate după anul 1990. Industria mobilei și a altor produse finite din lemn a avut în anul 2000 o pondere importantă în cadrul economiei și industriei: 2,1% din volumul producției industriale; 4,4% din volumul total al exportului; 4,9% din numărul salariaților din industrie.
- În perspectiva anilor 2001 – 2004, pentru producția și exportul de mobilier se preconizează creșteri anuale de 6-7%. De asemenea, se estimează o creștere a numărului de personal din acest domeniu de la 97.000 în anul 2001, la cca. 100.000 în anul 2004.
- În perspectivă se preconizează ca în industria lemnului activitățile de producție se vor orienta spre cele competitive și eficiente. **Se estimează dezvoltarea următoarelor domenii:**
  - Industria de mobilier din lemn și în special de mobilier pentru birotică, mobilier hotelier și pentru comerț;
  - Componente semifabricate pentru mobilă;
  - Produsele superior prelucrate (instrumente muzicale, articole de sport, jucării din lemn, articole de uz gospodăresc etc.);
  - Activitățile care valorifică lemnul de mici dimensiuni;
  - Articolele de feronerie pentru mobilă

Această orientare este posibilă având în vedere că: România **dispune de resurse lemnoase regenerabile diversificate**, în cantități mari, de calitate bună; există **experiența și tradiție în domeniu**, prin produsele mai sus prezentate se valorifică superior masa lemnoasă (cca 1000 USD/mc), produsele fiind competitive pe piața autohtonă și internațională au asigurată desfacerea (peste 70% la export), produsele înglobează multă creație și manoperă pe care le valorifică superior. Principala **problemă** care trebuie rezolvată este **necesitatea dezvoltării în țară a unei școli de design pentru mobilier**. Trebuie să îmbunătățească **tehnologiile** care să permită folosirea altor materiale cum ar fi plasticul și vinilul pentru acoperirea lemnului pentru mobilierul de bucătărie și cel de birou.

Se estimează că se va **menține nivelul actual** al producției la următoarele produse : cherestea, placaje, panel, furnire, construcții din lemn. Menținerea nivelului de producție este susținută de următoarele argumente:

- ◆ produsele valorifică la nivel mediu materialul lemnos și nu se recomandă dezvoltarea unor capacități excedentare de producție;
- ◆ nivelul actual de producție trebuie menținut în vederea asigurării strictului necesar de prefabricate pentru mobilă;

7.6.3 Industria de celuloză și hârtie

- Acest domeniu s-a dezvoltat în România pe baza materiilor prime regenerabile (lemnul) și a celor reciclabile (maculatură) existente în țară. Are o tradiție de peste 100 de ani și cuprinde în prezent 28 de întreprinderi mari și peste 100 de întreprinderi mici și mijlocii cu activitate în special în domeniul realizării de confecții din hârtii și cartoane, iar gradul de privatizare este de cca 80%.
- În perioada 1989-2000 industria de celuloză și hârtie a trecut prin restructurări majore, fiind oprite definitiv o serie de capacități de producție neperformante, ce însumează cca 46% din capacitățile de producție a materialelor fibroase și cca 17% din instalațiile de produs hârtii și cartoane.
- Numărul de personal s-a redus la cca 46,5% față de 1989 în anul 2000 (cca 20000 salariați). Producția în anul 2000 față de 1989 se situează la nivelul de: 44,5% la material fibros; 47,6% la hârtii și cartoane; 42,7% la confecții din hârtie și cartoane. Exportul de hârtii și cartoane, în anul 2000 este mai mare cu cca 38,5%, iar importul de hârtii și cartoane a depășit în anul 2000 de cca 10 ori cantitatea importată în 1989. În prezent industria de celuloză și hârtie are o pondere de 1,2% în producția industrială totală și 0,7% în exportul total.
- Pentru viitor, evoluția industriei de celuloză și hârtie va depinde de modul în care vor fi puse în valoare avantajele competitive pe care le deține (**surse de materii prime, forța de muncă calificată, tradiție**). Există **un mare potențial de piață internă**, datorită nivelului relativ scăzut al consumului de hârtie de 15 kg/locuitor față de 48 kg/locuitor în UE. **Problemele** ce trebuie rezolvate țin de **necesitatea modernizării echipamentelor și tehnologiilor și de reducerea poluării solului, apei și aerului**.
- Luând în considerație competitivitatea unor produse, experiența și abilitățile tehnice, piața reală în special în regiunea Balcanilor, se estimează că au **perspective de dezvoltare** fabricațiile de : hârtie de scris tipar; hârtii și cartoane speciale (calandrate și cretate); carton duplex și ondulat; articole igienico-sanitare; confecții papetare; celuloză papetară; semiceluloză și pastă mecanică la strictul necesar pentru realizarea produselor amintite, pentru că:
  - produsele sunt competitive și nu acoperă necesarul economiei naționale;
  - există experiența și abilități tehnice în domeniu;
  - există perspective reale de export în regiunea Balcanică.

Își mențin nivelul producției fabricațiile de hârtie de ziar și de ambalaj. Această evoluție este determinată de: insuficiența resurselor de masă lemnoasă pentru celuloză și gradul redus de valorificare al lemnului (100 USD/mc).

Pentru realizarea unor salturi tehnologice importante este necesar importul unor tehnologii sau crearea unor societăți mixte cu aport de capital străin în natură sub formă de dotări tehnice.

7.7. Industria materialelor de construcții, a sticlei și a ceramicii de uz gospodăresc

7.7.1 Industria materialelor de construcții

- Industria materialelor de construcții a cunoscut, înainte de 1989, o dezvoltare importantă bazată pe resursele de materii prime indigene și pentru susținerea activităților din construcții. În prezent, sectorul deține o pondere în producția industrială de 2,1%. La începutul anului 2000 în cadrul sectorului își desfășurau activitatea peste 900 întreprinderi, din care 106 mijlocii și mari, restul, întreprinderi mici. Peste 90% din capitalul social al societăților din sector erau privatizate la sfârșitul anului 2000.
- Datorită declinului economic din domeniul construcțiilor în special, industria materialelor de construcții a avut o evoluție descendentă. A scăzut în mod drastic producția la principalele produse. Indicii producțiilor înregistrate în anul 2000 față de 1989 au fost: 53% la ciment; 45% la var; 69% la ipsos; 61% la cărămizi ceramice. Numărul de personal din cadrul sectorului s-a redus de la cca. 89000 salariați în anul 1989, la 41000 salariați în anul 2000 (46%).
- Bazat pe **avantajele competitive** ce le deține: materii prime indigene, personal calificat, tradiție în domeniu s.a., sectorul a cunoscut un anumit revirement, în anul 2000 când nivelul producției la unele produse a depășit nivelul anului 1989: 160% la obiecte sanitare, 166% la plăci pentru pereți și pardoseli.
- Industria de ciment este practic total privatizată și s-au făcut importante investiții în sector, ceea ce a condus la creșterea productivității muncii și a exportului. În viitor industria materialelor de construcții **are bune perspective de dezvoltare** pentru a susține cererea prognozată a altor sectoare (construcții, infrastructură), și pentru a satisface piața internă și cererile la export.

7.7.2 Industria sticlei și a ceramicii de uz gospodăresc

- Acest sector industrial cuprinde fabricarea, prelucrarea și fasonarea sticlei plane, fabricarea articolelor din sticlă, a fibrelor de sticlă, a sticlei tehnice, precum și fabricarea articolelor ceramice pentru uz gospodăresc și ornamental.

- Aceste subsectoare, deși sunt energointensive, s-au dezvoltat pe baza resurselor de materii prime existente în țară, a forței de muncă calificate și a tradiției în acest domeniu. În ultimii ani, capacitățile de producție mai puțin performante au fost oprite, fiind menținute în funcțiune cele viabile și care realizează produse care sunt cerute pe piața internă și la export.
- Datorită scăderii cererii pe piața internă, schimbării volumului și structurii cererii pentru export, acest sector industrial s-a restructurat, iar producțiile s-au redus la majoritatea produselor. Cu toate acestea s-au înregistrat și evoluții favorabile, astfel la unele grupe de produse indicii producției au prezentat valori crescătoare cum sunt la fire de sticlă și ceramică de uz gospodăresc. Exportul a crescut în anul 2000 cu cca. 36% față de anul 1989 iar numărul de personal a înregistrat o reducere de 28% (37 mii pers.).
- În prezent, în cadrul sectorului își desfășoară activitatea cca. 310 întreprinderi, din care 44 provin din fostele întreprinderi de stat, iar 266 sunt înființate după 1990 și sunt IMM-uri.
- În industria de sticlărie și ceramică se produc în prezent peste 45000 produse (modele și decorări) pe an, gradul de satisfacere a pieței interne fiind de 80% la produsele din sticlă și 90% la produsele din ceramică fină.
- Ținând seama de avantajele competitive ale majorității întreprinderilor din cadrul sectorului și de competitivitatea unor produse la intern și la export, se estimează pentru perioada 2001-2004 **creșterea producției la unele grupe de produse** (în special cele cu valoare adăugată mare) și **mărirea vânzărilor la export**.

Pentru întregul sector al industriei materialelor de construcții, a sticlei și ceramicii de uz gospodăresc se estimează **dezvoltarea subsectoarelor**: sticlărie și ceramică de uz gospodăresc și decorativă; sticlărie de ambalaj superușoară, sticlă plană (geam float) și prelucrarea acesteia, obiecte sanitare din porțelan, produsele din gips-carton, cimenturi superioare, plăci ceramice pentru pereți și pardoseli. Creșterea este posibilă având în vedere: existența abilităților tehnice și de îndemănare; produsele fiind competitive au desfacerea asigurată cu perspective de creștere a cererii pe piața externă, deși energointensive, procesele de producție sunt eficiente economic (rata anuală a rentabilității variaza între 10 și 35%), iar accesul la resursele de materii prime este facil. **Menținerea actualului nivel de producție** este de așteptat în următoarele subsectoare: ceramică brută de construcții (cărămizi și țigle); materii hidro și termoizolatoare; producția de BCA; producția de cimenturi inferioare, producția de prefabricate din beton. Aceasta previziune este susținută de faptul că unele produse sunt competitive numai pe piața internă, altele sunt înlocuite cu produse noi, iar cele mai multe se produc la limita inferioară a rentabilității.

7.8 Industria de apărare

- Industria de apărare are un caracter strategic determinat de contribuția la securitatea țării și de deosebită importanță pentru intrarea României în NATO și pentru economie (cu rol în export și că stimulent pentru inovare tehnologică) precum și ca suport pentru creșterea credibilității politicii externe.
- Agenții economici din industria de apărare au o structură de producție mixtă, respectiv militară și civilă. Aceasta este justificată din raționamente de susținere reciprocă a sectoarelor de producție.
- Ponderea producției militare în total producție realizată în industria de apărare a scăzut de la de la 45%, în anul 1989, la aproximativ 4,1%, în anul 2000.
- Structura agenților economici cu capacități de producție de apărare în anul 2000 se prezintă astfel:
  - După natura capitalului: 71,9% aparține sectorului mixt (stat și privat) și 28,1% sectorului de stat;
  - După forma juridică: 82,8% cu personalitate juridică, iar 17,2% sucursale orientate pe componente exclusiv militare, fără personalitate juridică.
- Politica industriei de apărare vizează realizarea următoarelor obiective strategice:
  - **stabilirea capacităților militare** de care să dispună industria de apărare;
  - **profilarea rațională a fabricației**, pe categorii și tipuri de produse militare, în funcție de cererile beneficiarilor interni și externi;
  - **modernizarea capacităților de producție** prin implementarea unui program investițional agresiv care să vizeze:
    - ◆ **înlocuirea vechiilor linii de fabricație**, uzate tehnic și moral, cu altele performante, caracterizate prin înaltă productivitate și consumuri de materiale reduse;
    - ◆ **redimensionarea spațiilor de producție** și concentrarea activităților în spațiile necesare asigurării continuității fluxurilor tehnologice;
    - ◆ **achiziționarea**, în sistem offset, **a unor utilaje multifuncționale** care să permită lărgirea gamei de produse cu desfacere asigurată;
    - ◆ **informatizarea** proceselor de producție, desfacere, decizie.
  - **diversificarea portofoliului** de clienți externi prin practicarea unei politici active de marketing, constând în:

- ◆ *informarea* largă a *potențialilor cumpărători* asupra produselor realizate de agenții economici;
- ◆ *deschiderea de noi piețe de desfacere* a produselor militare;
- ◆ *participarea* la crearea *unei piețe europene de armament*.
- **privatizarea etapizată** a infrastructurii producției de apărare.
- **stabilirea de parteneriate economice** cu firmele cele mai performante din țările membre NATO;
- **crearea unui cadru juridic** care să permită guvernului o mai bună utilizare a direcțiilor strategiei de acțiune în domeniu;
- **stabilizarea producției** (de apărare și civile) și **folosirea eficientă a forței de muncă**;
- crearea unui context favorabil **ajustării structurale a producției de apărare**;
- **creșterea exporturilor** prin participarea la licitații internaționale, în condiții de competitivitate cu firmele din alte țări.

7.9. Industria alimentară

- În prezent, în industria alimentară își desfășoară activitatea peste 35200 de agenți economici, ponderea deținând-o sectorul privat, care reprezintă cca. 99% din total, iar pe subsectoare industriale, cea mai mare pondere, în ordine descrescătoare, se regăsește în domeniul de morărit și panificație, carne și produse din carne, băuturi alcoolice, lapte și produse lactate, prestări de servicii, ape carbogazoase și alte băuturi, conserve din legume și fructe și băuturi răcoritoare, uleiuri și grăsimi vegetale, zahăr și produse zaharoase, pește și produse piscicole.
- Capacitățile de producție în domeniul industriei alimentare au crescut, odată cu mărirea numărului agenților economici, astfel încât pe subsectoare acestea sunt în măsura să asigure atât necesarul de consum intern, cât și disponibilități pentru export. Peste 60% din capacitățile de producție sunt modernizate, iar din acestea 80% sunt unități care pot realiza produse competitive pentru export. Din cele 440 de unități de industrie alimentară cu capital majoritar de stat existente la nivelul anului 1993, au fost privatizate până la finele anului 2000 un număr de 287, iar 48 se află în reorganizare juridică și faliment.
- Se remarcă o specializare a acestor capacități pe un singur produs sau pe o grupă de produse, ceea ce conduce la creșterea nivelului de competitivitate. Aceasta se manifestă mai pregnant în domeniul de morărit și panificație, ulei, zahăr, bere și vin, lapte și produse lactate. Producțiile realizate în industria alimentară reprezintă cca 12,7% din volumul total al producției industriale.
- Pentru toate produsele sau grupele de produse din industria alimentară au fost elaborate și aprobate standarde profesionale. De asemenea au fost adoptate ca standarde române 33 de standarde europene și 77 standarde internaționale, pentru metode de analiză și parametri de calitate ai produselor alimentare și au fost revizuite alte numeroase standarde române în domeniu.
- Pe termen mediu obiectivul principal este creșterea în continuare a competitivității industriei alimentare și alinierea în totalitate la reglementările în domeniu ale Uniunii Europene.

8. IMPLEMENTAREA PREVEDERILOR POLITICII INDUSTRIALE

- Complexitatea procesului de implementare a politicii industriale necesită din partea Ministerului Industriei și Resurselor, o abordare perseverentă și responsabilă care să vizeze în principal trei planuri:
  - ◇ Perfecționarea cadrului instituțional de gestionare/monitorizare.
  - ◇ elaborarea unui calendar de măsuri și acțiuni, care să pună în practică prevederile politicii industriale.
  - ◇ etapizarea pe termen mediu a acestor măsuri și acțiuni.
- Implementarea etapizată a politicii industriale va fi coordonată de GRUPUL INTERMINISTERIAL constituit în acest scop prin Hotărâre de Guvern și care va fi realizată conform Planului de Acțiune aferent, cu posibilitatea derularii simultane a unor acțiuni din etape diferite, care trebuie să înceapă cu măsurile care să contribuie la realizarea stabilității macroeconomice necesară dezvoltării economice durabile și care se referă în principal la restructurare și privatizare și la mediul economic.
- Pornind de la stadiul actual al dezvoltării economiei și de la performanțele recente ale industriei românești, în scopul realizării obiectivului principal al politicii industriale și anume creșterea competitivității industriale, se impune o etapizare a acțiunilor, fără a exclude posibilitatea derularii simultane a unor acțiuni din etape diferite:

Etapa I (2001-2002)

- **Accelerarea ajustării structurale**, ceea ce presupune continuarea și întărirea procesului de restructurare și privatizare, inclusiv de închidere de capacități neviabile, și crearea condițiilor de relansare economică și de dezvoltare durabilă
- **Ameliorarea mediului de afaceri** astfel încât să devină prielnic și predictibil și **asigurarea unui mediu economic deschis și viabil**, bazat pe un sistem legislativ simplu, stabil și stimulat și pe un cadru instituțional corespunzător și eficient.

Etapa II (2003-2004)

- **Asigurarea creșterii competitivității** pentru produsele și serviciile industriale prin implementarea celorlalte măsuri și acțiuni necesare, astfel încât acestea să poată face față presiunii forțelor concurențiale existente pe piața internațională, în condițiile globalizării economiei.
- În acest scop Guvernul României **va accelera restructurarea în industrie** abordând acest proces simultan pe mai multe planuri :
  - modificarea formei de proprietate (accelerarea privatizării);
  - dimensionarea capacităților de producție în raport cu cererea solvabilă a pieței (restrângeri sau închideri de capacități neviabile);
  - gradul de participare la creșterea PIB (creșterea valorii adăugate a produsului).
- Guvernul României **va accentua în anul 2001 procesul de restructurare** a întreprinderilor cu capital majoritar de stat, prin diminuarea și /sau oprirea activităților industriale neperformante, în corelare cu cererea solvabilă a pieței, astfel încât să rezulte capacități de producție capabile să genereze profit în condiții economico-financiare favorabile.
- De asemenea Guvernul României **va accelera în anul 2001 procesul de privatizare a întreprinderilor cu capital majoritar de stat**, astfel încât să se mărească ponderea sectorului privat, inclusiv în industrie, pentru a avea garanția creșterii eficienței activității și asigurării condițiilor de dezvoltare mai rapidă a sectorului terțiar.
- Politica Industrială a României **va fi actualizată în corelare cu evoluția mediului economic și pe baza consultărilor cu autoritățile publice cu competențe în domeniu**, cu partenerii de dialog social (sindicate, patronate, asociații profesionale) și cu alți factori de influență asupra activităților industriale.

PLAN DE ACȚIUNE PENTRU IMPLEMENTAREA POLITICII INDUSTRIALE A ROMÂNIEI

INTRODUCERE

Ținta finală a acțiunilor guvernamentale în domeniul politicii industriale o constituie **creșterea competitivității și a performanțelor industriei românești**. Guvernul României este conștient că atingerea acestui obiectiv este condiționată în principal de asigurarea unui mediu de afaceri deschis, viabil și stabil concomitent cu măsuri de accelerare a ajustării structurale, precum și de promovarea investițiilor intangibile (promovarea C&D și inovării, investiții în capitalul uman și flexibilizarea forței de muncă, politici active în domeniul calității, armonizarea standardelor, etc.), de asigurarea compatibilității cu mediul înconjurător și pentru susținerea dezvoltării cooperării industriale și a IMM.

Principala inițiativă în acest scop o constituie ajustarea structurală, pentru care responsabilitatea aparține operatorilor economici, autorităților publice revenindu-le rolul de a sprijini și facilita desfășurarea proceselor. De aceea Guvernul are în vedere întărirea capacității agenților economici de a face față forțelor pieței și competiției pe piața internă și internațională.

Acest document are rolul unui program de lucru, astfel încât periodic, pe baza monitorizării sale, să se poată face o evaluare a situației și să se aducă ajustările necesare.

La stabilirea măsurilor s-a avut în vedere acțiunea conjugată a factorilor de influență din întreaga economie în scopul de a atinge eficiența dorită a acțiunilor. În același context acțiunile prevăzute în Planul de Acțiune sunt în concordanță cu prevederile Strategiei de Dezvoltare Economică pe Termen Mediu a României transmisă în martie 2000 la CE/UE și cu Programul de guvernare aprobat de Parlamentul României.

Planul de acțiune însumează o serie de măsuri și acțiuni cu aplicare imediată și în perspectivă, este structurat și urmărește liniile directoare ale politicii guvernamentale în domeniul industriei, referindu-se la obiectivele care conduc la creșterea performanțelor și la îmbunătățirea competitivității industriei românești.

Implementarea prevederilor Politicii Industriale urmează să fie realizată în două etape (2001-2002 și 2003-2004), cu posibilitatea derulării simultane a unor acțiuni din etape diferite, începând cu măsurile care contribuie rapid și semnificativ la realizarea stabilității macroeconomice, cu referire în principal la continuarea și accelerarea ajustării structurale precum și la îmbunătățirea mediului de afaceri.

În același timp pentru unele măsuri și acțiuni este avută în vedere derularea implementării pe termen mai lung, respectiv până în anul 2006, care deși depășește termenul mediu pentru care a fost elaborată Politica industrială a României (2001-2004) contribuie la construirea economiei de piață viabilă și funcțională, precum și la întărirea capacității de a face față presiunii concurențiale și forțelor pieței unice a Uniunii Europene, condiții care trebuie asigurate până în momentul aderării României.

1. SUSȚINEREA DEZVOLTĂRII UNUI MEDIU DE AFACERI VIABIL, DESCHIS ȘI PREDICTIBIL

O condiție esențială pentru realizarea unei economii de piață viabilă și funcțională, precum și a unei industrii competitive, este crearea unui mediu de afaceri deschis, viabil și stabil care să permită accesul liber al operatorilor

economici la competiție și dezvoltare. În acest scop, Guvernul României are în vedere un pachet de măsuri și acțiuni care să asigure condițiile necesare dezvoltării activităților economico-productive pe baza unei competiții libere și loiale pe piață. Aceste măsuri fac parte din prioritățile Guvernului României vizând prima etapă (2001-2002) a implementării prevederilor politicii industriale, alături de accelerarea și adâncirea ajustării structurale.

1.1 Eliminarea barierelor administrative și birocratice

Pentru simplificarea procedurilor legislative și administrative aferente inițierii de noi afaceri sunt avute în vedere unele măsuri care să sprijine dezvoltarea spiritului antreprenorial.

- integrarea sistemelor de înregistrare aparținând registrului comerțului cu cel fiscal; Camera de Comerț și Industrie a României (CCIR)
+Registrul Comerțului+Ministerul
Finanțelor Publice (MFP)
2001
- întocmirea unui plan de acțiune pentru continuarea integrării modalităților de identificare a operatorilor economici cu activitate de import, export, protecția muncii, în domeniul fiscal și comercial; CCIR+Registrul Comerțului
+MFP+Ministerul pentru IMM și
Cooperatie (MIMMC)
2001
- pregătirea și aprobarea unui plan de eliminare a barierelor administrative; MIMMC+MFP
2001
- aplicarea planului de eliminare a barierelor administrative. MIMMC+MFP
2001-2003
- propuneri de modificare a legislației în vigoare în vederea reducerii numărului și simplificarea procedurilor de emitere a avizelor sau acordurilor care să permită funcționarea operatorilor economici, inclusiv pentru diminuarea taxelor aferente MIMMC+Ministerul Muncii și
Solidarității Sociale (MMSS)
2001-2002

1.2 Asigurarea unui cadru legislativ stabil, simplu și coerent

- revizuirea și îmbunătățirea cadrului legislativ astfel încât să devină stabil, stimulat și mai transparent. Ministerul Industriei și Resurselor (MIR)
+Ministerele economice
sem. II 2001-2002
- îmbunătățirea cadrului juridic și de reglementare prin adoptarea acquis-ului comunitar, în domeniul produselor industriale, în principal vizând libera circulație a mărfurilor MIR
2001-2003

1.3 Eliminarea barierelor la ieșirea de pe piața prin îmbunătățirea procedurilor de faliment

- creșterea numărului de judecatori sindici în tribunalele românești Ministerul Justiției (MJ)
Sem. II 2001-2002
- analiza modului în care se aplică prevederile legii falimentului, dezbaterile concluziilor raportului cu comunitatea de afaceri și aplicarea măsurilor corective identificate ca fiind necesare MJ+Ministerele economice
Sem. II 2001

1.4 Îmbunătățirea sistemului contabil și de audit

- introducerea cerințelor pentru societățile cotate la Bursa de Valori București și tranzacționate pe piața RASDAQ de a avea situații financiare auditate potrivit Standardelor Internaționale de Audit Camera Auditorilor din
România +MFP
2001-2003
- introducerea Standardelor Internaționale de Contabilitate (IAS), respectiv a Sistemului de Contabilitate armonizat cu Directivele Europene și Standardele Internaționale de Contabilitate pentru societățile care îndeplinesc criteriile prevăzute de Directiva a IV-a a CEE MFP
2001-2004

1.5 Crearea de condiții favorabile activităților industriale

- disciplinarea agenților economici din punct de vedere al obligațiilor reciproce rezultate din raportul furnizor-beneficiar; MJ +MFP
+Ministerele economice
2002
- revizuirea regimului fiscal în ceea ce privește amortizarea, rezervele, recunoașterea cheltuielilor de afaceri și impozitarea profitului investit; MFP
2002

- întărirea disciplinei financiare MFP
2001-2004
- fundamentarea și elaborarea unui proiect pentru introducerea în România a sistemului de achiziționare "pe cale electronică" Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei
Informației (MCTI)
2003-2004
- proiectarea de instrumente de politică comercială care să aibă drept scop îmbunătățirea structurii producției în vederea realizării de produse cu cerere la export și cu valoare adăugată mare, cu un înalt grad de inteligență încorporată în condițiile globalizării economice Ministerul Afacerilor Externe
(MAE)+MIR
2001-2006
- elaborarea și implementarea de înțelegeri bilaterale, între România și alte țări, care să aibă ca obiectiv eliminarea eventualelor discriminări MAE+MIR
2001-2006
- revizuirea politicii fiscale pentru a deveni mai flexibilă, relaxată și stimulativă MFP
2002
- inițierea unor reglementări pentru susținerea exporturilor de produse superior prelucrate MFP+MIR
martie 2002

1.6 Stimularea dezvoltării investițiilor

- stabilirea unui portofoliu anual de proiecte de investiții prioritare pentru care se va urmări atragerea de investitori străini semnificativi MIR
2001-2004
- simplificarea procedurilor pentru avizarea investițiilor Ministerul Dezvoltării și Prognozei
(MDP)
2001
- realizarea de materiale și acțiuni promoționale, la nivelul practicilor internaționale, pentru atragerea de investiții străine MDP+MIR+MAE
2002-2004
- promovarea comenzilor publice Autorități publice centrale și locale
2001-2004
- îmbunătățirea cadrului legislativ în domeniu, vizând investițiile directe cu impact economic major MDP
2001

2. DEZVOLTAREA PIETEI LIBERE ȘI CONCURENȚIALE

Unul din obiectivele Tratatului Uniunii Europene este deschiderea piețelor către libera concurență. Regulile concurenței trebuie să fie acceptate de către toate statele și să fie puse în practică în mod efectiv și generalizat de către toți participanții la acțiunile de comerț, în scopul preîntâmpinării apariției distorsiunilor pe piață.

Pentru crearea unui mediu care să asigure o piață liberă și concurențială în România a fost creat cadrul legislativ prin adoptarea legilor 21/1996-Legea Concurenței și 143/1999 Legea Ajutorului de Stat.

2.1 Prevenirea practicilor anticoncurențiale

- concentrarea eforturilor pentru prevenirea practicilor anticoncurențiale prin: Consiliul Concurenței
+Oficiul concurenței
  - asigurarea transparenței acordurilor încheiate între companii, care trebuie să se supună prevederilor Legii Concurenței 2001-2006
  - eliminarea barierelor de intrare pe diferite piețe, prin: 2001-2006
    - ◇ controlul concentrării economice;
    - ◇ reanalizarea prevederilor care permit acordarea fără concurență a licențelor de concesiune către operatorii de stat

2.2 Aplicarea regulilor privind acordarea sprijinului de stat stabilit prin Legea nr.143/1999 (legea ajutorului de stat)

- controlul riguros al ajutoarelor de stat prin aplicarea prevederilor stabilite de reglementarea specifică (Legea nr.143/1999) și acțiuni vizând: Consiliul Concurenței+
Oficiul Concurenței
  - informarea tuturor instituțiilor care oferă ajutoare de stat în ceea ce privește sfera de acoperire a noțiunii de ajutor de stat și necesitatea anunțării prealabile a intenției de a oferi sprijinul. dec. 2001

- descurajarea demersurilor instituțiilor publice de a introduce noi scheme de ajutoare de stat fără a obține în prealabil autorizarea Consiliului Concurenței 2001-2006
- îndeplinirea atribuțiilor ce revin Oficiului Concurenței în domeniul inventarierii și monitorizării ajutoarelor de stat 2001-2006
- promovarea regulilor de concurență și a ajutorului de stat, mediatizarea prevederilor legilor respective prin publicații și seminarii dec. 2001
- pregătirea profesională a personalului pe probleme de concurență și ajutor de stat 2001-2006

2.3 Clarificarea obiectivului și limitelor reglementării de către stat a activităților în diferite sectoare economice

- restrângerea domeniilor supuse reglementării statului (de preferință reglementarea de către stat a activităților economice se va limita la monopolurile naturale) MDP+Ministerele economice
2001-2002

2.4 Asigurarea competiției libere în obținerea de contracte privind achizițiile publice

- elaborarea și aplicarea unui program național de instruire privind achizițiile publice prin organizarea de seminarii și prin punerea la dispoziția celor interesați a materialului didactic sub forma de CD-ROM și realizarea totodată a unui sistem de atestare a instructorilor care au urmat și absolvit cursurile de instruire. Programul va realiza instruirea personalului de specialitate al altor autorități contractante, precum și a unor entități sau grupuri implicate, inclusiv ofertanți, urmărindu-se asigurarea capacității personalului de specialitate al autorităților contractante de a duce la bun sfârșit procedurile pentru atribuirea contractelor de achiziție publică, de a elabora documentația achiziției și anunțurile informative, de a evalua ofertele și de a conduce îndeplinirea contractului; de asemenea, se urmărește îmbunătățirea reacției prin care sectorul privat răspunde la acțiunile administrației publice. MFP
+Agenția Națională a Funcționarilor Publici
2002-2006

3. ACCELERAREA RESTRUCTURĂRII ȘI PRIVATIZĂRII

Guvernul României recunoscând rolul important al sectorului privat în economie are în vedere măsuri și acțiuni care să contribuie la diminuarea ponderii sectorului de stat dar și la eficientizarea activității acestuia.

3.1 Continuarea realizării prevederilor programului PSAL I cu Banca Mondială

- oferirea la privatizare a societăților SC ALRO SA, SC ALPROM SA, SC SIDEX SA Autoritatea pentru Privatizarea și Administrarea Participațiilor Statului (APAPS)
Sen. II 2001-2002
- continuarea procesului de privatizare pentru 4 din cele 5 societăți comerciale din componenta de privatizare „caz cu caz” (SC Hidromecanica SA, SC Electroputere SA, SC Romvag SA, SC Antibiotice SA) APAPS
Sen. II 2001-2002
- inițierea procedurii de privatizare pentru societatea Tractorul Brașov APAPS
Sen. II 2001-2002
- oferirea la privatizare a cel puțin 30 societăți comerciale din cele 50 de societăți grupate în 5 pachete de câte 10 societăți fiecare și realizarea procesului de vânzare pentru acestea. APAPS
2001-2002
- lansarea planurilor de restructurare pentru cele 5 societăți comerciale din componenta PSAL de privatizare/ restructurare / lichidare (SC IUG SA Craiova, SC Clujana SA Cluj-Napoca, SC Roman SA Brasov, SC Siderurgica SA Hunedoara, SC Nitramonia SA Fagaras) APAPS
2001-2002

3.2 Accelerarea procesului de privatizare în industrie

- cuprinderea în cadrul negocierilor programului PSAL II a unui lot de 20 societăți comerciale în două componente: de privatizare și restructurare, cu asistența băncilor de investiții și a

firmelor de consultanță internațională:

- 10 societăți grupate în trei pachete pentru componenta de privatizare
  - 10 societăți grupate în patru pachete pentru componenta de restructurare și oferirea la privatizare și privatizarea/restructurarea a 7 societăți comerciale din fiecare componentă, până la sfârșitul anului 2002
- APAPS
2001-2002
- continuarea procesului de privatizare a societăților comerciale la care APAPS este acționar majoritar, prin atragerea de investitori români și străini până la sfârșitul anului 2002, pentru: cel puțin 10 societăți mari cu capital de stat; 300 societăți mici și mijlocii și 100 societăți în care statul deține acțiuni reziduale
- continuarea activităților pentru pregătirea procesului de privatizare a SNP PETROM, stabilirea celor mai adecvate momente și căi pentru această acțiune precum și oferirea spre vânzare pe piața internațională de capital a unui pachet de acțiuni
- MIR
2001-2002

3.3 Adâncirea restructurării societăților comerciale din industrie

- restructurarea organizatorică a întreprinderilor cu capital majoritar de stat și continuarea privatizării societăților comerciale fără caracter strategic din industria de apărare
  - modernizarea capacităților de producție din industria de apărare
  - mărirea gradului de integrare, a fabricației autoturismelor DACIA și DAEWOO prin creșterea numărului de componente asigurate de industria orizontală
  - separarea infrastructurii unităților din metalurgie și din industria construcțiilor de mașini de infrastructura edilitară a orașelor monoindustriale
  - adoptarea unei strategii (program) pentru restructurarea industriei siderurgice
  - implementarea prevederilor strategiei (programului) de restructurare a sectorului siderurgic
- MIR
2001-2004
- MIR
2001-2004
- MIR+APAPS
2001-2006
- APAPS+MIR
2001-2004
- MIR+APAPS
2001
- MIR+APAPS
2002-2005

4. PROMOVAREA INVESTIȚIILOR INTANGIBILE

Intesificarea participării la schimburile economice internaționale și dezvoltarea economică durabilă a țării nu pot avea loc decât dacă în economia românească funcționează **întreprinderi competitive**. Un avantaj competitiv decisiv pentru o întreprindere ca și condiție pentru succesul pe termen lung al activității industriale o reprezintă **investiția în capitalul uman**. Un alt element important în același scop este **diseminarea și utilizarea rezultatelor cercetării**.

Inovația este, la rândul ei, un factor cheie într-o economie modernă, bazată pe cunoaștere. Forțele care determină inovarea sunt competiția, tehnologia și cercetarea, dar succesul inovării depinde de abilitatea oamenilor de afaceri de a folosi capitalul uman și intelectual precum și de a exploata rezultatele C&D și inovării și oportunitățile pieții. În acest scop este necesară crearea unui mediu propice inovării și realizării unei legături directe între industrie și cercetare- dezvoltare, tehnologie și inovare. Cercetarea fundamentală este mai puțin accesibilă unei țări cu resurse financiare reduse, situație în care prioritară devine cultivarea bazei tehnologice existente care poate fi folosită pentru noi combinații tehnologice și utilizarea ei ca parte a procesului de dezvoltare a produsului.

De asemenea este deosebit de important să se acorde o atenție sporită **extinderii sistemului calității în întreaga industrie**, să crească **grija față de mediul înconjurător și interesul pentru promovarea de tehnologii „curate”**, precum și a utilajelor și instalațiilor pentru realizarea acestora, care pot deveni un avantaj comparativ.

Dezvoltarea investițiilor intangibile este privită ca instrument de dezvoltare a competitivității și a creșterii avantajelor competitive ale țării

4.1 Utilizarea eficientă a resurselor umane și dezvoltarea instruirii vocaționale

- elaborarea unei politici coerente privind ocuparea forței de muncă; aplicarea Legii privind stimularea ocupării și formării profesionale a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă
  - creșterea mobilității, flexibilității, adaptabilității forței de muncă prin promovarea conceptului de pregătire continuă; amendarea Legii privind formarea continuă a adulților și a Legii privind Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților
- Ministerul Muncii și Solidarității Sociale (MMSS)
2001
- MMSS
2001

4.2 Stimularea inițiativelor de C&D și inovare și a implementării acestora

- realizarea unui studiu care să inventarieze proiectele de cercetare și inovațiile înregistrate oficial și care să identifice pe cele care pot rezolva problemele actuale și stringente ale pieții și ale operatorilor economici și care pot fi aplicate imediat cu costuri minime în domeniul industriei. Ministerul Educației și Cercetării (MEC) 2002
- crearea unui site pe Internet care să prezinte cele mai noi cercetări și inovații, pe domenii de activitate; MIR (Oficiul pentru Invenții și Marci)+MEC 2002
- promovarea unor acte normative privind realizarea de centre de implementare a rezultatelor C&D pe baza acestora; MEC 2001-2006
- susținerea dezvoltării de strategii de firmă pentru mărirea capacității de adaptabilitate la schimbările de tehnologii și de produse pe piața. MEC+MIR 2001-2004
- stimularea întreprinderilor cu obiect apropiat de activitate pentru a realiza programe de cercetare comune, prin intermediul institutelor de cercetare și asociațiilor profesionale (eventual cu cofinanțare din partea statului din bugetul pentru cercetare-dezvoltare, sau cu cofinanțare externă); MEC+MIR 2001-2006
- stimularea întreprinderilor care introduc în producție rezultatele cercetării, dezvoltării în ceea ce privește asimilarea de noi tehnologii, noi materiale sau produse, în vederea reducerii riscului financiar (prin scheme de reducere a fiscalității) pentru implementarea realizărilor C&D MFP+MIR+MEC 2001-2006
- sprijinirea firmelor de C&D și realizarea unei cooperări strânse a industriei cu institutele de învățământ superior; susținerea conlucrării dintre cercetători, specialiști și studenți din institute și universități cu firmele interesate din domeniul industriei MEC+MIR 2001-2006
- alocarea de resurse bugetare cu prioritate, numai pe proiecte de C&D, fezabile, care conduc la efecte economice sau de altă natură favorabile și cuantificabile și care rezolvă probleme imediate ale operatorilor economici și ale pieții MEC 2001-2006
- continuarea acțiunilor de integrare a comunității științifice și tehnice românești în sistemul de știință și tehnologie european în principal prin participarea la cel de al cincilea Program Cadru de cercetare, dezvoltare și demonstrații al Uniunii Europene MEC 2001-2006
  - asigurarea suportului legislativ, administrativ și financiar care să permită îndeplinirea obligațiilor asumate prin asocierea României la cel de al cincilea Program Cadru și, ulterior, participarea la cel de al șaselea Program Cadru
  - extinderea rețelei naționale de puncte de contact;
  - formarea unei structuri dedicate realizării activităților promoționale, de diseminare a informațiilor privind Programul Cadru V, precum și pentru cele de consultanță și training în vederea participării la aceste activități;
  - asigurarea condițiilor pentru informarea, stimularea și pregătirea cercetătorilor
  - constituirea unui oficiu de legătură la Bruxelles.
  - realizarea unei noi legături între industrie și universități, școli profesionale și institute de C&D.

4.3.Promovarea unei politici active de dezvoltare a infrastructurii calității

- stimularea și sprijinirea implementării sistemului de management al calității (ISO 9000) de către agenții economici din industrie MIR 2002-2006
- adoptarea standardelor europene ca standarde naționale în procesul de armonizare ca factor de promovare a competitivității industriale MIR+MEC 2001-2004

- îmbunătățirea activității organismului național de acreditare și a laboratoarelor și organismelor acreditate pentru asigurarea condițiilor de semnare a Protocolului European de Evaluare a Conformității MIR+MEC
2001-2003
- dezvoltarea de programe de finanțare destinate IMM pentru introducerea standardelor de calitate (ISO 9000, ISO 14000) MIMMC
2002-2004

4.4 Realizarea compatibilității instituționale și legislative cu UE privind infrastructura calității și evaluarea conformității

- susținerea dezvoltării capacității instituționale a organismelor din cadrul infrastructurii calității prin programele de asistență tehnică PHARE 1999 și 2000 și prin subprogramele Planului național pentru cercetare –dezvoltare și inovare INFRAS MIR+MEC
2001-2003

4.5. Mediatizarea exemplelor de succes în promovarea investițiilor intangibile

- realizarea de mese rotunde, emisiuni radio-TV, și alte acțiuni de mediatizare publicarea de articole pentru prezentarea performanțelor și modalităților aplicate de cei care au crescut competitivitatea produselor prin: MIR+MEC+
MIMMC
2001-2006
  - flexibilizarea și utilizarea eficientă a resurselor umane;
  - promovarea C&D și inovației
  - creșterea calității și productivității

4.6. Utilizarea eficientă a datelor prelucrate și gestionate de sistemele informaționale naționale și internaționale și diseminarea acestora către operatorii economici

- realizarea de informări și colaborări cu asociațiile profesionale și cu camerele de comerț și industrie asupra bazelor de date naționale și internaționale disponibile și asupra posibilităților de utilizare, în vederea diseminării către operatorii economici interesați MIR
2001-2006

4.7. Întărirea capacității instituționale și administrative și creșterea eficienței aplicării legislației în domeniul dreptului de autor și a proprietății intelectuale și industriale

- elaborarea legislației necesare pentru întărirea capacității instituționale și administrative în vederea apărării drepturilor de autor și a celor conexe pentru a încuraja astfel C&D și investițiile străine MIR (Oficiul de Stat
pentru Invenții și Mărci)
+MEC
2002-2004
- explorarea și dezvoltarea, în colaborare cu Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale, a unor proiecte care să asigure pentru IMM protecția drepturilor de proprietate, informarea și training-ul necesar privind sistemul proprietății intelectuale, precum și derularea unor programe specifice pentru stimularea inovării și creșterii competitivității IMM MIMMC+MCTI
2001-2004

4.8 Susținerea extinderii aplicării în activitatea industrială a tehnologiei informației

- stimularea dezvoltării producției românești de software MCTI
2001-2006

5. DEZVOLTAREA COOPERĂRII INDUSTRIALE

Cooperarea industrială ține în primul rând de competența, interesul și responsabilitatea firmelor și a oamenilor de afaceri înșiși. Autorităților publice le revine rolul de a întări și perfecționa cadrul legal care să țină cont de interesul mutual al operatorilor economici și de a impulsiona realizarea de întâlniri care să-i aducă pe cei interesați împreună pentru încurajarea cooperării industriale, ca instrument important de sprijin în creșterea competitivității industriei și dezvoltării economice.

5.1. Asigurarea unui cadru legislativ favorabil cooperării industriale

- analizarea și îmbunătățirea reglementărilor legate de cooperarea industrială, vizând continuarea armonizării legislative cu cea a Uniunii Europene, ca element esențial pentru realizarea cooperării industriale cu țările UE MIR+MIE
2001-2004

5.2. Dezvoltarea instrumentelor de cooperare industrială

- prezentarea prin mijloacele mass-media a oportunităților de cooperare și realizarea de scheme de cooperare, găsirea de parteneri, diseminarea de informații privind piața și potențialii parteneri MIR+CCIR
2001-2004

- identificarea și implementarea unor sisteme privind facilitarea transferului de experiență (management și know-how) MIR+CCIR
2001-2004
- 5.3. Facilitarea informării asupra posibilităților de cooperare**
- realizarea unei pagini pe site-ul autorității publice în domeniul industriei care să informeze asupra forumurilor internaționale de sub-antrepriză și a „saloanelor inversate” în care asamblorii se întâlnesc cu furnizorii potențiali, și asupra meselor rotunde pe teme specifice, pentru a oferi posibilitatea de participare întreprinderilor sau asociațiilor profesionale interesate MIR+CCIR
2001-2006
- organizarea de mese rotunde și conferințe care să stimuleze cooperarea între societățile comerciale MIR
2001-2006
- 5.4. Elaborarea de noi soluții de cooperare**
- stimularea dezvoltării expertizei în engineering financiar și aranjamentelor de offset prin informări și cursuri de instruire MFP+MIR
+CCIR
2001-2004
- 5.5. Sprijinirea extinderii ofertei de servicii specializate de consultanță și de instruire în domeniul comerțului exterior**
- sprijinirea înființării de servicii de consultanță în vederea reducerii impactului insuficienței cunoașteri a procedurilor de marketing , a oportunităților sau dificultăților existente pe diferite piețe și a insuficienței cunoașteri a unei limbi străine. MAE+MIR
+CCIR
2001-2006
- 5.6. Sprijinirea cunoașterii instrumentelor moderne de marketing**
- mediatizarea instrumentelor moderne de marketing prin intermediul mass-media și a camerelor de comerț și industrie, descrierea avantajelor acestor instrumente și a posibilității utilizării lor, prezentarea realizărilor de succes a acelor oameni de afaceri care le utilizează MIR+CCIR
2001-2006
- 5.7 Stimularea dezvoltării cooperării tehnologice între industrie, centrele de cercetare și universități prin mese rotunde și conferințe** MEC+MIR
2001-2006
- 5.8. Extinderea înțelegerilor bilaterale cu alte țări privind protecția investițiilor** MAE
2001-2006
- 5.9. Creșterea eficienței activității compartimentelor comerciale ale ambasadelor în vederea extinderii comerțului, vizând cu prioritate cooperarea industrială** MAE
2001-2006

6. SUSȚINEREA DEZVOLTĂRII IMM

În contextul globalizării economiilor și piețelor, una dintre cheile creșterii economice și competitivității este **adaptabilitatea**, care conferă rezistență la șocurile economice. Cele mai adaptabile întreprinderi sunt cele mici și mijlocii, deoarece prin flexibilitatea lor pot genera alternative economice și sociale eficiente.

Dezvoltarea sectorului IMM, în cadrul sectorului privat, constituie o componentă semnificativă a politicii industriale și economice românești, care influențează pozitiv ritmul creșterii economice durabile, prin sporirea contribuției IMM în realizarea PIB, într-un procent apropiat cu cel din Uniunea Europeană.

Accesul dificil la sursele de finanțare, lipsa serviciilor suport specifice, dificultăți în cooperarea cu marile firme și în general pentru pătrunderea pe piețe constituie punctele slabe ale procesului de dezvoltare a IMM și pe care autoritățile române doresc să le elimine cât mai curând.

6.1. Asigurarea unui mediu de afaceri favorabil și stimulat pentru investiții în sectorul IMM

a) perfecționarea cadrului legislativ, astfel încât să favorizeze dezvoltarea IMM

- analiza cadrului legal cu impact direct sau indirect asupra dezvoltării sectorului IMM, în scopul simplificării, sporirii coerenței , eliminării ambiguităților și alinierii la legislația UE; MIMMC
2001-2004
- organizarea de reuniuni și conferințe regionale și /sau naționale pentru identificarea și găsirea soluțiilor la problemele majore ale dezvoltării sectorului IMM MIMMC
2001-2004

b) asigurarea unui mediu fiscal propice pentru IMM

- analizarea sistemului de taxe și impozite în vederea simplificării acestuia și a încurajării investițiilor în cadrul unei legislații specifice în concordanță cu legislația investițiilor; MIMMC+ MFP
+MDP
2001-2002

c) realizarea unei politici active și dinamice în scopul creșterii accesului pe piață

- crearea și menținerea unei baze de date comprehensive privind sectorul IMM, disponibile pe INTERNET MIMMC+CCIR
+CNIPMM
2001-2006
- constituirea rețelei naționale de centre de consultanță și management al informațiilor pentru IMM-uri, conform Legii nr.133/1999 MIMMC
2001-2004

6.2. Satisfacerea unor nevoi specifice ale IMM pentru îmbunătățirea capacității de participare pe piață**a) Acces la finanțare:**

- elaborarea de programe de finanțare pentru IMM-uri cu sprijin financiar extern și/sau de la bugetul de stat: microcredite, scheme de creditare, acordarea de asistență pentru dezvoltarea sistemelor moderne de finanțare, granturi pentru promovarea antreprenoriatului și înființarea de întreprinderi și pentru proiecte/activități specifice (CDI, transfer de tehnologie, subcontractare, etc.); MIMMC
2001-2004
- constituirea Fondului național de garantare a creditelor pentru IMM-uri, conform Legii nr.133/1999. MIMMC
2001
- constituirea Fondului național de cogarantare a creditelor pentru IMM-uri; MIMMC
2002
- asigurarea participării IMM la programe comunitare –al IV-lea Program multianual pentru IMM (2001-2005); MIMMC
2001-2005
- finanțarea IMM-urilor prin programe PHARE și mobilizarea de alte surse internaționale de finanțare MIMMC
2002-2006
- elaborarea și implementarea de programe pentru încurajarea activităților care contribuie la lărgirea piețelor întreprinderilor și, cu prioritate, la dezvoltarea exporturilor, prin sprijin financiar și asigurări de risc pentru operațiuni de comerț exterior, accesul la informații privind piețele interne și externe, pentru operațiuni de comerț exterior, accesul la informații privind piețele interne și externe, pentru realizarea de acțiuni promoționale, expoziții în țară și în străinătate MIMMC
2001-2004

b) Spații de lucru și infrastructură fizică

- facilitarea accesului IMM la spațiile de producție disponibile ale societăților cu capital majoritar de stat: MIMMC
+Ministerele economice
2001-2006
- oferirea de spații și utilități de producție, prin intermediul unor incubatoare de afaceri, centre de inovare, parcuri de afaceri. MIMMC
+Ministerele economice
2001-2006

c) îmbunătățirea ofertei de servicii pentru IMM-uri

- elaborarea de programe de pregătire profesională destinate managerilor și angajaților IMM-urilor, conform Legii nr.133/1999 MIMMC
2001-2004
- elaborarea unui program de informare pentru întreprinzători MIMMC
2001-2004
- sprijinirea inițiativelor de dezvoltare de incubatoare de afaceri, centre de inovare MIMMC
2003-2006

d) Sprijinirea realizării de asocieri ale IMM

- realizarea unui sistem de consultare cu asociațiile IMM; MIMMC
2002-2003
- promovarea creșterii reprezentativității asociațiilor IMM MIMMC
2002-2006
- susținerea organizării unei întâlniri anuale a IMM și a asociațiilor care-i reprezintă, pentru a putea trece în revistă problemele care au apărut, modalitățile de rezolvare și pentru a se supune rezolvării alte probleme care au apărut pe parcurs MIMMC
2001-2006

6.3. Promovarea IMM în zonele defavorizate

- susținerea efectuării de studii de marketing și de oportunități MIMMC+Ministerul
Administrației Publice
(MAP)+MDP
2001-2004
  - efectuarea de studii regionale pentru a scoate în evidență oportunitățile din zonă, resursele, posibilitățile de integrare în mediul economic interzonal
- sprijin pentru înființarea de incubatoare de afaceri și parcuri industriale în zonele aflate în criză
  - oferirea de servicii de consultanță
  - sprijin pentru înființarea de noi afaceri
  - oferire de informații asupra legislației și a procedurilor de a fi acceptați în parcurile industriale sau în incubatoarele de afaceri. MIMMC+MAP
+MDP
2001-2004

6.4 Sprijinirea extinderii folosirii tehnologiei informației în activitatea industrială a IMM și în serviciile suport pentru acestea și a transferului de tehnologie către IMM-uriMIMMC+MCTI
2001-2006**7. CORELAREA CU PROGRAMUL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ A ROMÂNIEI****7.1 Reducerea discrepanțelor între nivelurile de dezvoltare în interiorul regiunilor, între județe, orașe și comune, conform Programului de dezvoltare regională a României**

- modernizarea sistemului de comunicații și transport, care să determine revigorarea întreprinderilor industriale Ministerul Lucrărilor
Publice, Transporturilor și
Locuinței (MLPTL)
+MCTI
2001-2006
- susținerea realizării unui sistem de instruire a forței de muncă în vederea dezvoltării capacității acestora de a se adapta rapid noilor sectoare industriale ce vor apărea în zonă MMSS
2002-2003
- stimularea spiritului anteprenorial prin intermediul diverselor cursuri, inclusiv în licee cât și în facultățile interesate MEC
2001-2006
- sprijinirea administrațiilor publice locale în vederea acordării de facilități eventualilor investitori (posibilitatea de a închiria clădiri și utilaje nefolosite în întreprinderile de stat) MAP+
+Ministerul economic
2001-2006
- externalizarea unor activități secundare ale întreprinderilor din zonă și constituirea de societăți comerciale profitabile prin extinderea ariei de deservire a acestora; APAPS
+Ministerul economic
2001-2006
- elaborarea de programe specifice vizând crearea de locuri de muncă în zonele supuse procesului de restructurare și cu impact social major APAPS+
Ministerul economic
Sem.II 2001-2006

8. PROMOVAREA COEZIUNII SOCIALE

Coeziunea socială este un factor determinant pentru succesul ajustării structurale și pentru elaborarea și implementarea politicilor industriale. În acest scop vor fi realizate acțiuni vizând:

8.1. Atragerea partenerilor sociali și a altor factori implicați în activitatea industrială în procesul de elaborare a politicilor și în participarea la decizie.

- realizarea de consultări și întâlniri periodice, cu factorii implicați în activitatea industrială (sindicate, patronate, asociații profesionale, etc.) privind ajustarea structurală și elaborarea și punerea în practică a politicilor industriale. MIR
2001-2006

8.2. *Susținerea întreprinderilor în realizarea creșterii coeziunii sociale*

- consultanța permanentă, activă și eficientă oferită întreprinderilor în domeniul creșterii coeziunii sociale, inclusiv popularizarea exemplelor de succes, pentru stimularea implicării forței de muncă în activitatea de luare de decizii, introducerii noilor metode de lucru și creșterii mobilității forței de muncă, din industrie. MIR
2001-2006

9. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE PROTECȚIE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

9.1. *Întărirea capacității instituționale pentru protecția mediului înconjurător*

- încurajarea și stimularea introducerii sistemului de management de mediu (ISO 14001) la nivelul operatorilor economici; Ministerul Apelor și
Protecției Mediului
(MAPM)+Ministerele
economice+APAPS
2001-2006
- continuarea organizării în fiecare minister, organism central și local a unui compartiment de gestionare a problemelor de mediu în scopul descentralizării sistemului instituțional prin stabilirea competențelor de protecție a mediului la nivelul comunităților locale, cu accent pe acțiunile preventive; MAPM
2001-2002
- crearea unor organisme de certificare a sistemelor de management de mediu și a unor organisme de inspecție și acreditare a acestora, precum și a laboratoarelor de încercări pentru domeniul mediului înconjurător. MAPM
2001-2002

9.2. *Consolidarea cadrului legislativ*

- elaborarea strategiilor de armonizare cu legislația UE pe domeniile definite în acquis-ul comunitar pentru mediu: MAPM+MIR
dec.2001
  - gestionarea deșeurilor;
  - controlul poluării industriale și managementul mediului
- completarea legislației privind mediul înconjurător cu: Legea pentru prevenirea și reducerea poluării industriale și cu reglementări privind calitatea combustibililor și gestionarea deșeurilor industriale MAPM+MIR
2001-2003

9.3. *Prevenirea și reducerea poluării industriale*

- realizarea mecanismelor financiare pentru promovarea rețehno-logizării agenților economici din industrie în vederea diminuării poluării MAPM
2001-2003
- realizarea sistemului instituțional și eficientizarea mecanismelor financiare pentru susținerea tehnologiilor curate MAPM
2001-2004

9.4. *Distrușterea deșeurilor nereciclabile*

- realizarea și dezvoltarea infrastructurii pentru eliminarea deșeurilor industriale nereciclabile MAPM+MAP
2001-2004

10. MODERNIZAREA ROLULUI AUTORITĂȚII PUBLICE CENTRALE ÎN DOMENIUL INDUSTRIEI

Autoritatea publică centrală în domeniul industriei este Ministerul Industriei și Resurselor care are ca atribuție principală elaborarea și implementarea politicii industriale. Modernizarea rolului **Ministerului Industriei și Resurselor** se bazează în principal pe :

- *creșterea capacității Ministerului Industriei și Resurselor privind elaborarea și implementarea politicii industriale prin perfecționarea cadrului organizatoric și a* MIR
2001-2003

- personalului;*
- *întărirea capacității Ministerului Industriei și Resurselor pentru gestionarea restructurării și privatizării operatorilor economici din subordinea și coordonarea sa, prin întărirea rolului CA și AGA precum și prin înființarea unui oficiu cu atribuții de privatizare;* MIR
2001-2004
  - *întărirea componentei activității de asigurare a compatibilității activităților industriale cu cerințele de protecție a mediului înconjurător;* MIR
2001-2004
  - *extinderea consultărilor cu partenerii sociali și cu alți factori implicați în derularea activității industriale, în problemele legate de ajustarea structurală, elaborarea și implementarea politicii industriale, restructurare, privatizare, perfecționarea cadrului legislativ și instituțional, probleme sociale, etc. prin realizarea unor întâlniri periodice, precum și în scopul participării directe a acestora la luarea deciziilor majore în domeniu.* MIR
2001-2006
-

Regia Autonomă Monitorul Oficial

în pas cu timpul

Centrul pentru relații cu publicul
Șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sector 5, București
Tel.: 411.58.33 E-mail: multimed@bx.logicnet.ro
Fax: 410.77.36 Website: www.monitoruloficial.ro

PROMPT, COMOD, MODERN

Un alt mod de a te informa - prompt, comod, modern - prin **procurarea electronică** a Monitorului Oficial al României atât în sistem abonament, cât și selectiv, a anumitor numere ale Monitorului Oficial al României sau acte normative.

OPERATIVITATE

Transmiterea Monitorului Oficial al României se face prin **e-mail, zilnic**, pe măsura apariției acestuia, intrându-se în posesia lui în ziua tipăririi.

Fiecare Monitor Oficial este cuprins într-un fișier de tip PDF și se citește cu Acrobat Reader, ceea ce înseamnă că pentru a recepționa și a utiliza informația legislativă vă este suficient contul de e-mail și Acrobat Reader, aplicație ce se poate lua **gratuit** de pe Internet (www.adobe.com).

ACCESIBILITATE

Prețul unui abonament **anual** la Monitorul Oficial al României, **Partea I și Partea I numere bis** - Legi, decrete, hotărâri și alte acte - este de **156 USD** pentru un echipament de tip server sau monopost.
În condițiile în care dispuneți de **rețea**, pentru fiecare utilizator final contravaloarea prestației este de **6 USD/lună**, acordându-se o **reducere de 20%** pentru o rețea cu mai mult de cinci stații de lucru.

Prețul unui abonament **anual** la Monitorul Oficial al României, **Partea a II-a** - Dezbateri parlamentare - este de **132 USD**.

Prețul unui abonament **anual** la Monitorul Oficial al României, **Partea a III-a** - Publicații și anunțuri - este de **48 USD**.

Prețul unui abonament **lunar** la Monitorul Oficial al României, **Partea a VI-a** - Achiziții publice - este de **13 USD/lună**.

Abonamentele se pot încheia pe orice perioadă a anului calendaristic, prețul reducându-se în mod proporțional.

DIVERSITATE

Prin aceleași mijloace multimedia (e-mail, CD, dischete):

- **monitoarele oficiale** aferente oricărui an din perioada **1995 - 2000 (62 USD/an)**
- **selecții de monitoare oficiale**, Partea I, Partea a II-a, Partea a III-a, Partea a V-a, Partea a VI-a (**0,08 USD/pag.**)
- **selecții din monitoarele oficiale a diferitelor acte normative (0,10 USD/pag.)**
- lucrarea editată de R.A.M.O. "Actele publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I - 22 decembrie 1989 - 31 ianuarie 2001" (**15 USD**)

Prețurile includ T.V.A.

Plata se face în lei, la cursul de schimb (B.N.R.) din ziua efectuării plății.

COLECȚII TEMATICE pe suport electronic

Legislație privind jocurile de noroc.....	2,3 USD
Legislație în domeniul asistenței medicale.....	7,8 USD
Legislație privind normele de medicina muncii.....	3,5 USD
Legislație privind dezvoltarea regională a României și regimul zonelor defavorizate.....	3,7 USD
Legislația viei și vinului*.....	4,3 USD
Reglementări privind circulația pe drumurile publice.....	2,3 USD
Legislație în domeniul silviculturii și protecției vânatului*.....	9,1 USD
Legislație privind investițiile directe și dezvoltarea activității economice*.....	0,7 USD
Reglementări privind concesiunile în domeniul sanitar-veterinar.....	1,4 USD
Impozitul pe venit.....	6,1 USD
Reglementări privind locuința - ediția a II-a.....	7,8 USD
Sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.....	3 USD
Circulația rutieră.....	20 USD

COLECȚII TRILINGVE pe suport electronic

	Preț în USD/versiune		
	română	franceză	engleză
Contractul de management. Selecționarea și numirea managerilor*.....	1,6	3,6	3,6
Reglementări privind regimul investițiilor străine*.....	2,4	5,3	5,2
Legea învățământului*.....	2,4	5,4	4,6
Lege privind valorile mobiliare și bursele de valori*.....	2,1	4,6	4,5
Legea protecției mediului.....	1,7	3,8	3,6
Reglementări privind locuințele trecute în proprietatea statului.....	3,1	6,4	6,6
Organizarea și funcționarea Consiliului Legislativ.....	1,8	3,8	3,8
Legea fondului funciar. Legea cadastrului și a publicității imobiliare*.....	2,4	5,2	5
Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe.....	2,1	4,4	4,2
Lege privind procedura reorganizării și lichidării judiciare*.....	1,4	3	3
Lege privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare.....	1,1	2,5	2,4
Legea apelor.....	2,4	5,4	5,1
Lege privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social.....	0,3		0,6
Lege privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare.....	1,1	2,5	2,5
Amenajarea teritoriului național.....	0,5	1	1
Societăți comerciale. Registrul comerțului.....	3,6	7,8	7,7
Legislație bancară.....	2,9	6,2	6,2
Avocatul Poporului.....	1,4	2,8	2,9
Dezvoltarea regională în România.....	0,3	0,8	0,7
Proprietatea publică și concesiunile.....	1	2,1	2,1
Prevenirea și sancționarea spălării banilor.....	0,4	0,8	0,8
Dezvoltarea regională în România și regimul zonelor defavorizate.....	4	8,4	8,3
Investiții directe și dezvoltarea activității economice*.....	0,8	1,6	1,5
Ordinea publică, apărarea și siguranța națională.....	2	4,4	4,3
Consiliul Legislativ. Curtea Supremă de Justiție.....	3,2	6,9	6,9
Accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică.....	0,6	1,3	1,2
Reglementări privind administrația publică locală și alegerile locale.....	3,2	7,1	7,8
Asigurări și reasigurări în România.....	0,6	1,2	1,1
Fondul funciar.....	7,2	15,3	14,8
Reglementări privind locuința.....	3,3	7,1	6,8
Alegeri parlamentare și prezidențiale.....	3,8	8,2	8,2
Societatea Română de Radiodifuziune și Societatea Română de Televiziune.....	1	2,2	2,2
Prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.....	0,5	1	1
Reglementări privind corupția și crima organizată.....	1,3	2,8	2,8

* Întrucât modificările intervenite în cuprinsul actelor normative au avut loc după data prelucrării informației, actualizarea acestora se va face într-o ediție viitoare.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1-12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro